Secunda pars grammatices.
Prima de literis et eius quantitate.
Secunda modis et diuisionibus eorundem.
Tertia de accentu et interpretamento nominum.

De accentu secundū diomedem grammaticum.
De accentu apud recentiores magis obseruato.
De impedimentis accentus.
De accentu grecarū dictionū in ia et abusione multorū.
Nebrisensis de accentu grecarū et hebraicarum.
Dictionum contra alexandrum.
De arte punctuandi.
De commate colo periodo et parenthesi.
De metro et eius accidentibus.
De pedibus metrorum simplicibus duplicibus et heteroplicibus.
De cesura ordine mensura.
De positione figura et appellatione metri.
De carmine heroico hexametro.
De varia eiusdem compositione.
De vicio carminis heroici.
De decoro carminis heroici.
De elegiaco penthametro.
De viciis et decoro eiusdem.
De licentia poetica.
De licentia innouandarū syllabarū dictionū ⁊ orationū.
De cōmutatione vocabulorum per omnes partes.
De omni genere metrorū quo vsus est horatius liricus
De nominibus metrorū et eorum inuentoribus.
De hymnis quibus nititur ecclesia et eorum compositione et scansione.
De comedia et tragedia.
De poetis comicis.
De comedie et tragedie differentia.
De metris quibus comici et tragici scripserunt.
De modulatione comediarum terentii.

Ratis admirari nequeo/quidnã animi habeãt non-
nulli nũc tem: potis grammatice profitẽtes: quod syllabarum quan-
titates/quo(nescio)abducti fastidio discipulis legere contemnant.
Quem etenim grãmatica recte scribẽdi recteq; loquendi sit scientia:
res prima et necessario amplectenda videtur grãmatico/vel solutam
vel pedestrẽ orationẽ lecturo: vt accentum. Hoc est recte pulchreq; pronunciandi
peritiam colleat. Comperies q; plurimos (apud nostrates presertim) adolescẽtu-
los: qui terentianas commedias horatianas historias: nulliana officia: virgiliana
poesim prode interpretari nouint. At si queras cuiusq; syllabe quantitatem: defixo
vultu herent cogitabundi tanq; incognitum: mauultum obstupescentes/audies
etiam complures presbyteros (quod absurdius est) sacras (quas frequẽtat eccle-
sia) odas insulsissime legere: legendo claudicare: claudicando barbare/et inepte
pronunciare. At vnde id fit: nisi quod illi assimi bipedes (iure sic eos appellitem)
numerosam: orationem a soluta non discernant. Culpane eorum dicam: an potius
eorum preceptoꝝ: qui ordine prepostero/consentaneum: efficacem discipulorũ
erudiendorum peruertunt modum: tanq; extructores inertes/qui fundamentum
edificij a tecto facere nituntur. Legunt alios ciceronis officia que moralis philoso-
phie argutus scaturiunt. Alios vero euãgelia et pauli epistolas/quibus pfunda
theologie abissus recõditur: ambitiosi: audaces interpretãtur: priusq; prima grã-
matices rudimenta intelligant. Expergiscimini igitur vos grãmatice pfessores:
letheo flumine sopiti: atq; nõ minus vestro pudori: quã discipulorũ vtilitati matu-
re consulite. Syllabarũ quãtitates vnde ad accentũ cõmodius perueniatur discipulis aperite neq; ad accentũ solũ: verũ etiã ad oia carminũ genera erit aditus.
Re tam facile reusciatis illud qõtã noue q; veteris legis sanctissimi: eruditissimi
viri obuius (vt aiunt) cõplectebant vnus. Nonne carminũ studiosi fuerunt sancti
et eruditi viri? Quid Hieremias in vtero sanctificatus: nũqd trenoꝝ libũ eo car-
mine scripsit? quo gñe poematis (hieronymo teste) apud grecos vsus est Simoni-
des? quid Job iustissimus? qui magnã partẽ calamitatũ heroico versu decurrit.
Audi qd iubet psalmographus scõm cor dñi electus In hymnis confitemini illi.
Nouę legis (rite si scruteris) inuenies carmine q; delectati sunt. Ambrosium/Hie-
ronymũ/Augustinũ/vt manifestãt sua opera cũ multis aliis: qui poemata edi-
derunt sanctissima/vt paudẽtiũ: psperũ: ioannẽ damascenũ: cosmũ: hierosolymi-
tanũ cũ ceteris. Hã habemus sacros quos ecclesia frequẽtat hymnos nisi ab his su
pra mẽoratis. Quid de sumis philosophis cẽses. Nõne plato ille diuinus (diuo au
gustino teste) poemata edidit: tragedias? Quid epedocles? nõne philosophus
et poeta fuit: tragedias: et rem trãsitu carmine scripsit/alios taceo. Quodsi ita tibi
placeas/vt religiosiorẽ/sanctioreꝝ/et sapiẽtiorem te iis superioribus iudices: poe-
mata: et oia carminũ genera reiicias (vel (si possis) explodas. Sin eos bene: beate
censuisse cogites: eũ his poemata: et carmina (saltẽ probata) euoluas/ames/colas.
Et tandẽ nobis obiicies forte (qõ iusto curiosior haec re tibi videar) quid ad hãc
rẽ attulimus. Respõdeo. Id quod tui tor: posse et fastidij causas (forsan) eruerit.
Quosdã de hac re scripsisse cõperio alios tamen iusto succinctius: alios autẽ qui
plenius scripserũt: nũc superuacanee: nũc q; mersis (vt aiunt) tenebris obscurius:
illicita ambigue vt ignores. Quo vultus teneas mutantem protheа nodo. Quare
his incõmodis te: et alios (modo placeat industria) leuare studui. De pedestri oratiõe
hoc de syllabarum quantitate opusculum edidimus: eo quod soluta oratio plerisq;

oneroſior cõprobatur quã vt puerorum ingeniola memoriter facile complectãtur. Habet enim in ſe carmen neſcio q̃d latẽtis energie: vt ꝛ facilius adipiſcatur (exꝓtus loquor) et tenatius/duratiuſq; inhereat. Eo fit (vt mea fert opinio) q̃ carmen certo pedũ numero/et debita tpis menſura complexum coartatur: ita vt facilius et delectabilius collectum/memoria recõdi poſſit. Soluta vero oratio laxioribus habenis quaſi in liberiori campo vagis diffluit diſcurſibus: ne in augusto mẽorie repoſitorioſo tam cõmode: ꝛ tam facile contrahi et recludi queat. Poſtremo exactis his iã lugubrationibus: nõ deerunt perfricta frontis obtrectatores ſuptilioſi: qui has (vt alias) tentabunt. Poſtica ſanna adunco ſuſpendere naſo. Sẽtient tñ (ſi bilem moueãt) qui ſenſi (vt dicitur) hz in comu: pluſtratis aloꝝ opuſculis q̃dam foruitu minus vſitata aucupabũtur: accuſantes hoc opuſculum minus pfectum fore. At illud hieronymianũ reſpõſum ſibi habeãt velim. Nulla (inquit) tã ſancta tã iuſta/et diu prouiſa eſt cõſtitutio: q̃ in futurũ plurimos non patiatur defectus et que aliquãdo correctione non egeat. Dicam igitur non arrogãs cum Auguſtino diuo/nõ me pigebit: ſicubi erro dicere quiſq; ergo hec audit vel legit: vbi pariter certus eſt: pergat mecũ. vbi errorẽ ſuũ cognoſcit: redeat ad me. vbi meũ: renocet me. Sicq; (liuore ſeclusо) vnanimes cum charitatis zelo curramus ꝓ brauio. Et ſi quid in hoc opuſculo congerendo/laudis ꝛ meriti promeruerim: illi detur qui vbi vult ſpirat et diuiſiones gratiarum dilargitur/cui ſit honor et gloria Amen.

¶ De sillabarum quantitate.

Secunda pars grãmatices (vt sentit tam sulpitius quam sipontinus) est sillaba. Et vt alii quidam sentiunt prosodia que latine accentus dicitur. Sed qm accentus (nisi prius perspecta sillabarum quantitate) cognosci nequit: igitur sillabarũ quãtitatem prius perstringere libet. Et qm omnis que a ratiõe suscipitur de aliqua re institutio (vt de officijs primo censuit cicero) debet a diffinitione proficisci: vt intelligatur/quid sit id de quo disputetur: iccirco primo quid sillaba sit diffinire haud dissentaneum visum est.

¶ De diffinitio sillabe.

Sillaba dicatur que vnam aut plures tenet in se
Litterulas halitu atq; tono prolata sub vno
Quam spectant tempus: numerus sic litterularũ.
Spiritus: accentus testatur vt ille perottus

¶ Sillaba est vox litteralis mã vel plures in se litteras cõtinens/sub vno spiritu et vno accentu indistãter prolata.

Sillabe accidunt quattuor Tempus/Nnmerus litterarũ/Spũs/et Accentus.

¶ Diffinitio temporis.

Est tempus per quod metitur sillaba queuis
Sillaba que breuis est vnius dicitur esse
Temporis: et fertur tibi sillaba longa duor
Que breuis/aut longa est: cõmunis dicitur esse

¶ Tempus est per quod cuiuslibet sillabe mẽsura cognoscitur i quantitas. Tempora sunt tria/breue/longũ/i cõmune. Omnis sillaba breuis vnius est tpis/lõga vero duor est tẽpor/qui aut breuis indifferẽter aut longa est/dicitur cõmunis.

¶ De numero litterarum.

Ad sex litterulas ab vna sillaba consset
Testes a simul ab sic abs crux trans simul q stirps

¶ Numerus litterarũ accidit sillabe. Nam sillaba ab vna ad sex litteras constare potest vt A/ab/abs/crux/trans/et stirps.

¶ Numerus siue diuisio litterarum.

Bina et viginti sunt nunc elimenta latinis
Quime vocales/a/e/i/o/simul v sunt
y ypsilon at greca est et mutuo sumpta latinis
Grecis dum tarat scribendis vocibus apta
Preter vocales est consona littera queuis

Semiqz vocales sunt hec l m n r s f x z
Mute sunt nouem b c d f g k p q t
L m n r simul s liquidas dic quinqz fuisse
Quorum dūtaxat nūc hec l r obtinet vsus
H halpirandi nota est sed littera nulla

¶ Et quā in litteras (vnde syllaba cōstatur) incidimus priusquā alterius progrediamur earūdē diuisionē: potestatem dilucidare ope precij visum est litterē aūt apud latinos sunt due: viginti A b c d e f g i k l m n o p q r s t v x y z. Quarū duę sunt vocales a e i o et v. y vero vocalis greca est: in grecis scribitur dictionibus: vt Tytirus. Ceteras oēs preter vocales consonantes dicimus/quarū neuē sunt mute b c d f g k p q t. Semiuocales sūt septem l m n r s x z. Et ex ijs due sunt liquide l et r. Apud priscos tamen fuerunt quinqz l m n r et s.

I simul v quum sit vocali iuncta sequenti
Vel sibi principio vocis sit consona simplex
Simplicis in medio vocis sed quando locatur
Inter vocales i fertur consona dupler
Talis et in quinto per cesuram genitiui
Vel recti remanet/pronomen et tamen aufer
Compositi in medio simplex i consona habetur.

¶ I et v qn̄ in principio dictionis alijs vocalibus vel sibiipsis connectuntur vnā conficiētes syllabā simplices sunt consonātes vt inno vates vinum vult ijs idem. Quando autem i in medio simplicis dictionis inter duas vocales posita cū vocali sequēti cōnectitur est dupler cōsonās: vt Troia aio meio eius cuius. Eadē etiam remanet in casibus deductis p cesurā genitini vel nōatiui vocali sequenti decisa vt pōpeius pōpei caius cai. Excipitur ei datiuus ,pronominis in quo vocalis est in dictionibus vero compositis est simplex consonans vt in reicio.

X dupler/sic zita quod est simplex aliquando

¶ X et z dicūtur duplices cōsonātes: quia duarum consonātiū vim habent et pro duabus ponūtur x aūt pro c et s ponitur vt in artis quod idem sonat q̄ scis/z aūt pro duplici s vt in grecizo quod idem ferme sonat quod grecisso.

¶ De spiritu.

Spiritus est dupler alter leuis/alter et asper

¶ Spiritus sunt duo alter leuis q̄ leui: molli sono enūciatur vt qui in vocali desinunt vt da/mo/pio/pie. z. Alter est asper qui aspero sono enunciatur vt qui in duplici consonanti desinit vt crux/stirps/frons.

¶ De prima syllaba cognoscenda.

Principio vocis que constat syllaba prima est
Octo modis quanta est istis que noscitur apte

Vocali pzeeunte aliam/sic et positura
Compositura/dipthongo/sic pzepositura
Deriuato/exemplo/precepto quoqz certo

¶ Prima syllaba vr que in principio dictionis plurium syllabarū ponitur. Cuius quantitas octo modis cognoscitur vocali ante vocalem/positione/compositione/derivatione/dipthongo/prepositione/exemplo/et regula.

¶ De vocali ante vocalem.

Vocalem bzeuies/alia comitante latinis
Grecis interdum longa interdum bzeuiatur
Ei longabis quinte quando immediate
I pzeit/at bzeuis (vt fidei) si consona pzesit
Fio cum ductis produc r/e/ui comitetur
Ehu produces aha dius simul ohe.

¶ Vocalis ante vocalē in latinis dictionibus semp corripit vt deus. Sed in grecis aliqñ producitur vt zoilus/troilus. Troies aliqñdo bieuiatur vt iādus hyades/iacchus/producitur enim in ei quinte declinationis qñ immediate precedit ei vt in diei/speciei. quodsi consonans precesit ei corripitur vt in fidei/rei/spei/producitur in fio ꝫ eius ductus vt fiebā/fiam. nisi quum r sequitur e tūc enī corripitur vt in fierem/fieri/producitur etiam in ehu dius/aha/et ohe.

Arbitrio bzeuis aut longus genitiuus in ius
Alterius bzeuies/sed produc semper alius

¶ In ius genitiuus q̄ in ius exeūt vocalis pzoi indifferens est virgilius illius immense ruperunt hotrea messes idem alibi. Nunc dadem illius noctem qꝫ funera lando. Idem alibi vnius ob noxiam et furias atrocis olei.

¶ De grecis dictionibus q̄ vocalē ante vocalem bzeuiant et que producunt cōmunes tā primis quam mediis syllabis regulas subiiciemus.

filius apollinis
et dimenes.
vt nasices vt caicos vt phaeton
A grecis super a bzeuies super i simul eqz Aaña a ex i
pater aristis
qui inde vt
laercisides. nomen angeli.
Sed produc aer sic laertes eqz michael
whyttyn.

nomẽ nymphe aĝtice
a nao qõ vbis lacõie
vbs lacõie est fluo. propriam mulieris vbis ppriã

Taygeta et nais/thais/lais quoq; lais

regis pnami. filius atrei frat
filius ꝫ sacer dos appollis nis. agamẽnonis rex spartae ciuitatis.
vt laocoon vt menelaus

A añoꝫb **A** super o simul b grecis pducere debes

filius beli
antiquissimus et clarus pictor. d̃ in egipto regnauit confusio rerum.

Aglaophon tollas donans choas atq; phaartes

anchise ꝫ veneris filius
vt aeneas
rex athenientium .i. appollo
vt theseus typhoeus

E super a pduc/quarto at sup a breuiabis

quidã vetus .i. speculum

E ante a **Et boreas cynealq; leantes iunge theatrum**

insule due i hispanico mari vbi reptus primum vsus fundarũ quarũ nũc vulgo vocant maiorica et minorica.

lamina ex auro vel argento

Bractea carneades baleares sic nemeens

filius aenei
.i. vtor regis leonis getoliae alyanes .i. lea.

Aude neera lea et meleager sicq; leena

gladius flãmeus vel versatilis vel gladius ex vtraq; parte acutus. .i. tonella vel pastillus de tegea oppido arcadie quidã philosophus item alius tyrãnus herade.

Romphea et artocrea tegeens iunge chlearcus

regio arcadie
.i. ludicra cantilena vel saltatio inter denẽ et dytonũ vibes promontoriũ laconie.

Communes plateam choream nemeam maleam dic

nympha marina nerei filia. vt rheissa. nereis.

vt eons qñ fit ab eos quod eunt fgt. nã eos aurora signos pduscitur. vt ecclõ scemõe ea nesee.

E breuis est super i/super e breuis est super oꝛ

E ante o

accẽtu in prima rex est vtrorum.

accentu in scõa varius et dosus .i. palus.

vne genus qui latina leporis dicitur.

Ni eolus et meon meotis sicꝙ lageos

fluuius achaie

filius pami

terra pisam

vrot enee/

vbem teste

alia creonis

plinio.

vrotis

vt alpheus.

fonis.

E super b debes pducere/deme creusa

E ante b

circulus in qduodecim signa sunt. .i. miseria

insule aut saxa in ponto.

delos insula. sine delia

vt zodiacus elegia

I super a breues/ni cyanee atꝙ lagia

I ante a

virg. vrania poli

insula vna mutarii.

Ialtus sic pziamides sic dia thalia

filia iouis e latone ac soror apollonis aut phoebi.

vilia in qua plato studuit

.i. sapientia

Communes sophia ac achademia sicꝙ diana

rex siciliae

vt hieron

vt dithambus polihymnia/iolla.

I breuis super e/super i simul o/tamen auferI ante e i o.

populus dicus est filia

.i. bello na. i. dea belli vel propuli

dibus extinctꝰ mi cedones regꝰ furen belo ca locali argio

expperia musae licus. coluere. nouꝫ.

Pyerius/clio ac/enyo/pteris/io.

.i. regio grecoꝝ in asia. sino paens ppīus cynicus ⁊ inuentor cynicae sectae.

Jonia et ſpio ſic diogines/quoꝝ terne

pater ſolis, et ſepe ponitur ꝓ ipſo ſole.

Flerus in quibus i ꝓeit on ꝓo teſte hyperion

.i. filius aeneę vt iulus nam pro inſula corripitur

Jante b Jbꝛeuis eſt ſuper b/ſed chius mobile demas

fluuius theſſalie e monte pelio ortus. .i. appello.

.i. diuinus ⁊ ſanctus

Dius ſperchius dꝛynde lis adiunge licius

.i. ſonare ⁊ clamare iungire vt boare regio minoris aſie ad helleſpontum eſt etiam vꝛbs in traade et femina troiana.

Dante a Eſt bꝛeuis o ſuper a: demas troas ſimul et que

Dſeruant longum ꝓmato teſtis heoa

.i. troie fluuius

vt troes ſimois.

Dafi e ꝛ i Dſuper eſimul i bꝛeuies: typhoea tolle

ꝓpīi viri vt troicus ſtoicus heroicus.

zoilus herois ſic poſſeſſiua in icus qꝝ

quedā auis habes leporinā carnem ⁊ quidam piſcis.

ex troica

Troius et troiſ achelois ſicꝝ lagois

vt sloides virgi. in ſexto hic, ⁊ sloidas geminos immania vidi.

Et patronymica a patribus venientia longis

vſa qui et ſeptentrio dicatur qꝛ ex ſeptē ſtellis conſtet.

rex athenarum theſei filius. vt demophoon rex pheacū alcynous vt chous arctous

Dante o et v. Dcurta eſt ſuper o ſimul v/ui mobile in ons

cinitas
apulie
vt capua.

Ante omnes alias vocales v breuiabis
vt a crete creteus lerne lerneus dirce dirceus.

Vocalis ante alias vocales.

Posse lla a grecis ducta elongantur in eus
vt sperchius lycius penelius troius achelous les bous mirtous.

Finita ac ius simul eius oius ous

De positione.

Vocalem quotiens comitatur consona bina
Immediate aut vna dupler geminata ve eodem
Verbo / vocalem producit eam positura.

¶ Positio est qñ in eadem dictione post vocalem due aut plures immediate sequuntur consonãtes vt carmen castra: aut vna dupler vt aris troia grecizo: aut geminata littera vt addo assum possum. Turris aggeresque omnia precedentẽ vocalem: positione longam faciunt.

Diuersis verbis noim quam sit positura
Consona quum simplex vocem finit precuntẽ
Et que subsequitur vocem simul incipit altra

¶ Posino fit aliquando in diuersis dictionibus vt si vna dictio in consonantem desinat et sequens dictio a consonante incipiat vt in illo virgiliano ad quemstrum iuno supplex ijs vocibus vsa est.

Quum post vocalem que natura breuis adstat
Mute subiecta est liquida / hec vocalis habetur
Communis / sed si sit longa nequit breuiari.

¶ Quando post vocalem natura breuẽ liquida immediate post mutam sequitur vel in eadẽ dictione vel in diuersis precedẽs vocalis indifferẽter produci vel corripi põt: vt in illo Ouidiano heroidum. Iam patrem famulumq; patris lucẽq; timebã. Idẽ alibi piscosamq; guidon grauidaq; amathunta metallo. Donatus in odis mercuri facũde nepos atlantis. Sed si natura longa sit vocalis breuiari nequit vt aratrum / simul lacrum / volucrum / febris / salubris / amatrix. ꝛc.

Vor si precedens vocali desinat / atq;
Incipiat vocem comitantem consona bina
Illam vocalem non producit positura
Sed liquida illa sequens mutã / longat breuiat ve

¶ Fit etiã positio (vt sentit fulpicius) si precedens dictio in vocalẽ natura breuem desinat / & sequẽs dictio a duobus pluribus vel cõsonis incipiat illo virgiliano frestus. Tribulaq; trohesq; iniquo põdere rastri. Et huiusmodi vocalis (vt mea fert opinio) que natura est breuis: nõ g positionẽ illic ꝓduci dicitur: sed per liquidam

que mutā sequitur/cuius natura est(vt dictū est)vocalem natura breuem reddere ancipitem. Nam si huiusmodi vocalem p̄ er positionem longam esse contenderes tunc sequeretur vt hmōi vocalis semper p̄oduci deberet quod erroneū esse probat illud virgilianū. Terras que tractusq̄ maris celumq̄ profundum in quo:hec dictio que ante hmōi iuncturas indifferenter et corripitur et p̄producitur. At illud virgilianum te non decipiat ponite spes sibi quisq̄ sed hec quā angusta videtis. Illud quoq̄ horatianum linquimus insani rudes premia scribe ſ enim in huiusmodi iuncturis liqueſcit et vim amittit et vocalis precedens indifferens est p̄ liquidam que mute subiecta est.

Principio vocis quando est rx̄ta ve iunctum
Vocalem vocis fine haud longat preeuntis

¶ Si dictio precedens in vocali natura breui desinat: et sequens dictio a duplici (quales x et z̄)incipiat:nō fit positio vt̄ patet illud virgilianū. Iā medio appet fluctu nemorosa zazinthos lucanus. Tales fama canit tumidū sup equora persem.

¶ De compositione.

Prima patris quanta est eadem sit compositiuo
Quamuis vocalem mutet:modo consona prestet
A nubo tolle innuba pronuba comubiumq̄
vt canslicius et composita a iuro
Et dicus a dico:sic deiero peiero iunge
a sopitus a notus.
Semisopitus eis sic cognitus agnitus adde
Azimus azima:sic de sugo sanguisugamq̄

¶ Compositione cognoscit prima syllaba. Nā cuiuscunq̄ quantitatis est syllaba in primitiuo/eiusdē erit in compositione:dūmodo eadem manet consonās licet vocalem mutet vt sicut quero h̄z primam longam diphthongo:ita et inquiro mediam que sine diphthongo scribitur. Et cado primā corripit sic et occido eius compositū mediā corripit. Sed hinc excipitur cōposita quedam a nubo vt innubus ,pronubus ꝛ cōnubiū quod secundā cōmune h̄z similiter composita a dico tertie in dicus terminata vt fatidicus. Et a iuro vt deiero peiero. Et sopitus vt semisopitus. Et cognitus ignitus a notus. Et azimus a zima sanguisuga a sugo.

locus vbi
due vie cō-
ueniunt.

vt bisortus bifacutus bitulum triuium.

Corripe bi bis tri longarit in positura

.i. duorum
annorum.

Iis primam produc binus/bimus quoq̄ trimus

.i. currus
a quibus
equis .i. bimus
tractus vt bimulus

Et trinus/bige/trige genus id reliquisq;

¶ Hec aduerbia bis bi tri in cōpositione corripiūtur vt bifortus bifacunus. biuiū triuiū biceps triceps. Excipiūtur ea quibus accidit positio vt bissenus bissillaba trissillaba. pducūtur etiam ista binus bimus trinus trimus bige trige et id genus reliqua vt bimulus trimulus quadrimus quadrimulus quadrige bijuge trijuge quadrijuge.

Cum pars cōpositi prioꝛ (haud monosillaba) vocis
Finit in i: breuis est i: in quando positura
Producit: velut hec tibicen vbiq; et ibidem
Iunctis reliquis produces compositiuis
Casibus obliquis quoꝛum tantū i reperitur
Similiq; modo breuiabunt hisce latini
Compositis: greci o breuiant simul atq; latini

¶ Quādo prior pars dictionis cōposite (non monosillaba) in i per oēs casus desinit tunc illud i corripitur ui obstet positio. Exēpla de ijs q̄ corripiūt. vt omnipotēs dauiger dapifer igniuomus auricomus. Sed bijugus trige ⁊ quadrige (vt dictū est) pducūt ⁊ id genus alia ij duplū enī in i longū cōtrahūt quod et tibicen facit. Exēpla de positione vt semiscriptus semistratus falsigraphus quanq; in hmōi p liquidam mute subiectā indifferens esse pōt. Monosillaba dixi: qꝛ cum prior pars dictionis composite est monosillaba producitur vt in ijs licet scilicet diligo diduco si quis ⁊ hmōi. In oībus reliq; compositis q̄ i in obliquis dūtaxat casibus (et non in nōiatiuo) habēt i semp pducit vt in ijs quātuscunq; qualiscunq; quātuis quātuslibet vtriq; tantidē pleriq; ⁊ similia. Similiter i pducitur in ijs tibicen vbiq; ibidem Similr v in hmōi cōpositis corripit vt puluerulētus virulentus quadrupes cornupeta. Iridē o tā apud grecos vt enophorū calcographus chiliophonus quam apud nos vt sanguinolentus vinolentus cynosura: et hec de compositis.

omnipotēs. i. q̄ oia pōt dauiger qui dat dapifer q̄ dapes fert igni vomus. ignē vomēs: auricomus q̄ aureos crines habet. bijugus: bijugi equi q̄ duo sunt ad iugū. tibicē q̄ tibijs canit ilicet ire licz vel statim diduco diuidere vel separe.

¶ De deriuatione.

Quanta patris prima est (si littera non varietur)
In deriuatis eadem pleriscq; manebit
Hec tamen a breuibus tollas que longa tenentur

lapsus ruina
regi nobilis fortūs cuētus .i. leticie q̄ domos
et fertilissima omen piculū plenus regat.

Italiam/casus/incundus/tegula/latus/

insula et spacium
quedam centum malus lasciuus
moueri aptus herba annoꝝ luxuriosus

Mobilis et totus/Cicelia/secula/nequam

ouium quis aque
pastor .i. humor terrꝫ includse
lac pressum .i. ouilio liquidus a inuenis sunt.

Caleus/opilio/liquoꝝ/cum iunioꝝ/humoꝝ/

.i. nutrimẽtum
vel aliq̃d quod cereris tra
nos accẽdit at- Veratus. i.
qꝫ excitat ad ali- insanus vꝫ sanguinis .i. dens
q̃d agendũ .i. nutrimentũ furiosus. canalis. arstri.

Fomes/fomentum/ceritus/venaqꝫ/vomer/

instrumentũ herbat lo-
.i. alic minus quo aguntur qui remũ kerh a ly-
Vel tardius benignus naues. agit. tell asyde

Secius/humanus/remus/cũ remige/petus/

mensura terre
ducentoꝝ x. rl:
pedũ in lõgitu
.i. vicio alis robur et virus vel dine et dimidij
quid dare. potentia mortalis in latitudine. cathedra.

Vitupero/vires/feralis/ingera/sedes

seria e vas
oblongum
artũqꝫ ap-
ponuntur
.i. equus bos. enũ locis. .ir.
a parsnyp et asinus .r.

Rapaqꝫ/iumentum/cũ demis/seria/nonus

mars belli
dens iouis
filius ex sunt in quibus
an ape lanterne iuuone. nette iacẽt infantes.

Simia/laterna/gradiuus/rhetia/cune

propue cũ dolore
siue indignatiõe
maioꝝ vocẽ e- supranodum
mittere interdũ sumptuosus
.i. preceptio siue affectu vehe vel abiectus
vel nouna ment exclamare iaceng. .i. filius priami.

Regula/vociferoꝝ/profusus/priamidesqꝫ

cõterrore dila-
niare frangere
debilitare mol-
lificare.
pinguedo porci
aut suis extra-
ctum ac densa-
tũ sue occisa.

vt regis legis vocis

Casibus obliquis rex/lex/vox/macero/sumen

fiũt cũ vniuersis
pplis cõuenit.
honoris cupido.

Adde comitia sic ambitus participale

Que formant per itum cognosco/agnosco supina

cõmodus cõueniẽs .i. facile aut fa-
cilis necessarius.
lienses muse

Oportunus/sicelides/alibi quoq; dicta.

¶ Derivatiõe cognoscãt prima syllaba. Nã quãta est prima in primitivo tãta etiã erit in derivativo vt amator cuius prima corripit sicut in amo vnde derivatur ser-
vata tñ litteratura/nam aliquando mutatur litteratura vt in ibo:quod ab eo deri-
vatur & tum mutatur quantitas nam in ibo prima producitur:in eo cius primitivo
prima corripitur. Excipiuntur etiã hec q̃ sequitur que licet a brevibus deriv̄etur
producuntur tñ in prima syllaba:italiam ab italo rege/casus a cado/iucũdus a iu-
no/regula a rego/latus a tuli/mobilis a moveo/totus a tot/sicelis a siculo rege/se-
cula a secãdo vel sequẽdo vel potius a seneVt vult varro/nequã a nequeo/cassus
a coacto/opilio ab ove/liquor a liqueo/iunior a iuvene/humor ab humo/fomes &
fomẽtũ a foveo/cerritus a cerere/vena a venio/vomer a fomendo/secius a secus/
hũanus ab humo/remus a removeo/remige a remex/petus a petendo/vitupero
a vicio/vires a virio/feralis a ferẽdo eo qõ morẽ fert/iugera a iugo/sedes a sedeo
rapa a rapio/iumentũ a iuno/columella auctore/denus a decẽ/seria a seorsus &
risu/novus a novẽ/simia a simulando/laterna a latẽdo/gradiuus a gradu/vt docet
festus/rhete a retineo/cune a cuneis duus similes fiũt Regula a rego/oportunus
ab ob & portu/ꝓfusus a profundo/piramides a piamo rege/rex a rego/lex a lego
vox a voco/macero a macer/sumẽ a sue/cõnixa a con & eo. Ambitus participium
a supinõ ambitũ/vociferor a voco. et (vt quidã censent) a voce/sicelides a siculo.

¶ Que a longis orta corripiuntur.

A patribus longis venientia corripiuntur

est cuius sermo
cũ risu aliquid
incessit.
qui potest vel
natura aptus
est diu stare.
est ꝓpue inder
cuiuscũq; opis
ponit etiã pro
monumẽto vel
ornamẽto capus. .i. crimen.

Ista vicar/stabilis/manus/et titulus/vicinusq;

acutus solers
& prescius fu-
turorum.
frequẽtatiuũ
a no as.
a trype
.i. custos boum .i. pingue intestinũ.

Atq; sagax/siquidem/nato sicq; bubulcus omasum

varices vene in cruribus qȝ frequẽter tumide sunt ⁊ obtorte a qbus varicosus appellatur q̃ tumidiores habet huiusmodi venas.

exteriot pars sub corendice dicitur.

.i. simplex insulsus .i. vana

Et factus/lotium/femur/ac odium/varicosus

est p qȝ via datur vel fundũ fluminis lacus marȝ ⁊ cuiusc̃ aque vel locus q̃ ppter brevitatẽ aque trãsiri potest. .i. somnus. .i. inducere somnum. .i. candela

Dur ducis/atqȝ vadum/sopoz/atqȝ sopozo/lucerna

sonitus q̃ ex arbore aut re alia cõfracta redditur. caducũ debile ⁊ quod facile fragi potest. ꝓma pars spicae.

Adde fragoz/fragilis quater/atqȝ quaternus/arilla

puluis minutis simus aridus.

Junge farina/oculus/pluuia/atqȝ curulus/harena

fricta vel cribus expulse factus diminutiuum ab effusa. a poynte/or a sklysse. .i. parua mãma diminutiuum. signũ anuli ⁊ illud qȝ fit in cera ſarum.

Sic aqua/ofella/et abes/ligula/atqȝ mamilla/ligillum

vetula eo quod multos habet annos cuiusc̃ rei congeries in acutum elata. trabs cui tectũ imponitur

fotius in mẽsa in scutella vel in symbolis.

Atqȝ sodalis/anus/vel acernus/iunge tigillum

macula culp vel signum qȝ alicq̃d notat. .i. letare incoctus vel immaturus.

His notalic vir onat coniunge fides et acerbus

¶ Hec aũt a longis corripiũtur: dicar a dico is/stabilis a stabo verbo. Manus a mano as sine munio. Titulus a tutũ tutu/viciũ a vito/sagax a sagio/siquidẽ a si et quidẽ/mato a no nas/bubulcus a bobus/omasum ab omine/fatuus a fatũ/lotium a lotũ/femur a femina/odiuz a odi/varicosus a varix/dux a duco/vadũ a vado is vel vadoi arȝ/sopoz a sopio ꝑpo/lucerna a lyceo/fragor a fragilis a frãgo

quater ꝙ quaternus a quatuor/arista ab areo/farina a farre/oculus ab oculo/plu
ma a pluui ꝑterito/curulus a curru sine curuo/hãrena ab areo/aq̃ ab equo. t. pla
no/ofella ab offa. Abes ab absus/ligula a lingua/mamilla a mãma/sigillũ a signo
sodalis a sudeo/annus ab annis/acernus ab aggere/tigillus a tigno. Nota a no
sco a quo noto notas/vir a vi/onat ab o ictantis interiectione fides a fio et dictũ/
ecerbus ab acer.

De dipthongo.

Cum vim seruantes vocales syllaba iungit
Binas: dipthongus fertur que longa tenetur
Vocalis comitans quam vult breuiare latinis
At e diuerso grecis ꝓducta locatur.

Dipthõgo cognoscitur prima syllaba vt audio enge aceas foenũ. Hãvbicũq;
dipthongus ibi syllaba longa in latinis dictiõibus. Sed si vocalis sequatur corri
pitur apud latinos vt preceps praeceps. In grecis tñ producitur vt Eacus aeacus
et aegrius. Ouidius. Aeacus eginem genitricis nomine dixit. Lucanus. Pau
rus in occasus sed puri gurgites aeas. Virgilius. Surgite tã medio portãs aea
grius hebrus/dipthongus vt diffinit. Sulpitius est cõgluinatio et cõiũctio dua
rum vocalium in eadem syllaba vim suam seruantium. Dipthongi apud latinos
sunt quattuor quarum due au et eu scribuntur et proferuntur. Dipthongi apud
grecos: vt sentit Tortellius sunt octo quas hic enumerare per lõgum foret quare
qui eas noscere velit: eundem Tortellium legat.

De prepositione.

Prepositura eadem remanebit compositiuo
Quanta fuit simpler: vocalis in breuiarit
Hanc comitans: longat ve sequens illã positura
Prepositas iacio iunctas longat positura

Prepositione cognoscitur prima syllaba eis enim prepositis in cõpositione eã
dem quãtitatẽ seruat quã in simplicitate vt e in edisco que producitur tã compo
sitione quã simplicitate/vt in recubo q̃ corripitur tã cõpositiõe quã simplicitate.
Sed aliquando vocalis sequens facit hanc corripi vt in deamo praenstus: et ali
quãdo ꝓducitur positione vt in respondeo: producũtur etiã prepositiones cũ iacio
iuncte vt in adiicio conicio subiicio obiicio inicio nã pueri est consonans et sic fit
positio. Ouidius adsice troiane suaforem anthenoris pacis. Virgilius his germa
ne malis oneras: atq; obiicis hosti. Nam illud lucam figuratam esse oportet. Cur
obiicis magno tumulum manesq; vagantes et illud silij. Arietat in primos obicit
immanis membra.

Ede prae pro se sic di si nulla sequatur
(Vocalis) debent longari prepositura.

.i. longe vel pcul fugiēs vel procul a finibus suis vagans. antistes pphano rū otacu lorūq; in terpres. nepotis filius

.i. pfugus. .i. pfugio. .i. pfago. .i. pphets. .i. pnepo

Pro breuis ante fugus / fugio / fugo / pheta / nepoſq;

crudelis pe tulans pio .i. neptꝫ filia cur. .i. pneptis

.i. publice legere. .i. pterus.

.i. festinare .ppte imu quasi ante tempus .i. pdicere parare .i. pfiteor .i. pfor.

ponit ali quādo p alto. .i. ppero. .i. profundus.

Sic neptis / ternus / fateor / fari / pero / fundus

.i. irreligiosus non sctūs execratus sa crilegus etiā appel lat qđ ex religioso vel sacro in hoīm vsū cōuersum est. .i. pphanus

ex sacro hu manis vsibꝫ .i. pdu bio vtiq; pmiscuū facere. .i. pphano

subito vis ventor cū est d hoībz ad pluuiis/in terdū elce uatio flu ctuum. p facto. .i. pfecto.

rē priuatā vel publicā admi nistrādā con cessus erat. .i. pcella .i. pfestus.

Et phanus / phano / sic fecto / cessaq; festus

ossprynge .i. genus .i. ppago

.i. petere .i. ppages .i. pcio

.i. iter facere .i. ppercius. .i. pficisco.

Sic pago / pages / cio / percius / atq; ficisco

.ppte pgustare vino poculum suprāmodū alico afferre. exponere. .i. profectio

Iis pro cōmunis propino / profundo / profectus

argumentū quod vtiq; aduersariū capiti.

Greca di pro breuiant belud ista dilema / proponthus

.i. diuidere separare. qui bene differit eligantercq; enarrat.

Di nos longa mus preter dirimo / atq; dissertus

Est re breuis / niquum producit eam positura

Re longa refert a res / reiscitq; aliquando

¶ De prepositiones e de prae. p se tā simplicitate ꝙ compositione .pducunt nisi vocalis sequat tūc cui corripit vt in deamo dealbo. Sed prepositio pro corripit in profugus / profugio / profugo / prophets / pcepos / pcuro / proternus / pfiteor / pfor

aris ꝓpero ꝓfundus ꝓcella ꝓphantus ꝓphano ꝓfecto ꝑficisco. In his tñ ꝓpino ꝓfundo ꝓfectus est cõis hꝫ ꝓpositiões di ꝑ ꝓ in grecis dictionibus compiunt vt in dilemꝫ et ꝓpõthus: sed in latinis dictionibꝫ di ꝓducunt ꝓter ī ditimo ꝑ dissertus. Hec ꝓpositio re vbiq; corripit vt in redeo nisi qñ eam producat positio vt in reddo resto. Producitur etiam re in refert qñ componitur de res et fert/ producitur aliqñ ī resicio. Virgilius in georgicis resice ne maculis in fuste vellera pulis Et enecidos. xi. reciciit parinos ꝑ equos ī prelia vertit Statius thebaidos. vi. Et patria vigilarie locti hos resicit ictus: dico resicio aliqñ qre nunq; natura ꝓducit licet enī primū i fit consonās tñ quis nõ sit duplex cõsonās nisi ponitur inter duas vocales ante cõpositionē (vt patet in bũgus ꝑ trĩugus) ideo non est positio ꝑ ideo natura corripit vt enecidos. v. Ore reiectam em mixtoq; in sanguine dentes.

¶ De exemplo.

Syllaba si quanta est dubites et regula defit
Exempla autoris ꝓbi tu consule semper

¶ Exemplo cognoscit prima syllaba. sicubi enī nõ succurrit regula ad autoꝝ exẽpla cõfugias vt si hesitaueris quãta sit prima huius dictiõis immissima ꝓsulas illũ horatianũ. Regale immissima phillippos et tra eius quantitatem inuenies.

¶ De ꝓpto sine regula.

Preterita elongant bis syllaba cuncta priorem
Sed bibit atq; fidit scidit et stetit et dedit aufert
Cum tulit/ in quibus et vocalis preuenit altre

¶ Precepto sine regula cognoscitur prima syllaba Hã omne preteritũ bisyllabũ producit priorẽ vt vidi legi/ hec tñ primã corripiunt bibi fidi scidi dedi steti et tuli et cetera omnia vocalem ante vocalem habentia vt rui fui.

Preteritũ primã geminans breuiabit vtranq;
Sed cedo et pedo cũ aliis quibus est positura
Collas que breuiant primã longantq; secũdam
Preteritis reliquis tanta est quoq; syllaba prima
Quanta est presentis tamen istinc excipiuntur
Hec genui/ polui/ potui/ simul atq; coegi
Reppulit et sic rettulit illis repperit addas

¶ Omne preteritũ geminãs primã syllabã vtrãq; corripit vt pupugi tutudi hinc tñ excipiũtur preterea cedo ꝑ pedo cũ aliis in qbus est positio vt cecidi pepedi momordi pepĕdi q̃ primã syllabã corripiũt ꝓducta scõa. In osdus aliis preteritis tanta est prima preteriti quãta ē primis his exceptis genui polui potui et coegi quoꝝ prima corripit: ꝫ prima primis vñ nascuntur sit longa similiter hec reppuli rettuli repperi quoꝝ prima positione producit licet prima primis vnde deducũtur sit breuis.

Prima preceptis quanta est ductis eadem sit
Littera si non mutetur bel sit positura

Prima q̄z preteritis quanta est eadem sit in illis
Temporibus cunctis que deducuntur ab illo
Ram/sem/rim/ro/se/sunt preterito quoq̄ ducta
At de presenti sunt tempora cetera cuncta
Participans presens q̄z gerundia dusq̄ futurum

¶ Annotandū est qō quāta est prima ptis tanta erit in eius deductis vt in amo cuius prima corripit itidē in amabā et alijs deductis. Sed si littera muteturvel sit positio hec regula fallit vt in rceo cuius prima corripitur tñ in rebar eius deducto pducitur. Similiter in edo cuius prima corripit tñ in essem eius deducto sumit positione. Aduertendū est etiā quāta est prima preteriti tāta erit in eius deductis vt in lege cuius prima pducitur sic ⁊ in legerā legissem ⁊ alijs deductis. Et in steti cuius prima corripitur ita ⁊ in steterā stetissem ⁊ reliquis deductis. Et hec sūt deducta a preterito perfecto indicatiui preteritū plusq̄ perfectum eiusdem modi vt amauerā preteritū perfectū optatiui ⁊ coniūctiui vt amauerim: preteritū plusq̄ perfectū optatiui ⁊ cōiūctiui vt amauissem futurū cōiūctiui vt amauero: preteritū infinitiui vt amauisse. Reliqua aūt tpa a presenti deducuntur similiter participia presentis et posterioꝝ futuri in dus etiā gerūdia in di/do/et dum.

¶ De supino.

Primam producunt bissillaba cuncta supina
Tolle supina queo lino/do/ruo/sto/sino/eoq̄
Atq̄ reor/cieo/sero/que primam breuiabunt
Sed cunctis ceteris est sillaba prima supinis
Quanta est preteriti de quo deducta fuerunt

¶ Omne supinū bissillabū producit priorē sillabā vt lusus lotū/demptis istis ḡtū a queolitū a lino/datū a do/rutū a ruo/statū a sto/situ a sino/itū ab eo/ratuꝫ a reor/citum a cieo (nam a cio quarte producitur/satum a sero q̄ ola priorē corripiunt/sed ceterorum supinorum tanta est prima/quanta prima preteriti vnde nascuntur vt in amaui vnde deducitur.

In ductis eadem remanebit prima supini
In rus participans/sic preteritū q̄z supino
Sunt deriuata et verbalia pleraq̄ cuncta

¶ Obseruandū est/quanta est prima supini/tanta erit in eius deductis/vt in itu rus cuius prima corripitur vt in itum eius simplici. Excipiuntur ambitus participium cum quibusdam alijs in derivatione ꝓmus dictis deducta a supina sunt ibis participium preteriti et priorꝭ futuri similiter omnia ferme verbalia.

¶ De crementis.

Vt amamus Vt volumus possumus
A mediis verbum producit/et v breuiabit

vt dare circumdabam venundabo circumdarem

Er do fit da breuis cum prime compositiuis

vt amemus. amaremus. ameris. legemus. legeris. amatote. docetote. docemus. doceremus. doceris. audiemus. audieris. legitote. auditote.

Esimul o mediis verbum producit vbique

vt legeris vel legere imperatiuo presenti optatiuo tempore presenti indicatiui legere. presenti legerem

Sed super r prius e breuis est in tempore queuis

preterito imperfecto cõiunctiui legerem

Terne presenti imperfecto preteritoque

vt amauerã/legerem/amauerim/amauero/vt amaberis vel re. docueram/audiueram/docuerim/docuero/doceberis vel re. legerim legero.

Et pre ram/rim/ro/beris et bere a boque futuro

vt amauimus/legimus/docuimus/audiuimus. vt audimus

Corripit i super m verbum mediis: nisi quarte

vt audirẽ audirer audire

Tempore presenti/at super r producit vbique

vt amaueritis docueritis legeritis audieritis legitis amabitis docebitis. vt petidi audiui conuiui.

Corripit i pre t verbum mediis: super v/sed

vt auditis. vt audito audite.

Et tis presentis quarti flerus/sic to teque longat

vt possumus velimus malimus nolimus possitis velitis. malitis. nolitis nolite nolito

I super m vel t possum volo: nataque longant.

¶ Sequũtur regule speciales de primis syllabis secundum ordinem litterarum.

A vt scabo scabellum labium.

Bre b primis breuies: producito ducta

q ventilatio fit .i. ad flan- p estate ad re- frigerãdũ corpus.

Ante b

dũ abilis.

fabula, prue sermo vel cõfabulatio. vel res ad vtilitatẽ siue delectationẽ holz cõficta: vt fabar fabor fabilis fabula fabella: vt flabã flabo flabilis flabellũ: vt nabã/nabo/nabilis/vt stabam/bo. .i. hoim diuersouũ siue hospitium.

Sfor/flo/no/sto/preter stabilis stabulumque

whytryn.

A in p̄mis.
.i. ruinaꝝ
macula
tracta ab .i. leuiter
a homet oleo aut a sensim
ſdā ſmis alio liq̄re descēdere

A longat cabo/labes/labor quoq; verbum
.i. cibus sed
maxime q̄
.i. putrere p̄s biuta dea
putridus ꝛ q̄ .i. sanguis grere deficere pa scunt.
tabes patit. corruptus tabe fluere. .i. ñ. .i. morbus.

Tabidus ꝛ tabo/sic tabeo/pabula/tabes

Scabidus ꝛ strabo p̄pōium et quedā antea dicta

Annotatio. ¶ A ante b in p̄mis ſillabis corripit vt scabo scabellū labiū. Excipe deduca a forſar; vt fabar fabor fabilis fabula bella. Et a flo vt flabā/bo/bilis/bellū. Et a no vt nabā/bo/bilis. Et a sto as vt stabā bo/p̄ter stabilis ꝛ stabulū q̄ a breuiāt. Producunt etiā cabo labes labor ſbū. Tabidus tabo tabeo tabes nomē pabulū strabo qñ est p̄piū. Et antea dicta vt deriuata que deriuatione no scītur vt pabulo a pabulū: tabesco a tabeo es tabefacio a tabes. ꝛc. Quodſi alicubi equissime lector iusto succinctiorē me iudices: ad ſuperiora p̄cepta. i. generales regulas recurras velim. Rā breuitatis amator p̄ horatianis mōtis. Quicq̄d precipies esto breuis vt cito dicta p̄cipiāt animi dociles: teneāt; fideles nōnulla hic ꝛ inferius ꝑterea que (cū ſuperius satis manifesta ſint) ſepius repetere ſupuacaneū foret.

incoctus vel
immaturus
vt acerbus. macer

A ante c A p̄ec breuies/p̄o fortis longa ſit acer
.i. diſertus q̄
facile fari et regis europe a Jey
ornate potest. .i. thracia laniſſima quedā auis. .i. ſturnus.

Facundus/thrace sic thracia/graculus/acis
indumēti genus
pudēda marsas.
gentilis de thracia flores nigri tegens.
thracis et thracyn coloris vt brachiū brachs

Thrax ſimul obliquis bacinia/sic quidus aut b
brāchiſſimus
.i. mitigare mitem ac nobilis tra⁹
leuigare ꝛ pa placidum gediarum
cificare. facere. ſcriptor.
vt pacis paco placo placumus.

Aut p̄ presidet a/demas baculus/placeo ſꝫ

.i. distantia
inᵗuallū vel
.i. breuis intcapedo. idem .i. pactū facere

Atq; brachus/spacium/spatioꝝ coniunge paciscoꝝ

latro in italia
q̄ cuā villas
incōbebat q̄-
dam dicunt
fuisse seruū
euandri
regis.

quidam
ppīus

Communis cacus macero ac achademia dacus

a q̄ bellicas ma-
chinas vocamus inconstans rubens flos ex
promontoriū opera fabulia esse ꝛ quasi herba eiusdem
sicilie ppe sy- quibus in bello alternatim nois nascēs/est
racusas austrū vtimur. moueri. etiā gēma ame-
versus. thisto similis.

Pachynnus machine et vacillo iunge iacynthus

est p qō via dat
vel fundū flumi-
nis lacus maris ꝛ
cum scūq; aq̄ vel
locus q̄ propter vas quo
breuitatē aque vinū cō-
transiri potest. ditur.
vt vadum cadus. ppīus viri

Coꝝripito a pze d/sed ꝓduc gadilon adam

A ante d

.i. trāscere mō
.i. moribos ta- vbs in ad vlteriora insula oceani
bes calamitas gadibus ducere aliqñ vltra bethycā
periculū ꝓfra- vel ipsa trāsferre vel hyspaniā circa
cio fragmētū insula fluuius interpretari colūnas hercules

Et clades gadir ladon traducere gades

horari ali- phenicens
.i. ire quem ad id color seu
a vado is .i. dedere roote qō itēdum? puniceus

Vadere cum trado radix sic suadeo spadix

vbs illurico mari
mars belli deus ꝓprima vel q̄dā
iouis filius ex io mare qō magis
vone vel iouonis sit petrosa ꝙ ce-
.i. cōplanare indifferēs. filius sine patre. tera maria.

Rado/at communis gradiuus et adzia adzaltus

whyttyn.

Aimprimis.

.i. callidus
astutus.
Vt vafer — a safyre ꝓcio
sus lapillus — ex affrico

Avante f — **Asuper f breuies/produc safirus et afer**

¶ Quedam tamen scribunt saphirus cum ph et itidem apher.
Via in naui q̄ in
ea maxime que
.i. acutus solers q̄s reges agi so
et ō: sagax ca lent et actuaria
.i. militare nis quasi acute nauisq̄ cito agi
vestimētū sentiens. possit hyppaniū statua
Vt ago is sagū sagax vel hippago. imago.

Avante g — **Est breuis a pre g/ui agea/agalma q̄ dago**

que ex candida miles gre mulier prudens
farina fiunt te garius pa casae agre ingeniosa versura et pita
nuissima ad pa ter ptho stes siue pa incātatrix sacroꝝ q̄d fa
tinarū vsio. lomei. stoales diuinatrix tis agat.

Lagana/sic lagus/magalia/sagana/saga

presentio
.i. futura ante diuinatio .i. venditor
.i. acute sentire ꝑ psen vel predi sagorum .i. calliditas
sentire tire ꝑ diuinare uinatio. .i. psentiēs
Vt presagio presagiū presagus. inde sagarius sagitas

Sagio cum natis breuiato sagumq̄ sagarq̄

bellaria seu dul genus teli
ciaria que ad se q̄ scuto in clades depulsio
cumdā mensam fixa trahat profligatio
apponuntur. item rite. iactura.

Produc tagicia et tragemata tragula strages

.i. erroꝝ vt
poterꝝ vel summa ar
flagris vel borū pars
Vota flagitiū .i. ꝓ lorare ardor crepatiōe et ꝓga cuius
fiere more theca oportoria quedā dign9. .i. ū diminutiuū
infantū gladij lectorū vt fagus flagitiū flagra est flagellū

Vagio vagina et sic stragula/vel quibus aut f

Vicus paganus hoc
est pluros rusticane
domus cōiūcte sint ꝑ
aliq̄ spacio remote vtraq̄ pars .i. seducti debile
sb vibe. i. villanus phyllure vel et quod facile
folij
Vt pagus paganus pagina. .i. ardere frangi potest.

Aut p precedit/breuiato flagro/fragilisq̄

.i. sonitus q̄ ex arbore aut re alia confracta redditur.

rete rarius ad capiēdū feras

.i. reddere odorem

diminutius de flagro.

Sic fragor atq; fragro plaga rhete vel ora flagellum

qui ab aliquo alius est non

.i. nutrire vt alo alumnas

qui alit

oēs animalia volantes.

A vreuies super l/produces ales et ala

A ante l

oīs ludus magna ex

.i. vna triū furiarum

ptē fortuna varietas

.i. spiritus

īfernaliū

.i. spirare

tē/pestēs.

ouiū est. more clamare

Halitus alecto sic halat et alea balo

piscis marinus.

genus est tamenti.

flumen.

Alia calonis balena balista vel halec

obscuritas et

pars rotūda in facie ī morem mali

arbor mali/fera

vmbra spissitudine aeris facta.

pomi species

Hec mala hec malus caligo fungito malum

vagari errare

aqua in latitudine/ palā late/tius diffusa.

.i. magis velle

edes supbe ampleq; vocant.

et quasi palatiis munire.

Palus li malo verbum palatia palo

instrumētū p quod vinum defluit cū cal catur vna.

inquinatio sordes.

Palantes qualis sic qualus qualea squaloz

ex salentino italie pro/montorio.

propie plenus esse.

Et salentinus scalena et squaleo scale

tunica plōga vsq; ad talos descendēs.

pena par

Talio cum talis talaris talea talus

whittin.

A inprimis.

pprie tribuere exhibere facere dicere prosternere mittere.

.i. spiritus vel sacerdos iouis vt flamen.

Ante m A super m produc/sed amo damus abbreuiabis

.i. nihilominus aliqñ ponitur pro statim.

amantell vestis lanis

edendi cupiditas

Et chlamys atq; fames thames z tñ adde cameris q;

insula in aegeo mari circa thraciã. Altera est in eodẽ mari insula samos contra ephesum sita.

.i. iocundus vt amenus.

.i. inducere sonor cirosilicere patrie amicio. amita

Et samos iis addas polis illaba cuncta nisi ista

.i. bractea sed bractee tenuiores sunt lamine grossiores quales sunt ex quibus arma cõficiuntur.

.i. flere dolere voce tristi dolorẽ exprimere vel conqueri.

homine ligamen.

pprii viri

Dameta amentum lamento; lamina iungas

voce modulare cantare laudare diuina re celebrare canore proferes cãrando prosumciare.

a pype oka cõpte.

vt cano canalis

Ante n A super n breuies/pro prodice longat ad anus

anglice hore

regula in de canonicus. i. regularis.

hered. interdũ p antiquis accipitur.

a rynge

.i. albesco.

Anulus et canon canus cum caneo damus

fluuius grandis qui germania a dacia separat et p hoore hungariã fluit tandẽ multis ostiis in pontum ruit

mayster

.i. leccator

alio nomine iister.

hempe.

Canabis a bane cum caneo danubius q;

Ain pzimis.

Verus rex in latio qui saturnū ꝑnus itroitus
fere frugū ūt accepit sotium ꝑnus
ui tanue cus tritici hordei regni. hic ob gressus vel
stodia demā fratris ⁊ simi ꝓudentiā di ostiū perfo
data est. lium. citur bifrons. ratum. .i. lautitiū.

Janitoz/et granum/ianus/sic ianua/lana

cenera platio ūt
ꝓprie dicit eū ali ad lanae ſtitudi
qd ex integro qdē nē ꝗis in ado
fed nō satis solido lescētiū genis ⁊
per minuti ſſimas in pomis qbuſ
partes ſtilat. .i. oſſ inferū dum cernit. .i. lana.

Mano cum manes lanugo lanutſumqz

homo paruae
nimis ſtature
eū dies dicitur pallulūqz ſu
est ab homine pra terram
domi nois. extans. facer .i. templum

Maneqz cū manis nanus phanus quoqz phanum

deꝑpa cui figura
ſacro ſtonis. equalis est breed. .i. planitas.

Phano pan planus panis sic panicieſqz

mendax ſtultus
et qui in rebus
.i. integer natādo cōtinuentiuſ inanibus ſtudiū
ſcorupt⁹ trāſtre de vaneo a padocke collocat.

Et ſanus trano vaneſco ranaqz vanus

Pēnus ⁊ ab aphri
cus ſtans ſtz in
ter auſtrū ⁊ aliqs de
zephirū. aphrica.
Vt apud

Apze p hzeuies/ꝓductamen aphricus apher

ſupabūdās edā
homo de ſtuarius citus ſmoderata
apulia theſſalie ⁊ notis voracitas. gēiles de capadocia.

Apulus apidanus sic crapula capadoceſqz

mons est q ab alpi
bus ꝓficiſcēs vnuer
gallus ſum italiam vſqz in
castrat⁹ ſiciliam diuidit ⁊ batterſye

Capo apeninus cum lapathe papilioqz

whytryn.

A in ꝓmis.

.i. cõmedere qꝫ tantum

.i. pelagogus pater verbero. ad pueros ꝙ admittinet. vox rãtis. sumus pontifex.

.i. papus. i. papo. i. pape. i. papa.

Papas/pus/po/pe/pa/et lapis cũ fluuius sit

est q̃ vestes lauant gre ce vocãtur genus pessimi

.i. verberari a pasnyp signigma piscis.

Uapulo cum rapa lapo laperdaq; bapa

prouincia vbi conditum est bronduſium.

lapillus pciosus

Saphirus cũ papinius/sit apulia et anceps

vt aqua aquila vt quaqua quaq; nequaq;

A ante q **A ꝓe q breuies sed ꝓduc compositiua**

qui inspectis extis futura predicit qui et extispex dicitur vt aruspex.

.i. torreri siccari siue torridũ ac siccum esse.

.i. pilus capitinus. .i. siccus

A ante r **Curta sit a super r/ni aruncus et aridus aret**

vbi teritur frumẽtũ et moribus capitis. altare

Arinca arene sic area et ara deorum

ꝓuincia Iassa minori int syriam et ionią

quod bilis contrarii. cuius icole vocant caries. amatus.

Barium item baris carus cum caria charus

herba est acuta ꝙ dura et ficus ficce rissima spar vel potius

fructus palma populi sunt; in alia minoꝛi cõtra rhodum.

.i. clarũ cẽ .i. lucidus to sitis. massa illarii.

Clareo sic clarus carex sic carica cares

.i. rex caldeoꝝ vt faris fare flare nare stare. .i. verbum.

Dareus/verbũ et crescens (ꝓeter dare) quodnis

minutissimos lapillos sign. .i. scius pitus doctus. ab hic hec hoc

Glarea cum gnarus lareꝛ sic iarus et harum

animal est tã in tra ꝯ in actis has bitãs volat ẽ nata. vbs thessaliae a qua achilles ỽr lariſſens. a puffyn

Larius et larus larilla et narea narix

insula in mari aegeo que fuit virtis. perua insula egipti. .i. obedire. a quis qui.

Naricia et nares pharus cum pareo quarum

rarius fieri. ꝓprie ỽr qui pedes obtorcos hꝫ vel fluuius

Quare et rarefco ratus coniungito varus

homo de arabia regio asie maioris inter indeã ⁊ egiptũ: ẽ aũt triplex arabia. ⁊ felix: petrea ⁊ deserta. lapillus ꝑciosus colouris viridis.

Eſt cõmunis arabs et arabia iunge ſmaragdus

est media pars orbis terre asia minor est pars asiae scz ã fuit sub impio romano nozꝝ que hodie turchia ỽr. vt asia. fluuius achatae.

A ſuper s breuis eſt/tolle aſia palus aſopus

grandis fluuius colchoꝝ: et etiã vbs hic medaea filia regꝫ colchos rũ ỽr phasias et phasiane ancs ũ pudicoꝝ linc allatae. .i. oscula nasones dicti pars sunt ab etiã capitꝫ tibus nasis. idem quod vasum.

Baſia cum phalis naſus naſo quoqꝫ baſa

insula inf epirũ et brũdusium. vt casus casens.

Haſon/ſic prioꝝ caſellius anteꝫ dicta

¶ Antea dicta vt preterita bisillaba vt rasi a rado suasi a suadeo ⁊ supina bisillaba vt casum rasum suasum et eorum derivata vt suasor casus rasor. Item casus a cogo. ⁊ cetera.

A ante

ꝑma pars dom⁹ꝙ vermiculus
ꝓtinet mediã arcã exiguus no-
t quãcollecta ex oĩ ciuus luce-
tecto pluuia de- fugiens.
vt quater. .i. niger. scendit. amputa

In ante t Ipze t breues/tolle ater et atria blata
ynke or bierche comedia iocularis et scurrilis.

Ic atramentum sic atellanaqꝫ blatit
fuit oppi- fuit vetus.
dũ oscoꝝ vibs in cã-
l cãpania pania turra
vñ grãde põmas pa-
ãphitea- ludes.
trũ erat. .i. felis .i. vniuersalis.

Atella atina et catus sic catholicusqꝫ
decretũ deoꝝ na-
tura volũtas ora- vt ꝙ deriuatione noscam vt
culum qõ dil fan- fatus a fatũ supino ꝫ natus
tur mors. lanterne .i. extendere latus staturus

Fatum laterna et lato simul antea dicta
qui me- benificiũ idẽ quoꝙ
est ex ꝙ mor est pena dã- gratus-
.i. mitis aliquid accepti nũ cã vel ri vel gau-
festiuus. fit. benificij amicitia. dere.
vt maturus mater/materia/frater/gratus/gratia/grater.

Et quibus in pzesit simul r muta pzecunt
fũia caci tifani
mf appollinis ꝫ
diane vñ appol-
lo ỏr latons vl la-
toni⁹ vel latoides interpres fũius celi ꝫ
et diana ỏr lato- ꝓphera ꝫ veste vel .i. ampla
nia vl latois idis. pocta. terre. spatiosa.

Latona et vates saturnus mobile latus
mons in vibe roma
vbi nũc palatiũ fũ-
mi pontificis ꝫ basi-
lica scĩ petri dictis quasi faticinor
a vaticinis ibi da- hoc est fata .i. quia vel
tis olim. canere. in quantũ.

Vaticanus vaticinoꝝ sic quatenus adde

A in p̄mis.

latiçe l oppido incondite
via in quo ꝙue ꝛ inaniter
nire pp̄s solet. loqui.

Communis plates sic platea blatero statim

fuit rex mauritaniae
serpēs aquas ḡ astronomiā ꝺ: inue
quoiꝰ ꝙcꝰ nisse/etiā mons altus
neno astalēs mauritaniae/ꝛ poete
vel quidam fingūt esse maximū gi
herba. gantē/est etiā fluuius.

Et cratis nates et atlas et atroꝛ et atrides

vt auis caueo vt auerto auersor auello.

A super ꝺ ḃꝛeuis est/a p̄ꝺuc compositiuis ante ꝺ

.i. fugere fugere aui caueam reddere
vt caueo.
loco vel .i. colos
dere. auri.
vt clauis clauus flaueo flauus.

Et quibus l p̄ceit a cum muta illi p̄ecunte

.i. celer industrius
habilis diligens
nauus.

ꝑpūs ꝑpūs
viri. viri.

Sic dauid/dauus/gauisus/gnauia/gnauus

.i. mars
deus filia latini
.i. magis velle belli regis.

Maius cum mauult mauoꝛs lauinia nauis

ḡdā auis
qui se in que pul
naui agē chras hꝫ
da exer penuas ꝛ .i. naui
cet. turpes .i. prauus .i. malus iter fa
.i. nauta pedes. facere. quersus. cere. .i. dulcis.

Nauita pauo p̄ꝛauo p̄ꝛauus nauigo suauis

vbs palestinae
vt iudee vbi olim
regis gaza. i. ꝑpūs
pecunia erat. viri.
vt par axis gasa lazarus.

A super ꝛ et ʒ/p̄ꝺucuntuꝛ positiua Fasi ꝛ et ꝫ

vbyttyn. C.iiii.

a cawdron
vas eneū
vt lebes

.i. frequēs .i. frequēter
vt creber crebro crebenus.

E ante b

Ebrius b primis breuies/sed cū duo cōsona pſunt

.i. pellis
dame. .i. obligatū esse. a fever.

Elonga est pre b/sic nebris debeo febris

.i. appollo q
iouis et la-
tone filius
fuit.

.i. equus.

materia que
ex eliphanti
dentibus fit.

Ebolia et phebus lebus rhebus simul ebur

pater sanctor
iacobi : tobie
euangeliste
apostolorum
inuentus.

.i. infirmus
quasi parū
habilis.

fluuius thratie
ortū habēs ex
pindo monte.

Debilis ac hebrus zebetus zebedeusq

filia iuuo-
nis pincer-
na iouis
añ gany-
medē tan-
dem facta
vxor herculis.

thebe bes grā-
dis vbs egi-
pti ab vsyride
rege condita
thebe artū vel
thebe bes vbs
boetie.fuit : .i. dia-
na. alias ī sicilia.

Ebrius ac hebe/thebe/phebe anteq dicta

¶ Ante dicta vt ea q derivatione noscunt vt a debeo debitū debitor. ꝛc. a debilis debilito et debilitas. Ꝑtē ea q prepositōe noscunt vt debello ebibo ebullio. Sil'r̄ q̄ crem̄to cognoscūtur vt neba m/bo/bilis/flebam/bo/bilis/et huiusmodi.

vox in nemoribus
: locoꝝ cōcauita-
tibus resonans :
inter has q̄ mino-
res sunt vocant.

qui caret
lumine.

vt secus.

E ante c

Ante c fit brevis e/sed produc cecus et echo

luminibus .i. secundū
pluuare.

fertilis opimus
facere.

et abundans.

regio rex gentilis ex grecia

Ceco/fecundo/fecundus grecia grecus

fecem facere
vel feceſficere

.i. male olere.

Feteo cum feto fecas fecus quoq fecis

E in ꝓnimis.

vas. f. ampulla
vt dicit de ar-
ricalco. .i. adulter ꝓpriꝰ viri. ꝓprie dispensator familie.

Lechitus mechus mecenas econimusqꝫ

q̄ ius suo mfa-
tus ꝓpꝫm vocat ꝓprie q̄ sine cō-
aut aliq̄d obser- sideratione aliq̄
uād̄ tibet aut aut mō q̄d agit
gesta denulgat ⁊ quaſi rem ꝓ-
aut aliq̄d publi- occupat/vel qui
ce vt ꝓpatrim vē cadit capite in- que exsta supant
ditioni ꝓponit vor ipa dinato et con- ab ſeriore vſeq;
aut ferias die p̄cnid pore sequente rum parte.
suo festos ſdicat

vt mecū/tecū/secū vt preco. preconium. preceps precordia.

Me/te/se/pre/cum multis cum pre quoqꝫ iunctis

turbari a cmali de qua a-
cordis/interdū liquid cō-
cnā ꝑ stultus .i. parua res ſpicimus
ponitur. vt recula. ſpecula.

Uecorꝫ/de quinta ſic diminuentia ducta

ſubſtātiuū pactū vel pax
q̄ fit inter dimicātes ad-
tectiuum deformis exe-
.i. offendere crandus crudelis.
vt ledo/fedus

E pre d producꝫ/breuies edit escedo pro dic E ante d

pastoralis
quedā arbor baculus a pes vt sedeo

Et cedrus atqꝫ pedum pedis et polisillaba/demas

regio maio- posſeſſio
ris asiae af- rustica ⁊ diſcordia diſcētio
firie ⁊ pſidi vrbana vbicunqꝫ est mul-
adiacens. .i. iſi. .i. fastidia ritudo hominū.

Media prędia pedico tedia seditioqꝫ

assidius inertus patria athini- filia aeetae
bonꝰ studioſus enſiomitionis regis colcho- id quod ſuſtinet
firmus frequēs filiꝰ fuit nobi- rāex hyspea fructū ad ramū
.i. ius. lis architectꝰ. coniunge. et ꝓmis cutis.

Sedula dedalus et medea iis pediculus des

vt fero ferus. vt defero prefero.

E super f breuis est/producunt compositiua E ante f

E in primis.

minumẽtũ in
pectore dee
cencũ/in hoc
ãdã regio dicit thorax ppium
aphrica. lorica. pastoris.
vt lego is.

E ante g E breuies pre g/in egiptus et egis et egon

.i. infirmus mandare decer-
egrotus sed nere deliberare
eger ppie re vel alicui in
i aio egror testamento
in corpore. .i. capcom9. pf thesei dimittere.

Eger et egoceros egens lego egre prime

equus alatus ne-
ptum a medusę fi-
lius vel vt alij di-
cunt ex cruore occi-
se medusę natus.

Pegasus egistus ler legis et antea dicta

¶ Antea dicta sunt ea que prepositione nosc̃untur vt egregius segrego degener
degenero dego pregrauis. Itẽ ea qui derivatiõe nosc̃untur vt regula a rego a rex
regius regalis regina regulus. ꝛc.

quod vela vẽ-
tis agitata vo- brachia scorpionis.
lare videant.

quedã insula/melos etiã
neutrũ est et indeclina-
bile a ti cãna suauitas.
vt velum celum. chele. .i. velor. a melos.

E ante l E super i produc/breuies celer atq melodis

lyra aliquãdo glacies sign. Mula i aegeo
promontoriũ ponit etiã ali vel myrtoo quedã breuissi- a leler cari-
eminentia. qñ p frigore mari. vestis. ma salix populus.

Et cheylis atq gelu delos et mela helix lelegesq

fluuius in
asia a alius
in thracia.
Itẽ alius i publica-
boetia a p- nus tri-
.i. suauis nasso fluẽs butorũ
.i. melus/meles/melas collector. a volo vis pscut

Sic melo/lus/les/las/telon atq velim velutiq

imanis fera
.i. facinus. quasi belũ
flagitiũ. vt melior melim/ gerens.

Et velut ac celus et polisillaba/belua demas.

ſcõm poetas eſt
locus in medio .i. templi vel
filia oceani ſ tethyos vxor atlantis. Iferox ſuis voluptatibꝰ plen' vbi dicunt eſſe anime bonoꝝ. delubra ſunt in q̃bus deorum ſimulacra ſunt. oblectamenta let ppie dicũtur q̃ maxime nobis voluptati ſunt.

Electra eſſium delubrum delicie que
ſubſtãtiuũ oppidũ
ſabinoꝝ eſt mar
eſt ipſa ni bello hoſtiũ congreſſu. ynũ de ſeptẽ oſtijs nili/ara .i. tiũ. ſis vicinũ adiecti uũ ppꝰ italiae in biam ſepans ab aegipto. mons theſſa liae ſiluoſus fabinis ex q̃bus vſi patrony nat⁹ erat ouidius micũ pelias.

Pelia pelusium pelignum pelion adde
ſpelunca ſpecus vel
ſpecus. .i. ñ. antrum.

Pelamus et ſpelea ſimul ſpeluncaq̃ iunge
filius vliſſis et
filius vliſſis et circe. penelopes q̃ pri in regno ſucceſſit. filius herculis ex auge nympha.

Telegonus cum telemachus ſic telephus atq̃
vates inter cyclopes q̃ polyphemon predixerat cecitatem ab vliſſe ſili inferendam. locus iuxta auentinũ monte rome quo velis ſ ratibus vehebãtur. qui ita amat vt ſolicitus ſit ne quis amore ſuo p̃fruatur.

Telemus addatur velabrum zelotipuſq̃
benignus pius et nõ
iratã aut pturbatõ
aliq̃ affectãſq̃ dare et
.i. mulier. ſerenã mentẽ habẽs
vt emo

E ſuper m breuies ſed tolas femina clemens E ante m
ſtolius vel q̃ nõ
cogitat q̃d agat
aut q̃d loquatur
amẽs vero prop
.i. augmentũ. ſus inſanus. anglice mouter. .i. detrahere/denigꝝ tandẽ.

Crementum demens cementum demoꝝ demum
athenienſis orator
maximus ſ adoleſcẽ
filia phorbi tia baldus ſ̃ naturꝝ
et vates que ſumo labore ſ indu
arcta quaſi ſtria ſic emẽdauit vt mons in
dimidia via carmẽ cecinit nemo melius loq̃ret. thracia .i. dimidiũ.

Semita phemonoe demoſthenes hemus et hemis

E in ꝓximis.

idem quod sero ris. — flunius siclic et interpreta tur exundans. — ado aslo ano asto Vt demus/flemus/nemus/stemus

Semino plemiriū iunges crescentia verba

.i. superstare ꝫ ãsi extra alios manẽ/ōr etiã castel eminere ꝺ ce teris altios. lum in indea. .i. diligere inuidere.
Vt emineo/emaus/emulor.

Et quibus e solum ꝓeit m/dempto ast emo solo

lignū longū ꝫ extẽsū l ara tro vel in car ro ad qō iu gū ligatur. imago figura. — interior vel anterior pars sub corendice. Vt semen seminis/semen seminis.

Ꝓducas temo/chema et bisillaba cuncta

qui remū agit. — qui memouã tenet et me natis. — sllua amc riot pars sub plena. — exterior vel poste corendice. Vt nemo remex remigis.

Que crescunt genitis/memor et nemus ꝫ femur auferꝫ

qō herbe caedē mā nētes quotānis no uas pariant. — bellona. i. dea belli vt furor bel licus. — ꝑ quis. Vt fenum.

E ante n: Ꝓduc e super n/nisi enyo et eni vel enypus

.i. intrinsecus valde longe omnino. — quasi penitus intrare. — que in edibus sunt alie ãple alie minores. — penim ad lucē reddēdā facte. — furenis sania.

Et penitus penetro penes atqꝫ fenestra frenesis

quicquid enī longe vsionis gra recōdi tur ex eo quod non impromptu est sed intus ꝫ penitus ha betur et locus ipse dicitur penus. — renia quasi penia talia hoc ē bo spites multa vo cabantur. — dij priuati quasi penes nos nati.

Et penus atqꝫ penu ꝓnum coniunge penates

Vt bene/genus/temis/senes/teneo/beneo/senesco.

Et quibus e ꝓceunt b g t velsv/tamen auferꝫ

A In primis.

qui per funes
discurrit indēdo
quasi fumi am-

crudelis .i. irasci bulare

Benacus lenus cum lenio lhenobate lcz

quod datur que indoz facidoz
primo alicui l causa quoiz loco vbi
kalēdas vrl quis cōsulat mane
primo die āni atqz spectaculū fiat
vel septima prediturus posita se
ne p bono in publico priuatoqz
honine. vel in vico.

vitta vel fasciola
q̄ crinis ligatur
extremitas vit-
tarū dependēs

mons laconie. a splen. dluerl. dolor

Tenarus et lplenis ca. cenia strenacz lcena

largus clarus .i. Idagari quod p eam ve-
strenis impi- feras et niat sanguis vel
ger vrilis ci- quasi cir- idem qs conspectaculum
tus fortis. cūuenire. tenia. .i. vendi. sanguinis.

Strenuus et venoz lic tena et veneo vena

.i. facere tempatū regio inter quod in ca-
hoc est medīū in illyricū ⁊ put crescat
ter calidū et fri- macedoniā vel qd capi
gidum. nunc vulgo tis similitu-
vt tepeo es. vocat arnō. .i. cepe dinē habeat.

E pze p bzeuies/ni epirus cepacz cepe

rex aethiopū cli grō et dnō
fluuius in pho- ⁊ pater andro populus quidā fugit in/cli ac-
cide pfluēs op- made trāslat⁹ a cepheo rege cusatiuo ad-
pidū delphos. inter sydera. nominatus. uersus ⁊ ptra.

Cephilus cepheus cephenus et peolus epi

quis q̄ altius
sublimius.
que volat.

alyuer
.i. ficatum

Heper et epetides iungas lis epia prepes

ytrotū. phibet
vel munitio tenere
de spinis ſ li- ipēdire
quio q̄ fit cir- circūdare
ppie de aia- pellicula ca segetes ad et sepe
libus que pe- in fūmi- ꝛeōdia pec- circum-
dibus carent tate pe- cora. cludere.
et vētre gra- nis. sepio.
diuntur. .i. fi. vt sepe. sepes.

E pacta et repo pzeputia/vel quotiens s

E ante p

ḡdā ptscis q emisso
cruore atro occul-
tat iter atq; impe-
dit est etiā scopu-
lus iuxta athe- perus
mensiū latus. sepes
sepia. sepiola. combere.
morruum.

Preslidet e/demas tamen hinc lepelire repensq;
ppue planus ꝑ methe-
phas ponit. pinso. .i. explanare.

E ante q Ebrenies pre q/deme equus molvle et equo
lascit. libidi-
nosa suscebes
situe (vt V. gel.
scit) luxus vite
prodigus multi/
tñ nequitiā pro
planicies
terre vel lascivus vel solertia astucia
aquarū populus libidinosus q; accipitur. .i. nullus.

Equoꝛ et equicolus nequam nequitia nequis
fluuius gallie
.i. non celtas a belgis
posse. .i. frustra. definiens. nō possum.

Nequoꝛsum nequo nequicq̄ sequana nequit.
sequani ppl's gallie in
comitate burgundie. .i. non

Sequanus iis addas nequaq̄ sequanicusq;
aqua lactis ad lapillus colouis palli-
multos vtilis di ꝛ trāsparentis vnde
.i. dns morbos populi fiebant apud
vt herus. serum. romanos.

E ante r Curta est e super r/ni beryllus quoq; ceres
populus ex oppido thuscie quasi celulens color coeli.

Hans etis in genito/sic cerula cerulensq;
permiculus
olnearius
noceus vel
morbus hac
est famosa ci .i. ane
marble/or foetu putre- saline
grey colour factus. were gaude.

Cerulus et clerus berytus ceraq; chere

E in primis.

dicebat quo vsi gebantur athenis dum certa turri erant. quedā ciuitas ithalie.

Cerulla et cerynthia et ceroma cerete et ceris

omne metallū p̄sertim id q̄ est colore rubeo. ppie rubigo aeris et rubigo ferri. filia icarii et soror penelopes. magnus fluuius in italia ab alpibus veniens alio nole paulo.

Eres/erugo sic erigone eridanus q̄

miseria moeror calamitas. efflatū quod extra vestimentū filio p̄tritū est. nemoris dea a fere cedis arboribus. herba venere reuocās vel finis quedā.

Eruma erectum feroma eruca vel heros

optimo tenax et sentētia in q̄ stabamus electa electio vel secta. qui succedit in patrimonio ex voluntate verificat. ppie est arcte alicui rei insidere/ponitur aliquando p̄ dubio. argini vror fuit.

Herelis et heres sic heriphile simul heret

pastoris nomen. vror et vis maris tis. oceani et tethyos filius: marinus deus: et ponitur pro mari.

Mereo p̄o luget meris sic nerio nerens

mons in insula ithaca et p̄ ipsa insula semper ponitur.

Neritos et neris ner en sic nerita iunges

turdus grauis d. feres. hec seria e hec seris ou insula ligustici maris que et theranois et consica dicit. hec seria e. s ppe of wyne. hec seria eti. er gest or fichnes

Serus/res/sero/bis seria/theraq̄ theron

rex thratie maritus pegues. rex hyspaniae qui p̄pter tria regna sua dicit est tricorpor.

Terens geriones quero sic mereonel q̄

Vt reſi fleriſ uerem flero nero neret.

zeram pellinus/creſcens nomen quoq; verbum

					ſeculi ge-		
			qnodliſ		nus hinc		
			venire		perē vi-		
			incipiūt	vibs cla	tquā vo-		
		flnuius	ſgulta	ra vene-	.i. cllebo	tam9 qua	
		ſcelnbe	et fron-	cie l mar	rū quod	penem et	fum- grece
		ris cuio	des ac	chia rar	eſt her-	alīd̄d ob-	rū opi globꝫ
nō fictus	accole		arboꝝ	niſſima nō	ba mea-	ſonligē-	nari vel pi-
non ſi-	dicunt		atq; ar-	ꝑcul als	tem ver	ſtare via-	ſine ti la ro-
mulat9.	verones		barū.	pibus.	tens.	tores ſolēt	mere. tūda.

Vt Verus. Vero. Veris a Ver. Veruca. Verona. Veratrū. Vt pera. plericꝫ, ſpero. ſpa.

Et quibus v p̄zeit aut p/tolle veru vereorꝫ

	quiſquis		
rex li-	ceſo vē-	p cuſſus	
dorum	trc ma-	inciſus	
dutiſſi-	tris na-	macu-	
mus.	ſcitur	latus.	

Vt creſus/ceſar/ceſus.

Eantes Eſuper s p̄zoduc/tollas ſed que b̄zeuiantur

mons cam-
panie. .i. poſtio mons cāpanie.

Hec veſulus veteris theſis atq; veſumus adde

liquor eſt	vibs ſici-	
craſſus et	liae pro-	
arboibus	pinqua	mons cam-
fluens.	peleno.	panie.

Cōmunes fiant reſina atq; meſana veſenus

hyſpanie
fluuius quo
opiume tem-
poratum fer-
tum. .i. betula/betulla.

Vt etas.

Eantel Antet longa fite/b̄zeuis eſto betulus/a/lumꝫ

locus an-			
guſtus in			
mari ac ip-		quod interpre-	
ſum mare		tari poteſt alie-	
a ſimilitu-		ne z inſolite ve-	ppriū.
dinem. .i. ſi	ab hetruria.	dimationis.	viri.

Et freta hetruſcus ſic heteroclitus z geta baltes

Eu primis.

.i. secare et segites colligere metere ḡg tam de segitibus ꝙ de vna dicimus.

metuamus eos qui nos amãt. timemus amus enim inimicos.

filia thironis vxor pelei et mater achillis istud nomẽ aspiratũ th habet initio.

ingẽtiũ qꝫ alia vena post aliam inueniat.

Ic meto cum metuo thetidis thetis atqꝫ metallum

translatio quedam recti solutiq; sermonis l alterã speciẽ metri vel ornat⁹ vel necessitas gratia.

ater foetus et cuitabilis

greco vt metaplasmus.

.i. t

Cum meta compositis tetra sic tetricusqꝫ methaurus

mensura apud grecos ꝫ qñ mensurant versus a nostris dicunt metra.

.i. vict⁹ hoc est sine vi aetas enim debilitat vires

ꝑtie postulare.

ꝑtiũ viri.

vt venus/peto/petrus.

Atqꝫ metrum/et quotiens ṽ vel ꝑ ꝓsidet eqꝫ

strabo aliquantulum.

qui in vbetus reddit.

vt repletus impletus.

Hinc demas petus ꝓter ꝓtoꝫ pleo nata

filia coeli et veste vxor neptũ ponit etiã ꝑ mari.

poeta lyricus fuit libertino patre natus.

Est cõmune thetis flaccusqꝫ cretam breuiauit

.i. grauis accensouus mõ aspertrux aliqñ tristis vitabilis.

.i. scim vt euum

E super ṽ longa est/demas breuis atqꝫ seuerus

E ante ṽ

* aliquid in altũ leue tollere modo auferre vel alleuare ꝫ molestiis laboriḃqꝫ extenuere.

Non grauis et signans leuis/iis iũgas leuo verbũ.

wyhttyn.

Jn primis.

fluuius hyspanie vt iberus. fons musis celebris libethrus. subligaculum.

Jante b

IBzeuies primis preb/ni fibula gibus

manumittere

hybernū tps est inter hyemen et ver. hoc est liberare aues siconie similis. tare donare ꝛ absoluere.

.i. semifera.

Hibrica et hybernus simul ibis libero liber

ꝓprie leuit

degustare p metaphorā aū aliqñ leuit ter tangere

dicte sunt placente ex farre ꝛ melle deorꝫ sacrificijs.

q cū esset seruus factus aliqñ sacrificare.

a gentylman .i. deo vini est liber. apta.

Pro ingenuo aut baccho/libertus/liboꝫ/liba

.i. exarare hoc est mam. p ps

lris figere/aliqñ qñ scri

qñ cōponēdis mādare quod hoc est

fōs vel spelūca siconie/prope .i. as

etiam vno dicāre ꝛ altero exarare fieri ꝑt

potest qui vel gesta vel bellas scribit p̄ sertim iussu al gnosci. terius.

Libra et libetrus sic scribo scribsi scriba

vetus oppidū italie distans a roma. xvi. mil. vor serpēti

qui tibias ꝓ suū. canit.

genus vehiculi quo terimur frumēta. signū ex ictu flagelli.

Sibilus et tibur tibicen tribula biber

mons phoeniciae vel inter syriam et phoeniciā.

shamol

Tibia vbidius vburnum/libanus anceps

est cuius sermo cū risu aliqd incessit.

vt dicat arbor et fructus.

Jante c

Ante c fit brevis i/ni ficus dicoꝫ terne

anglice a filius deade
wodde li qui eũ pa
wall. re volasse vi
pua auis. .i. penere ex creta.

Ficedula ac ico sic icarus icariotus

ppie pulusculꝰ
ille qui in arena
regio mi quasi argẽtũ fu
nor ꝯ asiae get a quo et pa
effigies inter pã nis ꝑ omniũ rerum
statua phyliã et minime partes
imago. cartam. micc dicũtur.

Jcon et iconium licas et licia mica

victoria vel
victus. .i. vir victor.

Micylus et nice nicander nicoleos scꝫ

filiꝰ saturni
primus rex sunt torques
laurentũ/a ꝙ donati lu
circe in auẽ dor victori
versus. posse sinũ. bus soledãt.

Picus picenus sic niceteria pica

ppie pars vbi plures
vibis minor inter se vi
regio autẽ cini sunt.
sinius. maior. .i. cõuicinũ.

Ticinus et vicus vicinea et antea dicta

sicilia sic dicta
a sicanis ppꝛe
ꝙ ex hyspania
missa sici pano in italiã .i. spicũ
liensis. iberum. vel spica.

Cõmunis sycheus sicelis sicana spicus

telum vr ad. sicani dicti
similitudinẽ tursiculi vel
sagitte. .i. spicas emittere siculenses.

Spicula cum spico sicanus iungitur illis

stella vel col
lectio stellarũ geminus
vt sidus. vel dubius.

Jpre d producꝫ preter cuidius didymusꝫ

whyttyn.

I in primis.

ab idumaea.

Sic et idumeus cuidus atq; eidonia idumen

cythara vel chorda. dis.

ppie dicto; conuentoriq; cõstancia et veritas fides fidei.

vbs in idumaea palmis abũdans.

Atq; fides terne aut quinte sic et edume

magnus fluuius in oriente qui p parthos currit

cũ cõpositis equidẽ nã idẽ masculinũ pducit. in iudeam.

Sic ideoq; quidem neutralis idem vel hydaspes

irreprehensibilis aptus vtilis conueniens.

instrumẽtũ rusticum q; duos habz dentes. vt viduus/bideys/pridie/tridens.

instrumẽtũ rusticum q; quasi tres dentes heri. habeat.

Sic et idoneus et quibus v/b/p/t/ue/prebit

fouit sonare dẽtes cutere frendere.

idem de stridio.

Stridulus est longum sic strido strideo strido;

.i. aqua.

vbs increta insula.

fuit oppidũ in latio.

Est cõmunis hydo; cydon atq; fidena fidene

in duas partes fissus.

duarum duo hũs fomarii comua.

sicubi inueniatur g pro f fit. vt bifidus/trifidus/difoumis/dicomis.

I antef

I super f produit/breuiantur compositum

.i. frigere vt rigeo.

immittere se horrere pc firmas prefrire re ferire.

gore. .i. torrere.

I ante g

Ante g fit breuis i/ni figo frigeo frigo

cum sono erigi exiliare.

cruciare dissipare. deuastare.

Frigutio fligo fligo frigellaq; fliga

lacus.

regiomi contrarii est calcis

crisgeo pmororis nocis allac.

vel q̃q; tantũ valet quantũ troianus a/ũ.

Frigil gygens frigus sic phrigia ligens

naris vel
sūmitas .vt cōpositiua a be vt bige a de
natium ordinare
quia de- disponere .i. stimulare.
pressa est. vt dige ero + tri vt vigili trigita. vt stigo.

Pigardus piga/et dicta antea/sic quibus st

fluuius in- auis
fernalis. nocua pecten
a strix. a strix. equinū.

Prefit/ni stigis/at cōmune strigilq; strigilq;

.i. colora
nigra.
vt bilis. quidā serpens.

Longa fit i super l/demas tamen inde chilindrus

extremus in geometria fi-
ambitus q̄ gura q̄drata ha-
superious anglice bēs superius se-
ex sicilia .i. letus gene dicit. ferne. micirculū i solido.

Atq; silr hilaris siliumq; filirq; chilindrus

ppium
nomen
canis. idem.

Sic et hylerda hilarans et hylas vel hylax lilebeus
Et milo cum prop̄riū est/mliū sic qñ legumen

instrumēt ti
sperituū quo
ludunt iu- capitis vbs setiolas'
uencule. ppriū nomē opimētū laconie. oppidū.

Sic pila cum pylades pilus pilos atq; pplene

filia pandionis
regis atheniēs-
sis.
vel philome
crinis. amans. vt philomena.

Adde philisteus pilus/et phylos ac sua nata

paeantis filius et
comes herculis quē grecus poeta
sepeliuit et signum elegatarum
illius habuit. scriptor.

Atq; philoctetes phileros phylera atq; philetas

Ante l

J in primis.

instrumētū
aeneū ḡtin
ceratis ta
bellis āq̄
tus scribe
duarū libra
rū pondus
qui tres
fluvi lu quoddā bal/aliqñ tace
vel men
habet
camevt genus pnciō et re.
fura.
lingues.
sterus. tritici. rep̄hensio.
vt dubius/trilinguis/bilinguis.
vt siler/siligo/stulus. sicc.
vt composita a bi bis et tri.

Et quibus spreit e belt/simul antea dicta

quedā lenis
arbor qr sit
vtile ad vsū
mons ꝑ
sylua.
insula
telorum.
lucanic
oecani
.i. raro/melius enī corripitur.

Syla et plōtrum thyle (et bixtilia) longant

mons in ly
cia fumū et
flāmā eru
ctans q̄q̄.
filius bacchi
ꝑ veneris de
quoq̄ nuptiarū
d ꝑ hymen ōi.
.i. fissura.
vt rima.

J ante m J super m longes/sed tolle chimera hymeneus

mimalonis vel
stercus quod
p agros tra
hitur qō vul
go letamen
dicitur.
mimalonides fe
mine bacchantes
.i. bacchi sacra pa
gentes a mima
monte asiae.
nā apud ouidiū ꝑ catullū, pdu
citur apud alios corripitur.

Atq̄ freqnter hymen simus atq̄ mimalonis addes

ꝑpriū virī

Sicq̄ minas pro monte/dymas nimis adde simoncq̄

herba est nota
apibus gratissima.
seruoꝝ est
vt timeo/minius.

Et thymus atq̄ thymū/sic et polisillaba: preter

oppidum
siciliae.
ptines ad simiā
an ape.
vel simie sitis.

Hymera chimerinos sic limia limius addas

filum illud quo
fabri materiarii
vtuntur ad signā
dā materiam.
lineā.
vestimētoꝝ ver
mis et ir capillo
ac nonnūq̄ intra
vestes pediculi.
englice
espillus.
vt crinis.
flare.
linum.

J ante n Produc i super n/brevies simulam tineamq̄

Jn primis.
ppie lenit
aliquid in
ducere et
quasi linea
sepius enim producitur. ducere. .i. immigere.
Atq; inulum raro/breuies lino sic linioq;
minas in
filiꝰ mercurii vel omittere cutere in que vulgo
vt vult fhgil. apol filius belli pmittere terdum minatie di
linis et vraniae fcebus aut finiri ter eminere cuntur vel
musae thebanus potius pu minare vel exstare muroꝝ emi
poeta antiquissi mus rex asi ceſſare. esserri. nentie.
mus. syriorum. vt lino/cinis/minor nomē aut ꝑbū ꝛ minerarum.
Et linus atq; minus/quibus/cvel m prcit lq;
declino/inclino
.i. flectere cu
rare ꝛ ppie archa
ad lectulum. .i.
Prod uces crinis clino sic scrinia synas
vt poete volunt
erat mōstrū natū
filius iouis ex pasiphae uxo
et europe re minois habēs
rex cretēs fouā ptim holo
sium qui ptim tauri qō pa
bus ꝛ leges siphae cōcepit ex .i. libra vel
scripsit. tauro. pondo.
Sinum vas minos minotaurus quoq; mina
.i. compelle flumius ꝙ rameta
re vel indu in lydia apud quē
cere. magni sunt hirci.
Et mino verbum cinipheus cinania cynips
adiectiue. id est
scythicus vel se animal
ptentrinalis ꝗll ꝗdrupes
superboream. et penatū
vt hyperboreus. animal.
Ante p fit breuis i/produc ciphus quoq; griphes Jante p
filius praxonidis superbus quoddā iunci .i. simulacra.
siue cmonis. cernicosus. genus est. ꝓducit raro.
Jphitus et griphus cyperus (hypocrita raro)
hahyttyn.

I inprimis.

resonare cla-
mare accipi-
tri est pullor
vel lumbari.

agamẽnonis
z ditemnestrae
filia.

Iphigenia iphi sic pipilo pipio pipo

densare cõ-
foedere cõ-
uallere cir-
cidare con-
gregare re-
plere prege-
re cõponere
fulcire.

fultis ter-
re defixus
siue toris
lignum qõ
facile incẽ-
ditur.

q aquarũ
agitatione
rumpatur.

.i. tubus.

Ripa et riphei stipo cum stipite typhon

propie baculus vñ
scipionis cognomẽ
primus adeptus est
cornelius q patrẽ
luminibus carentẽ
p baculo regeret.

aes militare
.i. tũ.

Scipio scipiades stipendia sipharium qz

clara vbs in
apulia ad mõ
tem garganũ
a diomede cõ
structa.
sipontis

ercellens
faber li-
gnarius z
gubernator
nauis argo
nautarũ.

quoddã
genꝰ fer-
pentum
quia vi-
pariat.

fratercostridis
regis aegipti
tiẽ p typhoco.
ponitur.

Scypulus et sipus typhis sic vipera typhon

valebat sestertius vi-
cenis qõ faciebat in
libras rõne sestertii.

.i. pusillanus

vt Guidius z Marcialis.

Piscus dat scrypulum / reliqui sed scrypula dicunt

fluere de currere dis-
soluí aliqñ apparare
vel manifestũ esse.
vt liqueo.

.i. liquere.

I ante q

I pre q breuis est / sed liquor liqueris auferr

preterũ

vt siquis siqua de qbus superius.

Liquidus et liqui liquetius / et quibus est sl

nam si bine sint dictiones sl, producitur.
quãq ouidius licẽter eã corripiat.

Preiuncta ad liquidem breuies qñ vnica vor est

I in primis.

crudelis in festus. vt mirus.

nã p sulco tirs p ducitur. instrumentũ musicũ.

I super r longant dissillaba/ni lyra plectrum

imbra sil fi⸗ lius r thra⸗ cũ rex fuit vel arbor quedam. fructus.

lignorũ strues in qua cre⸗ mari cor⸗ pora sole⸗ bant.

lingua sabinor hasta vt dicitur criam ciuis ro⸗ manus.

Et pirus atq; pirum pira sic quiris/at tyros anceps

ppriũ viri vel scrobs in sicco loco facta pa⸗ lea substrata in qua granũ seruatur.

regio maio⸗ ris asiae sonis magna⸗ minus. iuxta in⸗ deam. vt virilis/siria.

Curta syrus de virq; viri et polisillaba: preter

pyrate dicun⸗ tur qui maria latrociniis in⸗ festant vnde ars ipsa py⸗ ratica.

Que pir/chir ve creant pyratacq; chironomosq;

extremitas nasi vel for⸗ mula pyri.

adolescens. babilonius ama⸗ tor thyrsus.

Pyrula pyramides seu pyramus/attamen anceps

vitium arti⸗ culorum in manibus po⸗ dagra vero in pedi⸗ bus.

medicus vulne⸗ ratus a ma⸗ nuũ eni opa⸗ tione ita vo⸗ catur.

fons in acroco⸗ rintho mulis sacer.

Cum chiragra chirurgus erit duplexq; pyrene

filia pencrei regis arcadie est et vibo lubiae inter aegiptum et syrtes.

vibo maritima in illyrico vel macedo⸗ nia pu' dicta epydamium.

Cyrenecq; et dyrrachium raro breuianda,

polyrrhyn.

Jn primis.

europe regio

ãpla int̃ aphri cã et galliã est autem duplex hispania. s. citerior & vlterior.

lignũ is culi pars haste inferior que tur.

Cõmunes fiant pyrene hispania stirax

altus mons hyspanie quẽ aliqui pyrenen vocant.

.i. ns.

Cyriacus pyreneum: at pyrhois breuiabis

stella ardẽs et p sole ponitur.

Semper produces pyroma et lerꝛus atq;

filius trionis per lapithas.

vates thebanus qui cũ cecinisset angues baculo percussisset mutatus fuit in phoenicã.

.i. ns.

Liriope cum pirithoo sic tirhesialeq;

ppũe aque frigore concreta pendẽs stillã sq; guttatim.

dicit hercules eo q; circa illã vidẽ magnanimia gessit.

in diuersã partem regere.

vt eõposita a di vt dirigo.

Stiria tyrinthus thirinthius anteq; dicta

actus videt di vt visus.

animal e boũ siluestriuꝫ genere: cerui figuratãme dia frõte iter aures vnum comu habens.

qui bene disserit eligenterq; enarrat.

Jante l

Longa est i super s/breuis est bison atq; dilectus

magnus fluuius gallie.

ppium mulieris.

fluuius in piceno ppe vbẽ pisaurũ item vbs in isauria vel cilicia.

Hic isara atq; liser crisis adde et ysaurus hysopon

ppie flebilis ac calamito sus/aliqñ egrotus.

fbis aut lachrimis aut ope dolorẽ quẽ er alieno miseria habemus ostendere.

.i. corde amici esse ex alicuius miseria.

Et miser ac miseret miseroꝛ simul et miseri

In primis.
exulcero pulmo
nis appellat cū
tabe ꝙ extenua-
tione totius cor-
poris ac sangui-
nis ex creatione. .i. sputū. .i. ium etū.

Etnisi cum ptisana phisis phthysis aut ptisis aucta
puncia ppe
asiam mino-
rem prima
vr item. trosdi.

Ante t curta fit i/bithynia deme/sed auceps
hō eius insule.

Ante t

Britonis et bithinus erit pariterq; britannus

Et bithonia:sed produc pitheuis atq;
in via flamina loca
ꝺā deuexa ꝙ accli-
na/est etiā tormenti
fons et genus eodē nomie
fluuius appellatū/at clitel-
vndue. la est locus rome.

Cliton clitūnus clitelle clitoriusq;
esse vel
diues vt fieri di- .i. ditem
.i. seuerus. pluto nitem. facere.

Cōmunis criticus:produc dis diteo dito
.i. lappa regio nobilis
agus. et fertilissima ab italia.

Glitis et italia:ast italus cōmune/sed itur
leuis demēs
manuetus. .i. conart.

Produc et litis sic mitis nitor erisq;
sputū/est enim dis-
crimen mos dum
quedā auis que in die ocios sedēt anu-
litoribus gignitur co- los voluere cosq;
lore viridi torquē ha- sepe extrahere et famius ita-
bēs punicū circa collū reponere digi- lice philo-
grādi lingua ꝙ ceteris tosq; vt id faci- sophie pun-
auibus latiore. lius faciant. ceps.

Plitacus et piton ptisma pithagoras q;
rohytryn.

mos appro-
bata consue-
tudo quam
omnes ratã
habent.

Pyteleon ritus rito scio vel cio nata

fluuius q̃ messis vel
macedo-
niã a thra-
cia sepat. vel triton. frequẽtatiuũ a tero.

Asum sic sitis sithon trituraq̃ trito

de messibus vr. .i. sol. ppriũ viri.

Trituro et titan titillo tyterus atq̃

oceani & the-
ticis filius fuit
vel vt alij vo
lunt neptũ et vt q̃ deriuatiõe noscunt vt sci-
salatie. tũ erscaturus a scio tritũ a tero.

quod triũ
sit spicis.
vt triticum. possessiuũ.

Cum patre triticeus triton sic antea dicta

mores alia
spatiũ ali-
mẽtũ spaciũ
vitiẽdi & for-

canere imo
plusq̃ cane
re & a vi or
quasi vi a-
uertere.

vicio aliq̃d
dare.

oferẽda tuna q̃ vitiẽ genus
vino vr. nibz accidit. potionis.

Uito vitupero sic vitis vitaq̃ zithus

locus vbi vue
vie conueni-
unt vt diuium
triuium.

.i. adimere
vt primo.

Jante v. Jsuper v produc/sata bis tris/nis ninis aufer vt obolus

Dante b OPze b bzeuis est/sed produc gobio bobus

excellens &
digna noti-
cia aliquã-
do notũ.

pessulũ
feraq̃
hostiq̃

Mobilis et mobus nobis et nobilis ober

qui in cibo ac potu tẽperatus
est quasi sine ebrietate.

ppriũ viri.

Tobias vobis robor/bur/lobrius adde

cõtrariũ crocare vel
serio crocitum
vt locus. omittere vt comi.

Ante c fit breuis o/producled crocio foco

D ante c

palus vbi sp luctifert
buboni s gemit⁹ alia
rũ duarũ auiũ turpissi
mus vlulatus audit letus
vel vox cocuti dicit. hilaris.

Cocytus sic cocelus iocundus ab okis

mare qs vni-
uersã terrã cir-
.i. velocius. cuit. .i. nus. .i. celerior

Ocyus oceanum simulocyoz ocya iungas

pua regio gre-
pioprium boues vasa po- tie inter amicã
mulieris. marini. taria. et hoetiam.

Ocitoe phoce phoceaqz pocula phocis

. nouã ꝓiugẽ vel
nuptã petere
boues prolitus vel generalit
marini productus. .i. sonorus mulierem. .i. petere.

Phocaqz procerus vocalis procio procoz

curare vel aliena
de cõpositis cũ pro dictũ est superius negocia gerere.

Plocius: ast anceps sic phocale atqz procuro

prima pars arbouis cui tps pñs mor vel
radices adherent. nõdũ preteritũ ppie de
vt codex. .i. ratio. vel statũ futurũ. bono vo.

Ante d longa fit o/breuies modus et modo odoraqz

D ante d

mos in thracia
vel meretrix in
clara insula egipto. flumen.
in mari. vt rodope/rhodanus.

Sichodos atqz rhodos simul et polis illaba preter

modo extẽ- pgredi in
dere ꝫ quasi lucẽ veni-
longius du- re vt quasi circulus in quo
ciuitas cere. pono tre. duodecim signa
epiri. vt prodnco/prodeo. sunt.

Dodona et sic que prolongat zodiacus qz

vhittin.

mos appro-
bata consue-
tudo quam
omnes ratã
habent.

Pyteleon ritus rito scio vel cio nata

fluuius q̃ messis vel
macedo-
niã a thra-
cia sepat. quo vulgo
ꝯ ab tizone
vel triton. frequẽtatiuũ a tero.

Asum sic sitis sithon trituraq̃ trito

de messibus ꝯ. .i. sol. ppriũ viri.

Trituro et titan titillo tyterus atq̃

oceani ⁊ the-
thicis filiꝰ fuit
vel vt alij vo
lunt neptũ et
salatie.

quod triũ
sit spicis.
vt triticum. possessiuũ.

vt q̃ derivatiõe nosc̃unt vt sci-
tũ erit scaturus a scio tritũ a tero.

Cum patre triticeus triton sic antea dicta

mores sic
spatiũ ali-
mẽtũ spaciũ
viuẽdi ⁊ for-

cauere imo
plusq̃ cane
re ⁊ a vi ꝯ
quasi vi a-
uertere.

vicio aliq̃d
dare.

oferẽda tuna q̃ viuẽ genus
vino ꝯ. tibi accidit. potionis.

Vito vitupero sic vitis vitaq̃ zithus

locus vbi due
vie conueni-
unt vt diuium
trium.

.i. adimare
vt primo.

Jante v Jsuper v produc/sata bis tris/nis nius aufer

vt obolus

O ante b Opze b breuis est/sed produc gobio bobus

excellens ⁊
digna noti-
cia aliquã-
do notũ.

pessulũ
feraq̃
hostiõ

Mobilis et mobus nobis et nobilis ober

qui in cibo ac potu tpatus
est quasi sine ebrietate.

ppriũ viri.

Tobias vobis roboz/bur/lobzius adde

cõtrarie crocare vel
serio crocitum
vt iocus. omittere vt comi.

Ante c fit breuis o/producles crocio foco

O ante c

palus vbi sp lucifert
bubonis gemit⁹ e alia
rũ duarũ auiũ turpissi
mus vlulatus audit letus
vel vox oculi dicit. hilaris.

Cocytus sic cocelus iocundus ab okis

mare qđ vni-
uersã terrã cir-
.i. velocius. cuit. .i. nus. .i. celerior

Ocyus oceanum simulocyor ocya iungas

pua regio gre-
propium boues vasa po- cie inter antica
mulieris. marini. taria. et boetiam.

Ocitoe phoce phocaqz pocula phocis

nouã pingẽ vel
nuptã petere
boues prolixus vel generalit
marini productus. .i. sonorus mulierem. .i. petere.

Phocaqz procerus vocalis procio procor

curare vel aliena
de cõpositis cũ pro dicti est superius negocia gerere.

Plocius: ast anceps sic phocale atqz procuro

prima pars arboris cui tps pñs mor vel
radices adherent. nõdũ preteritũ ppne de
vt coder. .i. ratio. vel stati futur. bono vi.

Ante d longa fit o/breuies modus et modo odorqz

O ante d

nõs in thyatis
vel meretrix in
clara in fluis egipto. flumen.
in mari. vt rodope/rhodanus.

Sichodos atqz rhodos simul et polisillaba preter

modo exte- pgredi in
dere ꝛ quasi lucẽ vente
longius du- re vt quasi circulus in quo
ditas cere. pono ire. duodecim signa
epiri. vt produco/prodeo. sunt.

Dodona et sic que prolongat zodiacus qz

whittin.

pcul a finibus suis vagans quasi porro fugatus.
vt prosugus.

composita cum pro vt profero pfui profore.

D ante f

D super f breuies/tollas tamen antea dicta

fermo ꝑbū vigere vel in vnū colligere congregare.
vt cogo.

strues liguor ratio aliqñ dictū ridiculū a cōtinendū.

ad cremenda cadauera in q̄ sciscitari sit atq; ꝓposita coꝑa alicui adhibitus.

petere quere vnde tica precari.

toga indutus. et inde togula rogatus.

D ante g

D g longa/logos rogus et rogo sic toga de mās

olus herba folijs in tubo similis cuius folijs ⁊ caule vel cduliū vtimur.
vt olus.

que nimbo. musculi gle be similitus dine iterdū gemus fungi.

sentemis.

D ante l

D super l breuies/boletus bolaꝝ produc

g res colando omant hoc est deputantur ac defecant. cōiugationis.

propriū nomen.

morbus vbi magna causa doloꝝ.

Bolanos colum coliphia cologꝝ prime

vas grāde quo vinū reconditur.

ifi voligo volitat cni hic pisces extra aquā ferens vt etiā herba amara.

magnitudo propie res magna ac magni ponderis.

Dolia loligo moles stolo oleagerꝗ

vel ingenio vel corpore moneri ad aliquid agēdum.

vbs campanie que prius siciclum dicebatur.

Molioꝝ et moly molyꝝ nolaꝝ nolo

quasi porro larum quod longū latūq; est aliqñ superfluum.

pisces a multitudine pedū dictus ⁊ moltis nariū a similitudine q̄ multas rādices habet.

Olenos olearos prolixus polipus olim

ñ ẽ vbi aut poeta vitio vertit, quidam dicunt lauare idẽ vere prahere.
excusat aut fabula ita vel quos erat præceptor balnere qs labor differre.
commendatur. genuce. ianus. Vt pluo/prolabor/prolongo.

Prologus et proles sic polidamas/fata proc

quasi solidã poeta ironia re
remus grates, cũ sit. prudens.

Sol solis solus solor/solaris solers

bacchus strepitus vel sequi vel
vt nomen. idem. sonus. cũ alio ire.

Longa est o super n theutes hominis comitor

capillus: viri: sotius in cpulo mãduco
mulcrib est. itinere. helluo luxo. ppriũ viri. edes.

Et coma sicp comes comedo chronis adde domusq

hic demũ
præest vel q
manuetum dominus im in fabre mensura an longa nouis et
facere quasi, perũ habet crudelis tiqua quinq velox in cursu
domesticum vel cui ppri edi figura uenalium set præterea accipit
reddere. subsunt. et oleo cocta. tarior. nõ solũ p actu
sũ p loco vnde
currunt.

At domo sic domus glomus adde gomorp dromosq

grecorum poetarũ
maximus ante di .i. præfer immunda
ctus meliflgenes. mittere. pastor. lopeti filium.

Sic et homerus homo pelomitta nomalcp prometheus

et antea dicta
vides in vt omasa mea regina mensa dens a emittere abũ
ponto. mouit. gerarum. rapi. accepit vel alia
uidere os.

Atcp tomos stomachus tomp xis homer ũs vomo iuge

quicquid quidã dies mẽ
sensibile sis. s. cnp vel se
auribus primus q tunc
percipere. incipiebant a nomen
vt bonus sonus. mundine.

Curta fit o super n/produc none quocp nonus

collocare et p mete
phorã desinere aliqñ
amitti atq dare vel erigere edificare de
centauri quasi cin temperari nitere ponere apponere.
nomen. gunur. vt conor/dono/pono.

Monichus et zona et quotiens/c/d/p ve prelbit

whyttyn. E.iiii.

D in primis.

insula in aegeo mari. nepotis filius. neptis filia vnus vel .i. pneptis singularis.

Tolle donyla donus ponepos neptis monos anceps

.i. diuitie adiuuare subue- nire opem ferre quasi oulio Vt opes/ opitulor. pastor ouiū. terre dea.

D ante p

D prep breuies/ni opilio/sic dea et opis

quoddā vnguentū propago .p. plē corripit primam. vel medicamen ad prouocandū cunis.

Popeanum vitis propago populus ardor

dū incē- pit dor- mire. somnus. et inde sopitus/sopor/tā semi sopitus

dū inter somnū et vigilia me- dius est

aduersus mani- pugnātes festare pugnare apire.

compilit vt copolica a .pvr. ppugno/ppelo.

mine murorū et alia edificia policū me- nibꝰ aut nouibus .p. omnū inducere

est post genu sup suras

pugnādo assimus propugnaculum

pgustare vino, poculū altero afferre et propino.

Sopio cum poples tophus sic antea dicta

sonus ille dū buccarum

ex inflatione erumpit facultas

.i. cūiungere copulo/copo/scopulus. .i. porca/domū mūdare Vt scropha/scopo.

potestas copia. vasa rustica/sarū eminens.

C quibus et preit o/cophinus scopulus tophes auferr

Vt coquo quia. Vt prequatio prequestor.

D ante q

Curta fit o pro q/sed demas compositiua

lectus qui solet esse de herbis aliqñ culpa. Vt torus.

.i. ante

mōs in sicilia in quo nascit optimū crocū est etiā oppi- dum facile.

D ante r

D super r breuies/sed coram coxicus auferr

occidentales septentrionē versus.

Et coxus ventus coxtus/coxalium anceps

quedā pars greciae circa thea salis vel vorica domū.

oppidū achate.

tēpus vel pars ipsa in quam distinctus est dies.

Produces dozis dozon sic dozion hoza

O in primis.

dō viuen⸗
di vite in⸗
stituti cō⸗ vel p mauro⁹
suetudine amens populo vel p
a grecus ab hic hec hoc firmati⁹. farus. arbore.

Nozicus ac nozum mos mozis mozio mozus

adiectiuum ꝓnouerā a nouꝫ verbo.

Nozicus et nozam nozis sic ozacꝫ finis

ꝓprie cōcauū illud in cause
filia arichtei capite intra quod sunt acton in⸗
regis athinē lingua et dentes ali⸗ de orator
sis alia fuit a quando ponitur pro precare
mazonū regina facie loquar petere

Ozithya os ozis quozum sic ozicus ozo

purgamentum metallorum
est enim quicquid in plum⸗
bo aere argento et munimentum oppidum
similibꝫ subsidet mons militare quo anglice volscorum
et ꝗsi fex eoꝝ. i sabia. pec⁹ tegitur a rotte. in campania.

Scozia sozacte et thozax sozer quocꝫ sozo

humor qui humorem
corigia ꝫ muni⸗ sereno tpe instar ro⸗
bulla ex mentū e coelo ris pau⸗
corio ex corpo⸗ fluit latini de⸗ procul cū impetu
singulo ris. a ros. mittere. rapere. ferire.

Vt lorum. floris. lorica. roris. roto et composita a pro Vt proripio. pronus.
cytharedus e sedo insula
charus poriandro corynthiorum tyranno.

Et quibus l prefit simul r/cōmunis arion

notissimus
datio et flos spina iouis filius
antido⸗ nascens si ex mobe filia
Vt rosus. tum. ue rubo. phoronei.

O super s produc/breuies dosis et rosa osiris

persona ꝫ vultus.
a pono. proprium viri. ac facies.

Et posuit solia atcꝫ pro symma prosopon

dicitur quasi pros⸗
deprecatio siue fus soluta a le⸗
obsecratio. ge carminis.

Jisicꝫ proseucha dabis/prosa atcꝫ rostra sic anceps

tion solū ea que ma-
nifesto vroie datur et in
ppie sarū asperū quibz a viro loqua-
ntq; abuptum tur sed etiā aliquid
.i. quot. tē lapis quo fer- alicui datū vel ma-
Vt quotus. rum acuitur. tura vel ab hoibus.
a cos a dco.

Dante t

Ante t curta fit o/produc cotis quoq; dotis.

bibere
herba vel potū sanera promissio
egipto. dare. vel desiderium.

Othos sic lotos poto sotheria votum

vna er tribus
vt supina bissillaba sotū lotū potū et peiā vel nos- oceani
ab ūs derivata lotus sotus votus sūr mē nymphe filiue.
totus a tot ꝫ ptermus indifferēs est. Vt clotho. protheus. protimus.

cima herbarū summitas.

Ädas ducta prius/quibus et duo consona prelunt

cima brassi- instrumentū qō ma-
ce a prima primus for- vbs cala nu pulsatur laminis
sectione ita matus p- bue i cro- quibuscā ex aere ro-
appellatus toplastus tomata no tundis sonū ex celli-
Vt protom⁹. .i. primus. mē gētile. sione rēddentibus.

Et sata prothos/tolle croton crotalon protheroscz

quasi longe
pecus vinci videat
Vt ouis. vt pronincia.

Dante b

O super b breuies/onum pro natacz produc

in quo quis
insistere ꝫ in-
an gr. abussthe .i. rubens gredi nō pōt
Vt rubus. ruber. quin labatur.

Dante b

Upre b breuies/sed lubrico lubricus auferr

quā primū ppie rus
lanugo que ad gnam go ferri⁹
circa genita dū aptus crugo
lia nascitur. est factus. aeris. .i. rubigus. quod a prudentio compilat.

Et pubes puber rubigo/gus simul huber

nā hic tuber a mercriale compilt.
qua p forami tumor quidam
mentis anglice cor- calcei vt fere rotundus in quo
leticia. ke trec. imitant. cunq; corpore.

Jubilum item luber sic lubula et hoc quoq; tuber

a bonis quos
dē tūgitu quē — propīe opes — adiectiuum
nō vocali cā: ſ — rire vela — fuſū nubib;
gemitu poti⁹ — re vel vi — a poatio — rectū ſub
reddit ſune — ro tra — ne locis — ſtantium
bus auis et — dere vel — nomen —
maxime obo — tradi — accepiū — ipſa nubes.
minata. — cuſtos.

vt bubo bubus nubo nubes nubium. boum.

Et quibus eſt b vel n ſuper v/ſed tolle bubulcus

de quibus dictū eſt ſuperius.

que vro — que eſtat nu —
rē ducit et — bentī et ā nu —
que viro — bentē viro — ius legitimū
traditur. — conlungit. — matrimoniū

Innuba p̄nuba/ſed cōmunis cōnubium ſit

apes imper —
ſilius in ce — fecta ſiue acu
dua.i.ā in — leo ⁊ herba ā —
cidi ꝓpter — dam color vel
religionem — p̄dicamētū
ſeu potius — ponitur etiam — nariū
ſuplitionē — metaphorice — humi —
nō poterat — paſtraus. — ditas — optimentū
vt lucens/fucus. — mucus. — caputs.

Ante c longa fit v/bꝛeuies cucumiſqꝫ cucullus

ꝓpie gladius
eſt fructu rotū — ponitur tamē
a vocis ſono — do ex foliis ſect — ꝓcuriuſqꝫ telū
nominatur. — capite agreſtis acumine.

Et cucumer cuculuſqꝫ lucerna cucurbita mucro

qui ex ea
centuria
romana — diminutiuū a
erant. — acquiſitio/acquirere. — lucro. .i. fi.

Et luceres lucrum lucroꝫ atqꝫ lucella ſimul cum

.i. nutrice idem
vt nux nucis/dux ducis duco as educo as ducenti.
inimicalus ſtitis lo —
cuſte herbas ero —
crudelis occidere/ferox crudelis. deus ſiue alia cm.
trux trucis trucido/truculentus/ducus.

N/d/vel r/p̄eit/v/ſed demas ducere terne

U in ꝓsimis.

pudere ad dedecus pigere ad dolorem referat/pudet enim eius qꝫ turpe est piget eꝝ qꝫ dolet ac mos lestum est.

.i. nũciare
vt iudex iudico.

castus.

U ante d. U ꝓe d ꝓduc/ꝓeter pudet atꝫ pudicus

nihil enī aliud dare

impolita. virga indoctus. subitāniū ꝫ adiect.

est pudor quā operā ob aliquā rez sordidā timeri.

incūs bere.

portā annū poete.

funes quibus alli gantur naues.

Bis rudis atꝫ pudor studeo rudia atꝫ rudentes

ꝓpie vehemens animi applicatio

a pale or a stake. ad aliqđ agendū aliqñ erecitatio.

vbs vnbie.

idem.

Atꝫ sudes studium tuditis tudēr atꝫ tudertum

ꝓpie de asinis dr.

Persius findere vt arcadie pecuaria rudere credes.

Enius ꝓtulit crudelis hyēps/sepiꝰ tū bremant.

Cum rudo licꝫ tudi/que longa reperta aliquando

malleus.

quod caput male leo ferre haberet.

Curta tudes tuditans iis iungatur tuditanus

anglice a rode. rubens.

U ante f. U super f ꝓduc vt bufo rufus et bfens

.i. plices vt ruga.

cacumē mōtis qꝫ habitatio.

quod propinquitate iugoꝝ colles iuganꝫ tur dicit etiā illud ligneū instrumē tū cū quo boues tunguntur.

quode dā instrumenti ꝙ pugno ferriū rusticer ꝓsuevit ꝫ acutū

tabelle ex ligno siue alis materia cerate in quibus scribimus.

U ante g. U ꝓe g ꝓduc/tuguri et quibus i simul f/p/

.i. ti. vt tugu. vt fugio/vt pugil. pugio. pugillares.

quod vno iugo boū in die ex rari potest.

assiduus cōtinuus quasi semp ꝫ sine aliqua intermissione.

.i. ti. ne iugo affixus.

Sunt super v breues/vt iugera/mobile iugis

qui in oī re motis bus animi mouerā. nō modo frumēta legumidisq; cōpletitur sed qcqd ex fructu terre in aliis moniā vertimus. ea est quā communi nosse nucē longdebefe. appellamus.

Et frugi fruges/cōmune buglossa iuglans cq
a gnatte
vt colex
insula in malliaco
.i. podex mari circa achaiā.

U super l breuies/ni culus dulichium cq
U ante l

insula oceani.
iulius appellatus q hoc ingredo illa mense ad ār q dependet tū idus quin de trabidus tilis iuli ap pellat fuisset fit ab igne vt suligo. .i. cosna. mulus. fulma. mula.

Culeus et chule sic iulius k/g vel m pre b
interior q cibus po tus deos ratur.
foedū alal naturalie humor qō ex pul terre ab ea nunq uere gene recedēs q ei sem retur. per adherens.

Tolle gula et mulier fulica/anceps pulex et vligo
humeri ppie eor fūt q recti in coelū spectāt vnde soli homini int mortalia humeros esse dicimus vel humerus est aptus oneribz ferēdis.
vt pluuia humidus.
breuis fūmissus abiectus quasi humi deditus.

U super m produc/humilis breuies humerus cq
U ante m

genus teli quod sparo gallico simile est/est etiā oleris genus vulgo notum.
.i. terra.
. mō terrātumēs. i. collis modo sepulchrū q tibi coacuri .i. acernus terra consuetit.
vt cumulus vt tumulus.

Sic humus atq rumex fumus/et c cū preit aut t
vbs cā panic. voluntas dei.
vt numerus.
a pocke

Aut n/sed produc cume numen quoq struma
ppie pompa illa q fit in exequiis mortuoū aliquando mors aliquādo cadauer aliqs sepulchrum.
et inde tunicula tunicella vt fumus.
Via subterranea vel alal in speciebus degens quod infestat vinerra/ inde cunic ulus.

U super n longum/tunica et cuneus breuiantur.
U ante n

V in medijs.

ccnſtat autẽ a lupo quadrupe
animali appellatũ hunc piſcẽ
fuiſſe cuius tãta voracitas eſt
vt cibo alio deficiente terra
veſcatur.
vt lupus.

ꝓprie calculus hoc
eſt brevis lapillus q̃
calce preſſus offen-
dit vtrũq; ponit ꝑ
eo cũ quo in tabula
ludim⁹ pũi ſimilitu-
dinẽ effingentes.

deterius linũ qs
lucernarum fere
luminib⁹ vteretes
adhibebant et ri-
mis maxime na-
tũ claudendis.

V ante p **Ante p fit brevis v/ produc ſcrupus quoq; ſtupa**

q̃ impubes
eſt et deſit
ptãte eẽ vel
morte vel e-
mãcipatiõe.
i. aſper.

prerupto pres
terre ꝓpter al-
titudinẽ ac ꝑ-
clinitatem in
accelſe.
vt pupillus. rupes. nuper.

pars oculi illa
parua i media
cornea ſita.

Scrupens et quibus n/p/vel r preit/ eſto pupilla

ꝓprie puũ calculũ figẽ-
metaphorice tamẽ pro
difficultate ponitur.

ſtimulare
configere.
a pugno.

Anceps/ vt ſcrupulus pupa/ at pupugi breviabis

q̃ ad ſacra accer-
cebat ꝛ ſupplica-
tiões indicebat.
vt turis.

ſedes cõſulum
vel pretorum
edilium.

V ante r **V ſuper r produc ceucurio/ deme curulus**

cõſul roma
nus qui cũ
ſanitibus ꝛ
fuit oppidũ
ſabinorum.

magnus aliqñ in ſa-
fluuius mia aliqñ
hiſpanie. nimia tra
pyrro rege circa nu- inſiãma-
bella geſſit. mancia. tus.

aliqñ ira era-
gitare aliqñ
inſanire.

Atq; cures curius durias furo; adde furoq;

furie dicunt q̃ ſalſamen-
dee ſũt furoris tor; aqua.

a doughter
in law.

Cum furia muria muridus murioq; nurulq;

eſt ex adulterio
natus.

ꝓprius in crete
q̃ ioue infantẽ
nutriuerunt.

Et ſpurius/ ſed fit curetes furius anceps

ꝓprie parvus puer
capitur tamen pro
maſculo ſcorto.
vt puſio.

maledicus et linguax
q; nõ apte loquit ſed
voce demiſſa in-
res holm obſtrupit
potius q̃ loquat. i. parvus.

V ante s **V ſuper s longum/ fruſino abde ſuſurro puſillus**

U in primis.

si cū homine iungatur cōuersari ē/ si fo cū alio iungatur est vsū habere. vt vtor ris.

maxime in capite vbi eunq; per se ac sine carne est vulnerata nō coit vt in bucca alioq;.

Ante t longa fit v/breuies cutis z muto nomen

qui ad instā magnitudinē arboris non assurgit z statura sic mis est multis her corrupt bis sed non demo ac reso ritur neq; arescit luius. vt herba verum perennis.

cogi tare. aduerbiū.

U ante t

Pro cenoq; lutum putris atq; kruter puto vtiq;

.i. de vnus er duobus ponitur q; vel interrogatiue. vel indefinite.

quod foetet vū canatur z aliquādo est dūtaxat pertuit. in mulieribus obba vt puteus. vterus.

Sic vter ac vtinam vel vtris polisillaba/ni sint

.i. defentio vt tutela a tuor

suis ex accipitrū genere.

A longis ducta/at produc hec buteo struthos

inde futilis z futile vas inde glutinū z glutiō. deuotare ītē terra tenax vtilis ad quasi ,p glocitare cōpages nauiū et acnutu accipit qō ,p lioq; vasoq; quod ex etudere. effluere pe gallinaq; ē. bitumen dicitur.

Utilis ac nutrit sic futio glutio gluten

mō alterutrū trūcucatū truncare mō vicissim. cōminutū cōminuere.

inde mutuus mutuo aduerbiū a muto mutuum mutuo as mutui.

.i. sūmisse loq .i. ferere.

Mutuo cum mutit sic puteo/fit tamen anceps

in purem verti.

Rutilius putreo buteum iungas lutheusq;

fructus vitis/aliqñ vitis'
item vna vt de apibus qñ
examẽ cõgregatũ ad simi-
litudinẽ botri dependet/
itẽ in hoĩe q̃ inter tõsillas
vltimo palato dependet.

vt vna vt plumia fluuius.

u ante b U super v longa est/breuis est cũ consona p̃celit

De media sillaba cognoscenda.

Octo modis istis media est tibi sillaba nota
Vocali ante aliam/dipthongo/sic posítura
Exemplo autorum/cremento/compositura
Et deriuato/sic p̃cepto quoq; certo

Media sillaba ea dicitur que posita est inter primam et vltimam sillabam dictionis quotuis sillabarum. Que quidẽ octo modis cognoscitur Vocali ante vocalem/dipthongo/positione. Exemplo autorum/cremẽto/compositione/derivatione/et p̃cepto siue regula/de vocali ante vocalem vt gloria/positione vt colũna/dipthongo vt sabaens. Exemplo vt pecunia apud horatium. Et genus q̃ formam regula pecunia donat. Cõpositione vt perlego cuius media corripitur sicut in prima de lege eius primitiuo/derivatione vt exirus cuius media corripitur sicut prima ab itum eius primitiuo/de quibus omnibus superius in regulis generalibus tam medie quam prime sillabe cõmunibus satis dictum est.

De crementis quã q̃ in declinatione nominũ et verbor̃ in p̃promptu satis est/inferius tamẽ suis locis memorabimus sed ad regulas speciales redeamus.

Ventus in apulia.

ante b A Vt arabes. Vbe b mediis breuiles/arabulus auferet.

vt amabã abat abo abor abũdus abilis/vt babã abat circũdabã bat circũdabilis (circũdabundus.

Et p̃time verbũ crescens ni do instabilisq̃

festinus vt alacer. vt bibaculus edaculus diaculus.

Ante c fit breuis a finita sed aculus auferqui ex quacunq; parua causa mouetur ad iram. ex materia herbe. vt vmbraculū. iracundus. vt herbaceus. bonifacius.

Aculum et acundus simul aceus acius arq; auidus ra est cui sermo pinus semp cū risu alicui. intemptus incessit. fluuius actoliae gallie. flumus. vt rapacis. dicacis. quos obliqui corripiunt. vt athacis/athacis.

Obliquos nisi quos dant barbara athax simul athax

mēsa sup quā portaris vasa dispositi nu merō ser et vt vult ne stot tabella sup quam decuplationes fiant. oppidū nobile i volscis. ligna iaculi pars hastę inferior que manu tenet.

Et dzopax et abax candarq; cozarq; styzarq;

puella que amore croci iuuenis tabescens mutata fertur in herbam sui nois que sitis est hedere. rex ponti filius michridatis.

Pharnax sed similar cōmunis licq; sypharq;

lacus venetie circa veronā vbē. locus cauus p quē colluuies meruus et quedā fluit. purna.

Longaq; benacus tochleaca cloaca meracus

porus qui ex musco fit vt aliis potionibus. quedā arbor et cortex pomi ei⁹ nardi pistici odorem ferat. obsturare .i. tū. cōtegere obscurus.

Et mustatia seu pistatia opaco et opacus

q̄dā herba cui⁹ radix fit hispidus pastus hominis. angl. pursiane quedā herba.

Voztulaca et pastinaca syracusius q;

vehiculi genus q̄ ligna et lapides vehi⁹ soleuerūt. .i. cū.

Et sarraca simul sarratum iungitur illis

Rhythyn.

ignis splendor aut sõlis a lampo quod est splendeo.
a lampas
vt lãpadis
ignaui etc cades viuit eni roie et ciro deficit.
vt corrado inuado.

A ante b Abreuies pre b/ni compolita atq; cicada

Quidam dant eadem sexto dicas sed eadem ph.

A ante k A super k vel phi medio vt colaphus breuiatur

ppue sl/ multitudo ꝛ effigies vt imago.
mulier fortis viro similis sit ꝛ virilis opa facit virago.
latũ et pfundũ mare vel latitudo maris.
vt pelagus. magnus. adagium
alinus agrestis puerilis

A ante g Ante g longa sit a/breuies sed kira secunde

modo auriliũ/modo sllas/vt sic dicã/voces que dicebant in cõmitijs ꝛ in tabellis describebant quibus vnusq; ꝛ voluntatẽ suã de aliquo in magistratu eligẽdo declarabat.
adiuuare vel esse auxiliũ.
l. iii.

Suffragor/suffragia licq; coagula prodit

Is cui duceñ dos pueroꝝ introducẽdi custodia dat litterarum.
melioꝝ conseminario.
vt pedagogus/ysagogus.

Atq; rapagula sic contagia iunctaq; gogos

anaglipta vasa sculpta quod ex culpe re est

vt anaxagoras athenagoras

Compolita ex agoras breuies simul hec anagliptũ

interpretatur sermẽs taccre.
summus rex medorum.

Mellageta abdenago sic astiages quoq; greca

vicijs articulorꝝ in manibus.
vicijs articulorꝝ in pedibus.

Plura leges/chiragram cõmunẽ dic podagrãq;

lamius tralice philosophie princeps.

anglice mandrake quedam herba.

Mandragora et lalage breuiantur pythagoras q;

ascensius se legisse asserit sic tamen naufragiū potius legi censet.

Naufragūq; legūt vbi naufragū bene ponant

ab italia — a type of a — conclithe.

vt italus.

Asuper lbzeuies/tamen illinc deme canalis — Ante l

pulmar — qs ad cu — en ſimer

auriale. — cos pinet. — chambre.

vt animalis cerui cal. .i. denotatiua/adiectiua vt gallis ꝫ ſubſtātiua vt penetrale

Al neutrū obliquis/deducta et in alis etale

ascalonium — ppriū virī.

Alcal deductum mellalaq; sic abelalon

lacus arcadie.

Stimphalus nection pharsalus longa/sed anceps

aues erant aquatice — ciuitas thaſſalie

Stimphalides iungas pharsalia cozaliumq;

gracilis tenuisq; ſ tibia

fere ac scripture apius.

vt calamus. — vt foramen leuamen medicamen.

Est breuis a super m/ p̄zoduc verbalia in amen — Ante m

vt amamus doceamus legamus audiamus ꝫ cōpoſita vt peſſundamus.

Et crescens verbum (preter damus) at thimiama

ppue manibz lutare

dicere qs alter — pleuis aliqd antige — ſeruari ſuestigare

ſcribēdo excipiat — rz ab hoc pfocdo — erquirere ex-

a dicto — et macule vſurpat. plorare.

Dictamus contamino sic examino p̄zoduc

scōm grecos furnus est apud

nos instrumētū quo aliqd cos — tela aranei ſed

quitur ſub textu quod ex fer — poete etiā foe-

ro fieri solet sepe etiā opus — mininū pro

figulino. — ppriū nomē. — animali

vt dibanus stephanus. — vurpāt. — vermis.

Asuper n breuies/sed aranea araneus/eram — Ante n

ppue quod hois est — crudelis mi-

.i. sol — vel spectat ad hoīem — mine bonis — .i. vacuus

vt titan titanis — vt humanus. — immanis. — manis. v

Obliquos tolles/et mobile in anus et anis

asparta a roma — .i. ignis mons apulie

vt spartanus. romanus. — vt vulcanus. garganus.

Et gentile simul p̄zopziumq; hoim atq; locozum

whyttyn.

A in medijs.

oppidū in sicilia
qđ puns faucle
a loci cuniitate
dictum est.

fluuius in
alemania.

Sic menania sic mellana lemanus/at aufer

magnus flu
uius in italia
ab alpibz ve
nies alio no
mine padus.

fluuius gallie.

fluuius thessalie.

Dardanus eridanus rhodanus tñ ap̃ danus qꝫ

mons phoenetise
inter syriam et
phoenetiam.

fluuius in
ponto.

oppidū s mons
sicilie.

ve marciana.

Libanis ac hypanis depranū sic qñ prebibit

quis egiptiace
habitās in sicili
citudine flumi
nis nili.

.i. sicilia.

Vocale/at breues tu sicanian/at pelicanum

sicuti vel
sicilienses.

Producised cyanen cōmunis sicqꝫ sicanus

fluuius daedali rex
calabrie que ab ipso
iapygia dicitur.

.i. colophus
vt alapa.

A ante p

Ante p sit breuis a produc sed iapus iapit

filius bacchi et
veneris de hoc
tonum turpissi
mus.

fluuius
sicilie.

a priapus semen sinapis.

Sic et anapus melapusqꝫ priape sinapi

idolū egiptiorꝫ
alio nole apis.

Sicqꝫ serapis erit seraphis ve serapion addes

vt anaquil.

A ante q

A pre q medijs breuies/sed tollitur inde

.i. omnis
vt vnaquaqꝫ

.i. non

Nequaq̃ et certi casus sit testis vtraqꝫ

acerbꝫ et infestus tẽ⁹
vt ceſaris quedã herba ſapore ꝫ in alijs.

A ſuper r breuies/ſed amaracus aufert amarus A ante r

pllũ ſacerdotale
inſtrumentũ vel cidaris ꝫ mi-
quo coctiae tra qꝝ apud pon-
qui ninium et alia hmõi tificis tegebat
cupidus eſt velcendo ſu pileũ phrygiũ
pecunie. muntur. etiã notat. idem.

Sic et amarus item cocleare tiara tiarag

qui aboꝫ coctos vẽdit
vt coquinarius
cuſtos damarũ lumẽ vel qs lumẽ facit.
damarius. ſingularis/luminare ris.

Et zodoara ſimul quod in arius aris et ara

Nobile vel ſitum finit/balearicus adde

.i. imperatorius.
peny vt a ceſare ceſarius.

Auceps denarius ducta a breuibus breuiantur

equoꝝ ac iumẽtoꝝ locus vbi cõburentur
ſtumulus quod ad corpora boũ vel ſtatio
calcem alligitur. proſtibulũ boũ vel ppriũ viri.
vt calcar calcaris. lupanaris. a boſtar.

Obliquos erar produc/cum boſtare demptis

bi dſcis ceſo venire
matris naſcit. lucifer
a ceſar. a iubar. a capper ab aſpar.

Ceſaris et iubaris lic capparis aſparis adde

herba eſt radicis
odoratae quã non fluuius gallie
nulli nardũ ruſticũ qui nũc ſagos- erogatio que
falſo appellant. na dicitur potio deoꝝ in lucis fiebat
a baccar. ab arar. de nectar. delucar.

Baccaris ac araris cum nectare lucaris atqꝫ

dur carthaginẽſis pꝝ ha-
nibalis ab hamilcar.

Barbara coꝝreptis vt hamilcaris aſſociantur

vela na- monis phocidis
tium. qua boetiae accũ- intestinũ
vt carbaſus. bit eſtꝫ biceps. pingue.

Eſt breuis a ſuper s/ni parnaſus vel omaſum A ante s

whyttyn.

ꝯ equos ducit.
vt agasō. vt gelasius anastasius.

Et deducta palam cōmunia p̄pria sunto

filius aesonis fratris pelie regis thessalie.

Ialius breuies sed p̄ducatur iason

circulū vasculū.
vt cyathus. quod datiū facit. vt quatū.

Ante t fit breuis a/pꝛeter do deme supina

amaturus amatrix. q̄ he arma hēt.
vt amatū amatos. vt amatus armatus/attiniatus galeatus.

E ante t Atum cum ductis sic verbo aut nomine et in atus

in magnitudinē aut tantate vtrꝛe p̄plexitatis quāuis varij sepe in ea colores cōspiciantur

sensum pticulatim pedetentim
minutatim. vnatim.
vt paulatim gregatim.

vt achates vasates.

Finita aut atim (vel horatius) et simul in tes

rex ꝯstrigonū iam filius qui somnias condidit oppidū.

Sed breuies pelates sic antiphates zelatesꝙ

athenien sis sophronisti marmorarij
ꝑ pharanete obstetricis filius.

q̄ p funes discurrit ludendo quasi funi ambulare.

vt cyndates schenobates. vt calistratus/philostratus/polycrates.

Socratis/atꝙ bates finita stratosꝙ cratosꝙ

instrumentū quo arantur.

ppie exiguū lectū vocamus in quo in cubitari solemus vel reclinari capitis suscepti.

Semper p̄duces et aratrum sicꝙ grabatum

fluuius hispanie ab gnao.

.i. imperiū.
vt potestatis.

Is atis p̄duc/anatis tamen abbreuiabis

corpus mortuū
vt cadauer. oppidū

V ante v Longa sit a super v/tollas patauū tamen indocet

cui palmi exonotare contarui
abaui vt malui alleuiare nare vel
pater. pater. puũ facere.
vt atauus/proauus/aggrauo a lõgis tñ cõpõsita producuñ vt deprauo.

Compolita a breuibus tamen anceps eſt o butanus

locus vel coetus frequẽs
ex multitudine honoratorũ arbor in ſcatebro
frequẽs ex ꝺcũꝯ frequẽs ſtudis atq; ebulitio
autem potius frequẽtari ethiopia aque ſur-
cõpetit ꝺ frequẽtato. nascens. gentis.
vt celeber. hebenus. ſcatebre. .i. puber.

Epze b medijs breuiato/cozebus ephebus E ante b

effigies ſpe-
interdum pro eraculũ imago
exclude capit. forma.
vt tremebundus/vt mouebam/bo bou/ſpeciebus diebus.

Demptis(ni in bundus)verbũ nomen quoꝯ crelcens

mõ vehemẽter
precari mõ de optare alicui
aries teſtari/ppulſa bona malã ve
caſtratꝰ re: quaſi pre- fortunã pre-
de verucr ab allec ppuũ cãdo repellere cando deos.
vrver vecis ellecis. philozophi vt depiecor. impiecor.

Ante c longa ſite/ſeneca abde et compoſitiua E ante c

genus
.i. corruptio vehiculi interpretatur
vl bulcedo putredo. .i. ñ. rex iuſtus.

Epze d prodnc/tolle eſſeda melchicedechꝯ E ante d

filia cephei regis ethiopũ
et calliopes/eſt etiam ces qui duos
ſcſte ſignum vel ſidus. .i. veſci. habet pedes.
vt andromeda. antomedon. alcimedon. vt comedo bipedes.

Da aut don finita a breuibus ſic compoſitiua

fructus arboris ſimi-
habitator inſula non lis terreſtribus fragis
macidonie ꝓcul a troia etiã arboribꝰ ipſa.

Iphimedea ſimul macedo tenedoſqꝯ vnedoqꝯ

a wod wall.
.i. ſedes parua aues.

Ethedra cum cathedra cõmunia ſicedulaeqꝯ

vbittin.

E in medijs.

qui veneno hominem exunguit.

animal et ebur. vt elephas. ph. vt venefic⁹ a venenū cui⁹ medis, pduckt ⁊ facio.

E ante f E super f vel phi breuies/ni compositiua putredum .i. balneare. facere. vt madefacio putrefacio. putrefio fieri tepere.

Alongis/tamen a breuibus curta vt tepefio

de carminis. college sunt in legatiõe aut magistratu socij. .i. luctus. vt elegus vt elegia ⁊ compositiua vt collega.

E ante g Ante g fit breuis e/tollas tamen antea dicta

propium tricamerata propium.

Corripit bcalegon longat tristega cethegus

velox nauigiū nūtius tā bonus ꝯ malus. veru et virgula tacens. vt phaselus.

E ante l E super l producit/deme angelus hinc obelusq̄

condere vt icelos stenulus menelaus thymebe pterelas semale cucedadus.

Atq̄ peristelidem sepelire et propria multa

filius enicomachi medici. vrot saturni.

Et finita teles vt aristoteles cybeleq̄

diana ꝺ ãsl arotes. nus. i. aerē secãs. vt amemus.

E ante m Longa sit e super m/deme artenus ac elementum

furiosus furis. ingrediente arietem.

Telepolemus sic geth semani vehemens hyenusq̄

filius achillis ex deidamia alio nole pyrrhus vel neoptolemus miles interpretatur. vates inter cyclopes q̄ polipheme pdixerat cecitatem ab vlisse illi inferendam.

Atq̄ neoptolemus cen telemus artemidorus

filius vlissis et penelopes qui patri in regno successit.

Telemachus iunges alemania sic alemanus

E in mediis.

.i. qui vindemiae. a vino demẽdo dr.

videmio as. .i. vites putare vt pon⁹ vuas a vinea auferre.

Vindemator ait flaccus vindemia longa est
in claudiũ.

Syncopa quod faciat vindemator seneca effert
vt dictione tetrasillaba penthasillaba ⁊ vltra antepenultima sepe.

Confundi in tetra et sic penthasillaba et vltra
cõfundi hoc est indifferẽs reperit vt in taberna culo ficedula cõubium cãcula.

Nota

Sillaba quam sequitur penultima sepe reperta est
.i. desertũ.

Vlus vult heremus docti dicunt sed eremus
aliqñ venire erimus vel
aliqñ venire alieno loco qui ex pluribus.
piscis ma- incipere. aduenies locis venit.
rinus. vt aduenio/ aduena/ cenuena.
vt balena. vt cõposita a breuibus ⁊ sua deriuata.

E super n pro duc/ sed tolles antea dicta

E anten

regio asiae
interpretatur inter taurũ
seruiens et cãcasum fure sunt
tacere. montes. infernales.

Abdenago ac alenec simul armenia eumenides qz
a iuuando voci-
arbor in media tat⁹ est q ea eras ꝓpne naturam qui libera ma-
atq; ethiopis maxime apta sit cuiq; ingeniũ tre nat⁹ est nec
nascens. ad laborem tol- sigr aliquãdo postea seruus
sue habenũ lerandũ. ponitur ꝓ vl. factus est.

Ac hebenus iuuenis simul ingenium ingenuus qz
filius bacchi et veneris
vbs arcadiae deus quoq; nuptiarum
vel achaiae. possessiuũ. qui et hymen dr.

Olenus olenius cum clazomenis hymenens
interdũ quã
hucusq; quasi ꝓpue tũ in-
vsq; ad finẽ. quãtũ sigr. medici nomen
vt hactenus/quatenus. vt archigenes ãpgenus vt almenos.

Et coniuncta tenus genos et genus adde menosq;
puella que cũ
patre cõcubuit
vt beristhenos. nyctimene.

Et sthenos atq; mene iungas tis propria quedam
nhyttyn. G.i.

E in mediis.

nymphe oceani ⁊ tethios
filia ⁊ mf phaethōtis. ppūs viri.

Sic helenus clymene sic parmeno berenicegz

vna er harpye et
insula. interpretat arrū.

Sic helene/ at produc helpeno: siue celeno

filia penei regis grecie ⁊ vbs electionis filis et
ꝫ die inter egiptum et hyrcos. amphitrionis vxor.

Cyzene eumenes iis alcmenagz iunges

vt intrepidus

E ante p **Ante p fit breuis e/ produc sed alephus hipepe**

mensa iumēcoꝝ et
stabulum ipsum. ppūs viri.

Pzesepe ac asclepius/ at cōmune iosephus

de iis vide Hellū die quarte ⁊ hmōi.

E ante q **E pze q bzeuiant composita velud die quinti**

ysi creobotus hoc
est carnē vorās. testudo.
vt cerberus. camera. veris mulieris

E ante r **E super r bzeuies/ hinc obliquos tamen aufer**

asal maculosū
astōdyn- gnaliter ꝫ pā-
ge pece. tera vtimur.
crateris. pantheris. dulceris.

Aber et mulier crater panther quoqz cister

nōcamētiniamentū
instrumētū quore littura aut lfe vnde
pōderamur (angl. genus lfa caracteres se-
halfe an ownce) serpēs pissime cognoiant.
stateris. presteris. bizeris. caracteris.

Atqz stater pzester bizer simul atqz caracter

mons in lycia vna de tribus
fumū ⁊ flāmā furias infer- ficca ⁊ cultet
eructans quōq; nalibus. siue cultellus.

Diphthongandachimaera maegera machaeragz iūges

grecoꝝ poetarū
vbs asiae ad plaustrū yn- maximus ante-
hellespontum dicta tectū et dictus maiesti-
sita. munitum. asper. genes.

Pzodue abdera ac arctera aulterus homerus

Et in mediis.

vna cycladibz mons nemorosus
operimẽtũ iunci insulis ẽ ĩsula in boeria mustis ẽ
capitis. genus. laconice. poetis dicatus.

Atqz galerus cyperulqz cithera citheron
Amnius insula prope
.i. venus. hispanie siciliam.

Est citherea breuis/prodit sed iberus hiera
tunica talaris. .i. triennii.

Sic et hiberi ab iber/poderis sic trieteris
fuit torques
qui donari
luderq victo-
sacra arcana ribus solebãt. mulieris ppriã.

Et misteria niceteria sicqz neera
gratis accen- constans
sorius mõ asp- firmus
trux aliqñ tri- mundus
stis vitabilis. sine vicijs Vt amereris doceteris.

Atqz seuerus sincerus crementa notabis
vna parcarum poculi
vt lachesis. prothesis. genus.

Et super s breuies/tamen hinc carchesia demas
dispositio
dispensatio Auuino calabrie
aut gubernatio. prope tarentum.

Atqz diocesis marpesus siue galesus
regio greciae an-
nexa thessaliae.
est etiam vbs delor
in iouis. laterũ.

Et magnesia pientesisqz malesus halesus
terrus ipe scripto-
.i. disciplina. rũ et opus totum.

Atqz mathesis sicqz poesis/vel numerale
media parte
corosus.
comesus. semicomestus.

Vt vicesimus tricesimus centesimus/semesus. .i. gracilis exilis.

Esimus iis iunges/iis compositiua vt obesus

Lynesus nulesius/ac philesia regna

E antes

dictus est
ab extente
naso. propriū poete. .i. insania.

Naso refert/et iesus/cōmunis frenetis sit
arator ⁊ iuuencus inde galileā repetit saluator iesus.

Vlus vult iesus dicunt quidem sed iesus
elegans in dicendo
⁊ delicias quasdā
fermonis habēs.
vt facetus.

lapillus colo-
violacei seu pur-
purei. .i. us.

E ante t

Ante t longa fit e/tamen hinc demas amethistum
figura que interpretari im-
positum potest quod aut ad
augmentū aut ad diminu-
tionem aut ad discretio-
nem poni solet.
vt epytheton.

Et finita theton sic messagetas macetalqz
ppie fruges eoz seminū
ex quibus conficitur panis
aliqñ humus ad accipiēda
semina subacta.
vt seges segetis.

murus
domoz
vt paries parietis.

.pduxit enī etis
.i. inquietus.

Es breue curtat etis vel ies/tamen inquies auferr
mons liconicae
que in achaie est
ponitur etiam
adiectiue. vt taygete

filius titani
pater pme-
thei et epi-
mathei.

populus.

Taygetus te sic iapetus venetulqz

fons apud syracusas
vbe sicilie ⁊ vt quidā
diuin⁹ cul-
tus vel dea
quā cole-
bāt romani

volūt virgo venatrix
est etiam fons in
mena.
vt arethusa. arethalogus.

Et finita in etas terne vt pietas aretegz creata
herba quā
vulgo nūc
draconem
.i. scortum.

quo cadauer
vocant.

quo sagitte
fertur.

instrumētū
feruntur.
.i. a.

Cōmunis meretrix pyzetrū phiretrū pharetramqz

Jn mediis.

vinū qō figurā mollis
rarius ꝓducit esse gra- trāsgularis quasi penitus lāguidus
ppīs in creta. uius. .i. a. intrare siue vi.

Et curetes temetū triquetrā penetroqz vietus

antiquus qua- mons cam-
si longi euī. panie.

E super v longum vt lōgeuus siue velenus

modo antescribere
fluuius hispanie modo pstituere mo precōtingere pre-
aut celtiberie/sit do legē iponere in- gustare vel ante
etiā chalibes po- dū adiudicare siue sacrificare leuiter
pulus in ponto. pretudicare. tāgē parū gustare
Vt chalibis. terribilis Vt prescribo. prelibo.

Ipze b mediis bzeuies/sed compositiua

tā quod sentir
ꝫ quod sentiē
vt sensibilis. reperibilis scpius tñ coripiunt
coniugatione deducta.

A longis tolles quarta ibilis oxta sit anceps

qui mō ruri est vt do- qui amat ꝫ in disso-
mus rustica mōvita ꝫ lubili familiaritatis
morbus incultus. diminutiuū ture coniunctus est
vt rusticus. pisciculus. sed ꝓpriū coripit.

Ante c fit bzeuis i/demas istinc sed amicus

fuit vbs delectabilis
in latio. iocundus.

Anticus conuitia aricia sic et apricus

via subterranea
vel aial i spericbꝫ
vegēs quod in-
festat viuerra.

vt canicula vel la/cuticula/craticula/cuniculus. nouicius.

Nata canis cutis ac crates cuneusqz nonusqz

futurū aliquid
añ denūciare.

tegeticula equiculus vt predico dicis.

Et teges vel equus/sata longis iungimus istis

a ferendis vermis intestinoꝝ ꝫ serre.
micis voci- quasi lubricus qi labitur
tata est. vel qi in lumbis sit

Formica embzicus lumbzicus sic inimicoz

vbyttyn.

pectoris
munimentū
haburion. a nauell bio me.

Lozica vmblicus lectica mirica labicus
pauper inops.

Ilis mendicus sic et multicia iungas

Vosticus iungas pedico marica trinicum
olliculus in
vrina colli= q̄ vrecti= regula vel filū
tur ifra aluū nē tactu rubro tinctū q̄
priore pte. excitet. aliq̄d dirigit. .i. casus.

Uelica vrtica et rubrica vstica pudicus
agnomen
cuiusdā sci=
pionis nobi=
lis romani. vt caicus. ppriū viri.

Malica ac icus prorium / cōmune inimicus
proprie dicebatur in sum=
mo flamminis pileo virga
lanata hoc est in cuius ex=
tremitate modica lana summitas
erat. capitis.
vt aper apicis. vertex tricis. lecti tegumen.

Er breuiabit icis / longat loder tamen icis
arcus prostibulū
testudo.
vt fornix fornicis.

Ir max curtat icis / producunt hec tamen icis

vermis q̄ primū bom=
herba de bilis deinde incedalus
auis color ruber q̄ est san= phenicei demū bombix appel=
et gentile nomē dicimus color seu latus est / accipit etiā
palma arbor. color. punice. pro lana quā parit.

Phenix cum sandix spadix bombix quoq; ceix
prope q̄ prosperitatē recipit
inter dū qui dat vel prosper
et benignus / nonnūquā
vtilis et cōmodus.
vt cultrix tricis. felix felicis.

Cetera cuncta per x icis longant / tamen aufer

I in mediis.

q̃ cũ eo corpus
miscet q̃ habet
femina que pñ vroꝛẽ sicut cõ
fit et quoddam cubina que cũ a wylow
mõstrũ marinũ celibe viro sine or a sallow anglice
.i. balena. nuptiis locum vnde sa ferne. .i. celerosus.
q̃ corripũt icis tenet vroris. licium. herba. ꝓ pniciosa.

Hec pistrix pellexq̃ salixq̃ filix quoq̃ petrix

vbi de via iter flectit
etiã domicilii in via
discrimen salutis ad quo diuertendũ
vel experimentũ sit.
vt periculum. vt diuerticulũ.

I culum et a quarta ꝓduc/terna bꝛeuiato

qui ꝓpter
nimiã cupi
ditate nõ vi semper fuit athinienſis vbs aſiae ad
det q̃d agat. timens. nobilis et ꝓ hellespontum
vt auidus. pauidus. bus. posita.

I pꝛed bꝛeuies/sed artistides et abydus

I ante d

ꝑpe cũ fastu
ꝓpũs viri quodam cõ .i. stomachatio.
a dauid. tennere. fastidium.

Tolle et acedia dauidis fastidio lũq̃

cupiditas vel
deus amoris crudeliter
vt cupido. .i. timere. necare.

Ido finita et verbum formido trucido

aeaci ꝯ aegine filius qui
ex thetide genuit achil
lem qui pelides di.
vt a pelens pelides. thesides coronides/alia cñ corripiũtur.

Sic patronimicũ quod ab ens formatur in ides

quinquaginta filie da
nai fili beli et fratris
aegipti dicunturum.
.i. a. vt belides. licangides.

Sicq̃ licoꝛides: belo ductum atq̃ licurgo

Plophis plophidos absicidia sic pherecides

Compositiua notes sic pꝛeterita antea dicta.

pohyttyn. G.iiii.

I in medijs.

¶ Cõpositiua dixi nã naturã simpliciũ sequunt alia enĩ, pducunt vt infidus a fido alia corripiunt vt p fidus a fide. hec pterita, pducũt mediã occidi et cecidi et alia a cedo.

in duas partes
fissus.
vt bifidus. quadrifidus.

Sed finita fidus nata a findo breuiantur

q̃ antẽ suã
per artus
exercet.

ppie stella ve-
neris dũ mane
cũ luce oriũ.

qui fert
arma
armifer.

Jenĩ in cõpositiõe corripitur (vt dixi prius) vt artifex. lucifer.

I ante f — I super f breuies vt dixi in compositiuis

placare
quasi mitẽ
egere.
vt mitigo. litigo.

disceptare
cõtendere.

obscurari
absecari
.i. obscuritas
vt caligo inde caligo verbũ

obtenebrari
.i. rector currus.
vt auriga. quadriga.

I ante g — Ante g fit breuis i/tolle in go nomen et in ga

summitas ac
altitudo opis
.i. tũ.

(Hinc caliga dempta) fastigia, vestigana longa

ppie impressio pedis. i. signũ quod a pede relinquitur/est etiam extrema pars sferiois pedis vel iudiciũ cuiuscũq; rei.
.i. iũ.

quod
solutẽ
portitori.

quasi fatũ agere hoc est abũdanter agitare, ppie ad lassitudinẽ deducere/ aliquãdo p tutere vel exercitare cogere exprimere.
cõmouere pturbare

Et vestigia vectigal lestrigonitq; fatigo

eligo et deligo ita
distingũt vt eligẽ
sit magis idoneũ

ppie, psternere
et in terram ex-
tendere/aliq̃
pturbare au-
gere vexare.

stimulare
irritare.

ppie in
vnũ redi-
gere ali-
q̃ auferre.

cernere/deligere
fo ad nim amo-
lumẽtũ vtilius q̃
revrlegẽ. eligit dignitatẽ.

quedã, pducunt vt affligo. instigo. quedã corripiunt vt colligo. eligo.

Naturam patris sed compositiua sequuntur

q̃n augebant
numerũ si qui
accedebant.
vt auxilium.

quicquid
saluti ad-
uersũ est.
pestilens.

et asilas.
locus tutus aliq̃
templũ sigẽ.

I ante l — I super l curtum/tollas sed al silus asilum

Ilis medils.

in hortis variis
locis depositū est
alal quadrupes in nilo qđ ambulatione
in terra ꝫ aquis viuēs adiectiuū fessos iuuat lectū
a croceo colore dictus. vt seruilis. scāle. cubile.

Et crocodilus finita et in ilis et sile

vas oblongū
quod facile ꝑ fingi cōcauū a simi ꝑ excellē-
vel quod tā fictū est. a testo testilis. litudine ꝙche. tiā dicit.
vt a fingo fictilis. vt a seruo seruilis a concha conchilium.

Curtat ilis ductum a verbo/de nomine longat

breuis sūmissus
lautus et abiectus quasi par equa-
liberalis. humi deiectus. lis.

Dapsilis ac breuiat humilis similis parilisqꝫ

acutus exilis
astus' tenuis
fualidus lenis
tenuis malicios⁹ sub-
ꝫ macer dolosus. quidā mensis

Produc exilis subtilis sic et apxilis

mater romuli ꝫ
qui rei frumen- remi filia mu-
tarie apō roma- nitoris regis argini
nos preerat. possessiuū albani. vror fuit.

Edilis mallylus et ylia sic eriphile

ciuitas bru-
tor cōdita.

Cordilusqꝫ petilia sic lucilius adde

Mallilliam breuiant quidā rutilius anceps

diripere at depreda-
ri quasi ne pilū quidē
relinquere. .i. similis esse.
quedā ꝓducunt vt expilo as. quedā corripiunt vt insimilo.

Naturam patris sed compositiua sequuntur

quasi obtatissimus pignis-
simus vel opulentissimus
vel maxime opiferū. diues
vt extimus. pinguis.

Est breuis i super m/sed opimus ephimeridesqꝫ

In medijs.

pater patrimus qđ
tum ipse pater sic
adhuc patrem vi-
illogissimus curat⁹ uentem habet.

Tolle et arminū sic enthymenia patrimus

mater matrima q̄
ipsa mater est et
matrem habet
adhuc viuentē.

defentio fir-
mamētum
auxilium.

vt muniamen. nā tertie coripiunt vt regimen.

Matrimus iungas/quarte verbale per imen

in altitudine elevat⁹
a lumine supiore. ꝑ quadrimus vnleuened

quedā enī, pducūr vt sublimis possim⁹ audemus/hdā coripitūr vt azim⁹ legimus.

Compositiua notes crementaq̄ vt antea dixi

vt pauperinus dominus.

In ante n

In super n bzeuies/appeninus tamen aufer

herba est vulgo nota magni
vsus in stomachi remedijs
verūtamen omnē pallorem
lubentius gignit.
.i. cuminū.

quod pultem
et turulenti
qđ caperet

fomax
ignis.

Atq̄ catinum sicq̄ caminus iunge cyminum

piscis est calicē
hīs echinatuz
instar castaniae
spinas ꝑ pedi-
bus habet.

.i. celer.

.i. ꝑperare.

impatien-
tis animi.

Sic echinus festinus festino et erynis

pregustare ꝓpue q̄ corpo-
vino pocu-
lum altero
offerre.

queda herba
re in altū quer-
se et erecta fa-
cie cubat.

cui⁹ radix sit
ꝑcipu⁹ pastus
hominis.

in quo sal
tenetur.

Sicq̄ propino supinus pastinaca salinum

pars maris iuxta
bizantiū a'io nole
potus ꝑ interpra-
bonū hospitiū.

fluuius.

ꝓmontoriū
sicilie.

Cōmune erynus ticinus iunge pachynus

piscis marinus.

vt porcinis delphinis.

Produc obliquos longis rectis quoq̄ ductis

a quiris iris a deo a cedro a lupo ab oue a cane ab alpibꝫ ab arpino
vt quirinus. diuinus. cedrinus. lupinus. ouinus. caninus. alpinus. arpinus.

Possessiua similis sic deriuata per inus Inus.

Alpinum arpinum corphinũ iunge et aquinum

athenienſis poe-
ta veteris come-
die ſcriptor vi-
noſus et libidi-
noſus. .i. putare.

Sic thelesinus iungas cratinus opinor

tonsoris officina. macellum
tonstrina. carnificina. instrumentũ
a farre ꝺr q; q̃ ſignũ dat
ex eo fiat. in hostes ad
Vt farina. culina. cassina. pugnam.

Ante na longa fit i/sed apozina buccina demas Ina.

tridens neptu-
mi hoc eſt te-
lum triſulcum inſtrumẽ- .i. bractea ſed
piſcatorũ q; fũ tũ ruſticũ bractee tenui
do natãtia capi quo com- ores ſunt/la-
at hoc etiã re- portãtur mine groſſio- vna de tribus
narũ in gladia- fruct⁹ ac res ãles ſunt gratis et in-
torũ ludis res neceſ- ex quibus ar- terpietatur
vrebantur. ſarie. .i. mulier ma cõficiunt. leticia.

Fuscina fiscina femina lamina et euphrosine atq;

a q̃ bellicas machi- ꝓprie vtrũq;
nas vocamus opa paro folũ ꝺr/
fabrina quibus vti- ponit tñ ali-
mur in bello. filia ionis. q̃ ꝓ folio.

Machina cum sibina proserpina pagina iunge

ꝓprie vtenſilũ eſt
et cor ã ad cultum vaſis ge- liquor craſſus ꝓprie foramẽ
ptinẽt veluti faſcis nus q̃ da- ex arboribus in quo examẽ
quẽ ꝺs vel itinere pes elire ꝛ fluẽs et ſepe regitur ponꝫ
faciendo portare iurulente fus ſponte tur tamẽ ali-
poſſit ꝓ metapho- in mẽſam ſiccatus ad q̃ ꝓ iudicio.
rã tamẽ ꝓ inutili feruntur. ſolem. .i. a .i. a
onere ponimus. .i. a

Sarcina cum patina resinam trucinam statinã addas

I in medijs.

vbs tralise in flaminia. vbs tralise in flaminea vel empta que vbs etiã bouonia dicitur.

Salina cum mutina iis sic squarina fellina dentur
Rulpina sic apina ac alina iis iungas catinamq;
ꝓpꝛie nia siue miserratio vnde vulgo nũc munꝰ inopidarũ vocat.
(Iis tibi iunge) cina ac elimolina chimerinosq;
vt nerine adrastinè. vt martinus crispinus albinus.
I patronimica elongant/vt pꝛopꝛia quedam

Ine

Fustinus et lycinus sic celinus abbꝛeuiabis
nomen gladiatoris. ꝓpriũ viri.
Hebꝛinus et moꝛinus iunge iis mirinus carinusq;
q̃ supioꝛi scꝛo vel etate vel anno mense die ⁊ nĩa memoria fuit. nõ solũ dicit tardus vel tarde vesperus vel vesptinus. longus ꝓ ces sequẽs tinuatus aliꝰ. statim quasi poꝛro. tenus aliq̃n consequẽs dũs diu hodiernus q̃ter cõtinue longe valde sẽp. .i. vt
vt pustinus. seꝛotinus. hesmatinus. diutinus. crastinus. pꝛotinus. quatinus.
Vsq;/sero/hoꝛna/diu/cras/pꝛo/curtant tinus et qua
balneoꝝ ⁊ editũ curatoꝛ occultus.
Sed medialtinus claudestinus quoq; longant
vt bissinus bombisignus smaragdinus adamantinus cocinus his cinctinus.
Deducta a pannis geminis ve coloꝛibus atq;
myrhinus amaritinus gausapinus carbasinus. caballinus.
Comparibus rebus bꝛeuiant tnus addito ducta
vt amigdalinus faginus oleaginus.
Que dat amigdala vel fagus superadde oleamq;
qui terrã nobis oppositã habitat qõ pedes nros pedibus aduersos habeat. vt antipos. sunt panes luceatorii. auriga hectoris a diomede occisus.

Jante p

Antep fit bꝛeuis i/pꝛoduc colliphia enipeus
inclinatus. insula.
His datur antiphos sic obstipusq; seriphos.

I in medijs.

subtus vel
.i. cõdensare post stipare
oppidum. vt constipo. substipo.

Adde seriphum sicq; sariphus stipoq; nata
nõ equus minutus aliqñ
pro magno accipitur.
vt iniquus.

I pre q produc/sed compositiua notabis

I ante q

folliculus leguminũ
vel fructꝰ arboris vt
arbor ipsa que pre-
ducis est ꝫ cortex ipe
manditur.

prorsus quasi alius
omnino quis. quasi relictꝰ

Sic vtiq; ac aliquis reliquus siliqua abbreuiantur
ex omni ossa et cineres
parte. in sepulchro. in ollo loco.

Unde reliquie produc sed vtriq; et vbiq;
rex fuit egipti
vbs in gadibus neptum et
vel ipsa insula. libye epaphi
vt gaditis a gadir. filie filius.

I super r breuies/bulitis deme colira

I ante r

medicamentum
quia vitia ocu-
lorum tergat. insula in
.i. tili tumio mari.

Et colliria cozyza et cercyza cipyrus
regio inter
illyricũ ꝫ ma-
cedoniã nunc
vulgo voca- filia fuit oenei
.i. infantre tur arten. aetolie regis.

Deliro epirus sic deianira papirus
regina assyrior vxor
nimi primi regis/fuit
etiam libidinosa.

Atq; semiramis adde capirus sicq; magiros
interpretat bouis
lapillus pre- caseus q; plurimũ
ciosus. vbs egipti fit e bubulo lacte.

Saphirus/tamen est anceps tenthira butirum

scom poetas est locus in medio inferoꝝ suis Voluptatibꝫ plenus vbi dicunt esse animę bonoꝝ.
vt elisium.

J antes Est breuis i super s/tamen hinc aphrodisius auferfluuius in phocide. capis filius.

Amphisa anchisesqꝫ amisius ac amethistus

fluuius thessalie. rex parsarū filius cyri. fluuius i phocide pcidū delphos. ppriū nomē regnāe pme carthaginis.

Amphrisus sic cambises cephisus elisa

.i. bacchus quasi iouis filius. hinc dionysia sunt bacchanalia. insula in egeo mari.

Sic arcisius et dionysius atqꝫ donysa

locus terrestris ꝫ corporalis i determinata pte terre situs temperatissimus ꝫ amoenissimus.
a gaudeo.

Crimnisusqꝫ lalisio gaulsus paradisus

pharisei secta quedā iudeoꝝ fuit religioni indulgens. viuit preteritū ꝫ diuisum supinū inde diuisus.

Sic parisheus tarisa et diuido ducta

māsuetudo soror suauitas. patris. vt leuitas. amita. vt leuita issima elita therosolimita.

J antet J pret breuies/hominū tamen atqꝫ locoꝝ

ꝙlibet lapillus pstosus seu ꝙlibet gēma q̄ se in sonon tñ vniones ꝺs licitudine vulgus plas vocat cōtulit.
vt margarita. crimita. catamita.

Propria produces propriis vel ducta per ita

vt maritus auritus ceritus pro furioso. vt sumamitis/therstes.

Nomine ductū itus sic greca ītis simul in tes

I in mediis.

lingua sabinoꝝ hasta dicitur/dicitur etiam ciuis romanus. vt quiris quiritis.

a cupio/a lacesso/a munio vt cupitum lacessitū munitum ab audio/a dormio/ab obliniscor/a largior. auditum dormitum oblitum largitum.

Itis a bis longa/terne quarteꝝ supina

prouocatus/frequentatiuum lacessitus. dormito.

optatus vel ꝓfuse donatus desideratus

ab adeo. a nequeo. a cio. ab in sero.

cupitus. largitus.

vt aditū nequitum exercitū insitum.

Itum cum ductis/nisi curtis iuncta supinis

Et paritum tuitum sic parturitū esuritumqꝫ

Et fruitum metitum moziturus sic oziturus

vt a viro viritum.

Nomine deducta ac aduerbia longa per itim

a fundo. a celo. a stirpe.

vt funditus. celitus. stirpitus.

Sed per itus curta/vt de blando blandicie sunt

cōstitutio iuris gentiū qua ꝯs dño alieno cōtra naturā subiꝯitur.

ipa seruitus.

seruitus.

lasciuia libidinosa illecebra siue (vt A. Gel. sentit) luxus vicꝫ ꝓdigus/mutatiꝫ nequitiā ꝓ solertia astutiaꝫ accipiūt.

Seruitum vel itus de seruo nequitia aqꝫ

qō casu accidit.

Nequam foztuitus prozium iis at alphita iunges

palus vbiqꝫ semp lucifera

bubonis gemitus: aliarū diraꝝ auium turpissimus vlulatus auditur vel vox coculi dicitur.

herba est imo venenū olim venenorum occisissimum.

Produc cocytus catamitas sic aconitum

oppidum

ethuric. mercurij et veneris filius.

Veritus vel ozitus sic hermophroditus

a nouitate. i. nouiter cōuersus q̄ū nous paratus.

langor infirmitas.

Junge valitudoqꝫ nouitius additur illis

D in mediis.

cupiditas inter ceptio miseri= cordie et spes ꝺ̃dã fauoris.

ꝓprie circuitus cõclusus aliqñ per metaphoram ponitur ꝓ blandito et circũuento. ab ambio is.

Ambitus est nomen ambitus participale

Irritat euacuat dum irritat ꝓuocat iras

vas. l. ampulla vt di= cũt de auricalco.

norius humor.

Anceps lechitus censetur sic pitnita

quedã enĩ corripiũt vt oblitus ab oblito is/quedã ꝑducũt oblitus ab obliuiscor.

Comp olitiua notes crementaqꝫ vt antea diri

vt salina. fluuius. ciuitas babilonie.

I ante v

I super v ꝓduc/ni symbꝛiuio niniuenꝫ

vt orobus aristobolus a duo.

D ante b

Ꝓre b bꝛeuies/tamen istinc tolle duobus

quedam

de ambo. mensis. ꝓpriũ nomen.

Ambobus simul october iungas iacobus

scriptũ qõ creditor dat debitor soluenti. .l. asper. crudelis

vt apaca. vt atrocis ab atror

D ante c

Ante c fit bꝛeuis o/tamen ocis longa fit er or

qõ ꝓter morẽ fructus ꝯ ante solitũ ceteroꝝ cin⁹ tempus alioꝝ hmõi matures sit. fructũ matures sit.

populi illi. .l. quũ. a precor.

Cappadoces bꝛeuies sic ꝓrecoqua ꝓrecocis adde

preducere spm⁹ pstrigere strãgu= veluti obstricus faucibus interi= mere. vt suffoco.

lare quasi fauces ab antiori pte ca= pere⁹ astrigere. ꝓfoco.

protectio que appel= latio tũc imitũ hũit cũ plebs inter patres distributa est.

I foco ꝓduc deducta patrociniumqꝫ

vt erodes.

D ante d

Ꝺ bꝛeuis est ꝓre d/sed erodio erodius auferꝫ

fluuius in ponnica re= gione apõ quẽ habi= tauerũt amazones.

qui rem ali= quã curat⁹ tuetur.

tres fuerũt herodes ꝓmus dict⁹ est asca= lonita/secũs antipa a custos.

rex parchor qui crassum romanũ cyclo cepit⁹ occidit. filius. tertⁱ⁹ agrippa.

vt thermodoon. vt orodes. gerodes. pyrhodes

Thermodoon custodis herodes greca per odes

D in mediis.

lapis fissili vena corpora defunctoꝝ cõdita/quidã| sarcophagũ ꝑ sepulchro vsurpant.

D super k vel phi censarcophagus bzeulatur — D ante k

sermo de capris vel quasi de rusticis vel vilioribus vel canꝑnus sermo vel ꝓpter foeticꝭtatẽ ꝫ turpitudinẽ materiei. is cui ducendoꝝ puerorꝝ custodiatur. deductio vt cũ dicimus dicter pro dici.

Ante g fit bzeuis o/ni gogos iunctaꝫ goge — D ante g

.i. progenies. f. filius vel filia. vt soboles. vbi cõueniebant senatores sicut in capitulo claustrales. .i. ili.

D super l bzeuies/tamen hinc capitolia demas — D ante l

in lydia fluuius simulachum aureis arenis. ꝓpriũ.

Idolum etholus pactolus iola cymolus

is vt qui ante stãdo ibi morã trahit quo vult venturũ excipe quidã ventus. vel presto esse ꝫ parere hoc est obsequi. ꝙ pharmaca vẽdit vt pharmacapola. ꝙ libros vẽdit bibliopola. pharmacũ .i. medicamẽtũ.

Et lubiolanus prestoloꝝ iunctaꝫ pola

vt consulor.

Compositiua notes longisqꝫ geolophus adde

ꝓpriũ viri vt salomon. vt amomũ arenas epitoma.

Est bzeuis o super m/neutrũ sed in um vel a demas — D ante m

Iuuenalis grãmaticus rhetor geometres pictor aliptes arx me esse. terre mensor. vbis.

Anceps geometer superaddas sic et ithomen

signũ erat seruoꝝ venaliũ. vt corona herba est immo venenũ omniũ venenorum ocissimum.

D super n ꝓduc/tollas tamen hinc aconitum — D ante n

ficus quedã in cypia nascentes. insula prope delum ꝫ vna cycladum. fluuius venetiae iuxta patauiũ.

Coctona et hermonicus mycone miconoqꝫ aponusqꝫ whyttyn.

O in medijs.

idolū diuitiarū.

Barbara sic quedam ceu mămon mămona iungas

filia neptuni

vt arigonos. antigonos. vxor caeycis. cadmi filia.

Grecaqz clausa gonos sic halcyone antonoeqz

vt agamẽnon agamẽnonis inde agamẽnanius.

Ex on et o curtum faciunt onis hinc oniusqz

macedonius lacedemonis.

habitatores macedoniae

macedones. lacedemonis.

Pzopzia multa hoim gentilqz loci velud ista

aristei filius a diana

in cerui cõuersus. rex lacedemonis.

Arago et acteon bzitonqz agamẽnon alemon

cytharedus pulcherrimus iouis z anthiopes filius. vbs in boetia et alis in phenetia. fuit vir agimus pater melampi medici.

Agmon et amphion simul anthedon ac amithaon

rex quidã z fõs laonia regione. viris et calipsonis filius.

Aon sic anson bilton simul auson amalon

populus thraciae fuit rex in parte thessalie qui hausta hebuit filiã alopã. malus spūs et interpraẽ peritus vel sciens. regula inde canonicus. i. regularis.

Certion ex cicones demon cum canone chaon

vbs asiae vel bythiniae iuxta bosporū bonus vel felix contra bizantium. i. vel bona anima cõstãtinopolim sita.

Elione endemon sic calcedon damasiton

iasonis pater malus infelix vel mala asa. vbs in lacenia que etiã sparta dicit.

Elon demonium cacodemon sic lacedemon

fuit vnus ex sotijs cadmi primi regis thebarū et pf panthei regis q̃ ab eo dicit echionides.

nympha

Eurimone edipodion echion et idonon

ꝓpriꝰ viri de thessalia. pater solis et filius vulcani. sepe ponitur pro ipso sole.

Sic erilicthon ericthonius gorgonq hyperion

ꝓpriꝰ nomẽ.

Herimone hilonome simul ilioneus et ion

filia ꝑami maxima natu. phlegie filius qui iuuenem attenuauerat. rex archadie.

Ilione ixion lestrigones atq lycaon

filius esonis regis thessalie. cithoni filii fratris pelie regis troiani filius. laomedonis ꝓpriꝰ gallie in prouincia lugdunensi.

Lychione iason memnon sic lingones adde

propriꝰ nomen. filius aesculapii clarus medicus.

Meon migdonides sic migdoniusq machaon

homerus dicitur a maeone rege qui eũ educauerat vel a regione meonia vnde ex meonius dicitur. ꝓpriꝰ egine insule quos fabulantur ex formicis ortus. nam mirmix grece formica dicitur.

Meonides cum mazonomo sic myrmidonesq

femine bacchantes. i. bacchi sacra pagẽtes a numa mõte aslac. .i. mimalones.

Junge mimalonides sic meriones vel ochion

macedonis inde macedonia. peonis inde peonia. adiectiuum.

Et macedo natum peonq paretoniusq

fuit erithei regis athenarũ filius. ꝓserpina filia iouis et ceteris.

Pandion paon parthaon persephoneq

martis dei ꝓprium q̃ latine portunus dicit grãmaticus eratis quintiliani.

Atq palemon item polidemon sic poliphemon

whyttyn.

O in medijs.

populus galliae in ducatu britā-nie occeanū. ppīs galliae. a saxum bi q̄ fit durū ⁊ validissimū genus hominū. cytharedus appollinis et chiones filius.

Et rhedones senones cum saxonibus q̄ philemon

fluuius qui macedonis am a thra-tis separat. vestis tenuis.

Sithones iis addas strimon cū santone syndon

filius iouis ex laodonis bellerophō-tis filia.

Tentones et turones sarpedon / quod et ontis

populus hispanie terraconensis. vna furiarū su-pa thesiphone populus germanie nūc ynomaciēses.

Ualcones et sic tisiphone vangiones addas

mons thyatie oppidū in aphrica. in edoneus pos-sessuum.

Anceps o pze nis retinent hec sydon et edon

iasonis pater. ,ppūi nomē gygantis. filius neptuni ex eu-riale minonis filia.

His iungas eson sic egeon vel ozion

accentu in scba ca-

oppidū in .i. loquela. acroli filius et assyria. pule / accentu in pu-ma ,ppūi pastoris. alius scilphi.

vt sermo onis / babilon onis / sion onis / egon onis. damon onis.

O finita vel on p̄ducs cetera ferme

Cetera si dubites doctorum carmina vises

pauper vel sine ope. vt inopis. filia ageneris re-gis phoenicū / est etiā tertia pars orbis terre. fluuius achaiae. asopiū.

O ante p Ante p fit breuis o / ni europa asopus iūcta

gygans ynoculus in sicilia ,ppe aetnā montē faber iouis et minister vulcani. ostiū nūl⁹ vibs in eo quae nunc da-miata dīnō ,pcul ab alexandria.

Esopus ciclops conops natumq̄ canopus

O in mediis.

ḡdā ſpecies metallica ex tribus denarijs auri & ex fer aeris vel quidā lapis flammaticus ſic dictus q; vſionē et colorē habet. Vt ignis.

quem aqua inter cutem male habet hydropicus.

Adde crotopus hydrops natum et pyropus hyſopus

quidā ſunt gre-ci. i. populus in theſſalia. ſepius corripit.

vibs .i. ſinopis

Atq; ſinope et pis vel iope raro dolopes

Vt preſolon/longū/vt theophila.

Et que dant grecis o mega theoſq; creata

.i. cōuentre.

Vt alioquor Vt alioquin.

O ante q

O pre q breuies/ſed compoſitiua notabis

grauit ſonās ſuauis dul cis cantus gratus. odorus. qui olet hoc eſt ex ſe odo-rem nutrit.

eſtq; ꝓſtatis epitheton. Vt ſonorus. canorus.

est quicquid noſtris ꝯcipimus ſenſibus. Vt corporis. marmoris.

O ante r

O ſuper r breuies/niſi deriuata per orus

illa honorificentia quā ex bene geſtis rebꝫ aſſequmur. .i. pulchritudo.

Dat decus hoc decoris/format decor hicq; decoris

inde decor ꝓ honeſto pulcher egregius vel ꝓfecte forme venuſtus

inornatus. ꝓ omo. as as.

Id dabit indecores decoro hoecq; decoris decorus

qui legit

Vt ſoror ſororis/lector lectoris/doctior doctioris.

Or ſi femineū maris aut cōmune duorum

planicies terre vel aquarū.

Vt marmoris equoris.

Oris format ab or/neutrum ſed oris breuiabit

eloquens qui memo-riā tenet vel qui memo-ria tenet. .i. turpis.

qui dicendi artem docet. rhetoris. memoris. indecoris arboris.

Corripiunt hec oris rhetor memor indecor arbor

whittin.

O in medijs.

vnus e pinalbus troia-
putami rex quidā nox qui patamā in ve-
uuox corpox. filius. filius beli. metis condidit.
vt bicorpois tricorpois. vt hecrons. agenois. anthenois.

Natacq; de cozpus sic omnia pzozsia greca

publiq; puer. puer marci in declinatione nois.

Publipoz et sic marcipoz vt satis antea dixi

humor qui se- anteriox pars materia que
reno tempore afatus a gula ex elephanti
e coelo fluit. vsq; ad vēnē. dentibus fit.
vt flos floris. ros roris. vt pectus pectoris. ebur eboris.

Mas facit os ozis/que dant us et ur breuiabis

mons in
paphla-
gonia. fluuius siciliae.

Pzoduc anthozes auroza cytozus helozus

ppzium panni filius.
vt theodosius polydosius.

Finita et dozus vel adozia iunge diozes

locus presertim
montuosus in
pmontouū siciliae. mare pminens.

Adde pelozus eis/est pzomontozium at anceps

mendosū librū loqla plenus.
dicimus plenū et abundans herba dulcissima.
erroribus. .l. loquax. vnde deox cibus
vt mendosius. linguosius putatur.

O super s longum/tamen ambzosia est breuiandū

Dantes a grecis diuinus vel im-
mortalis ōr a nris ad am-
brosiā. i. bellaria seu dul-
ciaria ac tragemata ptinēs
vel antemesia Torelli: siue
qui putent aptum situati-
cum esse. ppriū viri. ille autor.

Ambzosius: sed ioseph dat cōmune iuuencus

vna detribus
gratius ⁊ iter-
pretatlencia.

vt clademosyne/euphrosine.

Jumosyne et phzosine breuies finitaq; greca

minor vrsa.

Cui pars est prior o coniunge velud cynosura

i. infirmus
vt egrotus.

Ante t longa fit o/breuies sed compositiua

O ante t

populus a-
vnius casus pud fidentii.
vt anticoton/monoptoton/astrogothus/licostroton.

Uel finita dotum ptoton ꝫ gothus atq; stroton sic
vt herodotus.

In dotus et propium iunges ilis obtotonumq;

filius emicomꝰ in qua vnũ ꝰ ser-
i. meretricula. chi medici. uatur ꝰ vẽditur.

Lencothoe enotrii vel aristoteles apotheca
vt lodouicus genouefa/clodoneus.

O super v longum/si non fit compositiuum

O ante v

serpens in
squa viuẽs qui facile volui.
vt coluber. vt solubilis volubilis.

Ure b breuies/verbale at in vbilis aufer

V ante b

que astat nubenti
ẽ vxor ducit ꝰ et que nubentem ius legitimi
que viro tradit. viro cõiungit. matrimonii.
vt innuba ꝰ pronuba corripiunt cõnubii cõfunditur/qõ precedit fluuiatem.
i. amnis.

Compositiua notes insuber longa saluber

machinae militaris vulgo morbus
genus in q̃ sic funes comicialis qõ
intẽdunt sicut in or- cadere holem
gano musico chorde faciat.
vt iambuca. caducus. i. celer quicũq; volat.

Ante c longa fit v/volucer volucris breuiabis

V ante c

quedã, producunt
extrahere q̃si ex- i. in mare et terra
tra ducere aliqñ qui pericula ducere/vt etiã q̃
erigere interdũ conferunt. alicui officij gra quedã corripiunt.
nutrire, puehere. pstat comitatũ.
educo as. a redux cis. vt deduco vt reduco as.

Educat et reduces/sed compositiua notabis

siue animal qꝫ veluti
testa tecti ẽt/siue id
genꝰ edificij quod ex
testa cõpositũ ẽt vel
ad testudinis simili-
tudinẽ tractum.
vt testudo.

oẽ sal ꝑter ho-
minẽ qꝫ gregati. i. pcutere frisare. habitare.
pascit vlpianus. a tundo a cõtũdo ab obtũdo
a pecus vt tutudi. contudi. obtudi.

voce vel suo
frangere vel strepitu
percutere aliquo aures

U ante d

U pꝛe d pꝛoduc/pecudis sic compolita auferꝛ

ꝓpꝛie rubigo ferri sicut
erugo aeris per metha-
phoꝛam dicit coloꝛ ru-
fus subniger.
vt ferrugo.

bũgi eꝯ
qui duo stimulare
sunt ad cõfigere. vermis aquatilis ꝙ
tugum. a pugno et hyrudo dicitur.
vt cõtugo bitugus. pupugi. sanguisuga.

U ante g

U pꝛe g longũ/bꝛeuies tamen antea dicta

qui ex patria
electus ẽt ꝙũ nomen ma-
extra solũ. gistratus.
ab exul a consul
vt exulis. consulis.

quoꝙ mo-
do vt voce regnauit hic
vt gestu fa stirpẽ omnẽ
uotẽ que- fratris viri-
rere. lem necat.

U ante l

U super l bꝛeuies/sed adulꝛ amulius auferꝛ

a curru dicta ꝙ oblicꝫ enĩ
i ea sedẽtes cur- corripiũ-
ru vehi maiores tur vt ꝓ-
magistꝰ solebãt. sulis ꝙ a-
vt curulis. lis ꝑerat.

angl. purlane a sono vocis
quedã herba. nominatur.

Ulis et in recto sic pꝛotulaca cuculus

homo de apulia.

promncia vbi
conditum ẽt
bum dulsum.

Apulus esto bꝛeuis/pꝛoduc sed apulia iulus

res que nõ in pecunia mu-
nerata cõsistat ẽ vel in so-
lo vel in corporibus vel in
suppellectile ex labore et
industria paratum ꝛ a no-
bilibus lucre factum.

ex gentilis
adiectiuum

Longa peculium item conjungas hincꝫ getulus

athenienſis dux
ꝙ patriã a. ttt.
tyrannis liberauit
vt tra sybulus.

tã locus in quo vnae
calcatae ꝓmuntur ꝙ
instrumẽtum ipsum
quo premuntur.
.i. torculum.

Finita et bulus/sit torcular tamen anceps

a lumine ōr
y ceteris cō
loubz p̄beat
lumen. .i. acutio.
vt alumen. acumen.

U p̄oduc ſuper m/cucumis ſimul antumo curtes

U ante m

alacritas .i. expericia.
fortitudo diminutiuū vt documentū. nocumentū.

Incolumis columen columella et clauſa cumentū

p tumeꝛ. i quaſi ad
quaſi penē ſup biam in cumulū
in rumen ꝓpriū obediens addere.
ſimittere. a tumeo. nomen. vt cōtumax/incumeo/accumulo/incumulo.

Irrumo cum lucumo et bꝛeuibus ſata cruſtumiūqꝫ

.i. cōtaminare quatuoꝛ has
vt prediximus a corrūpo bens pedes.
vt volupis. ꝑdā ꝓducuntur vt corrupi. ꝑdā corripiunt vt quadrupes.

Ante p fit bꝛeuis v/ſed compoſitiua notabis

U ante p

vt filurus. .i. curuus.

U ſuper r p̄oduc/bꝛeuies byturi camuruſqꝫ

U anter

a numero cen
tum militū vo
citatus quia ſin
in agris ducētia in lerne nos
gula curiae cen cturne et
gera ſigt/in re mili tum militibus terrifica
tari centum hoꝝes conſtabant. tiōes ima
(vt approbat feſtus) centurio. ginum.

Centuria atqꝫ rio lemureſqꝫ (lemuria lectum eſt)

.i luxuries vel lu
xus īmoderata ap modo ꝓ
petitio cuiuſcunqꝫ fundere.
rei gratie/rationi modo ni filius iouis ⁊ maiae filiae
nō ob tp̄am s capi miū abū athlantis vel deus elo
tur etiā ꝓ īmode dare. quentie ⁊ interpres aut
rata ꝓfutione. luxurio as nuncius deorum.

Luxuria atqꝫ rio ligurnius mercuriuſqꝫ

quaſi pu
ritate. .i. ſaturatus
ꝓ ma furū a maſurius. lucis a ſaturratū.

Marmurium maſuricꝫ ac purpura ſic ſaturicꝫ

whittin.

J.A.

U in medijs.

intio: pars piscis vel dea terre
i. rustica colli. anis. terra eli-
habitatio. a guttur a turtur mentum.
pro tugurij a tugurijj. vt gutturis. turturis. a tellus.

Et tuguri: obliquos terne / telluris adempto

desiderare cupere
legere. esse.
vt lecturio / visuro / esturio.

Uerba rio breuies finita / sed excipiuntur

scatere ꝛ nõmodo de aḋs sed
suide multa etiam de herbis ceteris ꝙ sua
consumere, sponte vberum nascentibus.

Hec cucurio sicꝫ ligurio iunge scaturit

filis priami
vxor aenee rabinienſis
alia creõtis agri regio in
vxor iasonis. qua fuit ager
vt creusa. horatij poete.

U ante s **U super s longum / nisi blandulia ac canulinus**

vbs calabriae vel
apuliae ad mare
adriaticum.

Sic canuli voluli perulini brunduliumꝫ

ꝛ venusia vbe
apuliae patria
horatij poetae.

Junge siraculius simul ac ebulus venulinus

herba fiscullo-
ta vnde pasto-
res fistulas cõ- species arboris
pingunt. arbutum eius
vt cicuta. fructus.

U ante t **Ante t longa fit b / tamen arbutus est breuiandũ**

quiuis e disceptare
duobus differere
quedam corripiunt vt alteruter. disputo. quedã ꝓducunt vt indutus.

Naturam patris sed compositiua sequuntur

brundusinus nobilis
tragaediarũ scriptor
ꝛ nepos Ennij poete.

U ante b **U super b breuies sic paucinius tibi testis**

De vltimis syllabis.

Syllaba que sita est vocis fine vltima fertur
Que quanta est istis sit nota modis tribus apte
Dipthongo positura precepto quoq; certo.

Vltima syllaba ea est qua terminat dictio quotius syllabarū monosyllabaq; ipsa qm̄ a se incipiēs finitq; inter vltimas syllabas numerātur. Cognoscit aūt vltima syllaba tribus modis dipthongo vt musae prae/positione vt felix dictū frons/precepto et regula vt inferius dicemus.

nichil aliud est negare quā dicere aliqd non esse. .i. cārus
qui fingit eligantia carmina
bonus nōnūq; p bonitate accipit bona rerū substantia.

vt vltra. nega. citra. arma. vt musa. poeta. scama. bona. hec tesa.

Vocis fine fit a longum/sed in a breuis omnis

A finita

ppue vbs sine oppidū vñ orti
sine origine sum⁹ q patria cōis
olim parēs sit/aliqñ puicta tpa
ex qua orti sumus .i. in ppue.

theseā. vt ab hac patria. musa. vt enea. anchisa.

Casus/preterq; sextos quintumq; creatum

anchisa ꝙ veneris filius. capis filius.
vt eneas. anchises.

Ex as es recto/breuies ita sic quia iunge

puto. i. cogitare opinari scire .i. mina flatum
dere vel dare vel liba emittere.
purari. vt da. mina. sta. na. fla.

Antea postea sic puta/sed monosyllaba longa

solennis dies
cibus panis
gelos ministrare.
qñ dñs noster crāstinat a mortē ad vitam.

vt manna. pascha. vt ak

Barbara cum grecis sic nomina litterularum

Virgilius Triginta magnos. Juuenalis Quadraginta decim.

Sunt cōmunia ginta longa est: genta breuisq;

vbyttyn.

vt me te se de pre se.

E finita Vox que finit in e monosyllaba longa tenetur
.i. ambo.
vt vterq; neq;

Tolleq; p et secum sic iuncta/ne p an beq; p bel
.i. mea causa
vt iute huiusce hisce. vt meapte tuapte nostrapte.

Et te se compositis breuies pteq; p preeunte,
aliqñ pro
grandiori
ꝺcliq; aqua
vsurpat. lectus
vt domine. mare. cubile ille sancte.

Vox que finit in e (si non monosyllaba) curta est
vt huius musae poetae.

Diphthongo at produc primi flexus genitiuum
huic musae poetae. he musae hi poetae.

Singlarem et ternũ sic pluralem quoq; rectũ
vt o musae poetae. vt bonae sanctae

Et quintum: iungas istis muliebris in eq;
mõ decore
mõ fortiter amate a docto/a recto
vt pulchre pulcherrime vt illae ipsae istae/vt docte rectae.

Cuncta adiectiua et pronomina: ductaq; terno
.i. bene.
probae a probo.

Casu aduerbia quum formando e conficis ex o

Sed bene corripias semper male iungitur illi
vror vlissis .i. diana.
vt penelope. phebe.

Sunt finita per e ferme greca omnia longa
grãdibus flu-
filius eni- uius partho-
chomachi rum transiens filiꝰ agamẽ- filius fut
medici. babilonem. nonis regꝭ ꝛ laerte re-
queũ, pducunt vt aristotele et eufrate. dtẽnestre. gisithace.

Ni quintis terne et sextis vt ozeste et vlixe

ab hoc qđ est effigies spe-
medicꝰ dies af- cracullũ ima-
finitate dꝫ e. go forma. quasi gelaties
vt ab hac die meridie. ab hac spẽte. glatie.

E quinti flexus sexto pꝛoducere debes

edendi cu-
piditas. a consumptyon. vt hodie pridie.

Sicꝫ fame tabe coniungas nata dieꝫ

.i. valde.

Sicꝫ fere ferme quare / ast appꝛime breuis sit

propꝛie loco insistere mõ fidentẽ monemus auctoritate
aliqñ expectare imi- esse modo atq; cõsilio hortamur
nere deberi futurum temere pre rõndz et precibus etiã
esse vel fixum esse. sumere. plerũq; blandiendo.
vt doce mane. aude. mone.

E longon donat flexure siue secunde

in plurari enĩ corripit.

Verbis singularis numeri modus imperialis

ꝓpꝛie potare aliqñ haurie
nõnũq; ad ea trãsferẽ que
haustũ nõ hñt ꝫ sigt trahere.
vt domini illi docti bibi. audi.

F finalem pꝛoduc i / sed communia sunt o F finita

vt sicubi imbi.

Hec michi ibi tibi vbi sibi sic sua compositiua

vt huic amarilli o amarilli.

I grecis terno quinto / et nisi cũ quali- sortes

tribuere exhi-
bere facere di-
cere pꝛohibuere
mittere. spirare.
vt do. sto. flo. no.

O semper longat vocis monosillaba fine O finita

fluuius q̃ per vroi et
tyberin finit. vis martis .i. extollere.
vt auio. nerto. virgo. magnifico.

O dat cõmunẽ vor non monosillaba queuis

vt huic dõo ab hoc dõo huic falso ab hoc falso.

O longa terno et sexto flexura secunda

whittin.

.i. magis
falso vero impendio. .i. frequenter.

Ductaq; ab iis aduerbia/sed cõmunia crebro

		tempus			
		presens			
diligenter		vel mox			
instãter cõ	propue	preteritũ			
tinue qua=	tarde a=	vel nou=			
si assiden=	liquan=	dũ prete=		igitur pos=	
do hoc est	do post	ritum vel	inuicẽ alter	nitur pro	
sine inter=	tps o=	statim fu=	vtro vicissim	co qõ est	vtiq;
missione.	portunũ.	turũ. statim	alterno.	causa.	nimirũ.

Sedulo sero modo cito mutuo et ergo profecto
vt amando docendo legendo.

Sicq; gerundia per o/sed produces ego taro

interp̃tat vira	vnũ triũ	quedã venefica vel incan=		
go nomẽ ẽre=	furiaꝝ i=	tatrix pessima. vnde pont=		
gine deli fitie.	fernaliũ.	p q̃bz magna incãtatrice.		
vt dido.	alecto.	eriatho.		

Greca per o magnum semper producta locabis

	dicere est eliganter et		
femorum ac=	facũde loq/loqui vero		
crurum cõ=	qualiacũq; verba pro=		
missio.	fundere.		
vt genu.	comu. vt dic.	duc.	

A c **A fine est longum veluti c/sed breuiabis**

succus ma=		propter qui rei	
ternus quo		quam facit	
alalia nu=	modo ãusq;	facĕ quan=	
triuntur.	mõ quãdiu	dã imponit.	

Lac nec cum donec fac/sed pronomen hic anceps

M/b/d/ g/p/t/ **M/b/d/cum g/p/t/finales corripe semper**

	ppue postulare		
vt petit pro petiuit.	haud aut	vt forent abest.	

Sincopa ni quando diphthongus vel positura

		cruricis sustenta=
		mentum et muni=
		mentum.
vt ah vah.		vt cernical. semel.

Y. **Y fine est longum semper/tamen l breuiabis**

a solus ꝺr q̃
tātā claritatē
solus obtineat. vt michael gabriel.

Sed sol nil ꝓduc/sic barbara cuncta locabis

filius vrani fuit et
frat saturni maior grece genus
natu fuit ẽt anus cantilena vel
solis vñ ꝺr sol. appollo. .i. sed
vt tiran. pean. quin.

N ꝓducetur finalis/corripe forsan N.

.i. deinde idē .i. pinde.
.i. verūtamen. vt dein. exin. proin.

Forsitan attamen an simul in cū compositiuis

vt nomen nominis.

Crescentis geniti et quibus est penultima curta

.i. vidit ne. .i. satis ne .i. ego ne .i. nemo ne.

Sic vidin atq; latin vel egon/nemon tamen anceps

.i. me ne .i. te ne.

Men ten ꝓduces et quis penultima longa est

glauci regis ꝓpriū
ephire filius. nomen
vt bellorophon. symon.

On terne breuies ontis vel onis genitiuo

ꝓpriū viri.
vt salomon.

Quod formal/contra ꝓduces quod facit onis

vt cneas laertes achises.

Quartus in an vel in en ꝓme cōis habetur

vt cesar pater.

Finalis breuis r/sed ꝓduc que genitiuo R finita

medias spatium qđ est inter cœlū et terrā. interclū ponit aere ponit quēadmodū cœlum. tū inuenire incipiūt virgulta z frondes ac flores arborum atq; arbarum.

Eris formabunt aer ether et hyber ber

qui aut ꝓpriū fluuius fert res
.i. aēre viri. tricū vmbre alienas sic. vt impar dispar.

Cur/lar/far/nar/fur/cor/par/sic a pare nata

whyttyn.

decus amplitudo et
dignitas vel populi
vel senatus vel ma-
gistratus vel principis
vel imperatoris aut eet
puati magni viri aut al-
teri⁹ et l alate rei vel dea.
vt magestas.

opus homeri
de ilio vel tro-
iano bello.
vt ilias iliados vel dis.

As finita

As fine est longum/breuies tamen ossa greca
vt peleades troades hiades.

Que dos dant genito/plurali as gretaq; quarto
dictorum conuen-
toumq; constan-
tia et veritas.
vt dies. fides. libies.

septem filiae at-
lantis vel hespe-
ri fratris eius.
vt atlantides. troades.

Es finita

Es longa/at breuies terne pluralia greca
cura sollicitudo
molestia.

vt aides subes cū ceteris nasis.

Inquies atq; penes/sic es verbum et sibi iuncta
qui pedes
militat. a knyght a squyer or a horsman.
vt miles militis. eques tis.

Crescentis geniti et quibus est penultima curta
ouis masculā q:
connua gerit et
frōte ferit ma-
china bellicae.

optimo viliores
futu- partes
rorū. populi.

parces domoq;
muris vrbis
lapideus amo
bitus.

Colle fides aries res spes plebes parie sq;
vincula pedū
lignea.
vt compes. tripes.

des frugū the fyre tree

Atq; ceres abies et pes simul a pede nata
aliqñ pro militari
accipitur propie
farū lapis tñ mi-
tior iuniorq; ac te-
nerior est saxum
maius asperius
durius sq;.

controuertia
vel cōtentio a
limite. i. ter-
minatio.

ciuitas in
apulia.

vt lapis. legis. vt lis litis. sammis sammitis.

Is finita

Is breuis/at produc genitum quod formant in itis

De vltimis syllabis.

ppue cunibus pci	instruere os	accipe extrahere/metapho	
pere aliqñ credere	nare et quasi	rice videre/aliqñ amide su	
et pcipienti parere	mulieribꝫ cõ	mere nõnũq; ꝓdere vulne	
vel facere.	plere.	rare defatigare vacuare.	
Vt audis.	munis.	hauris.	

Atq; velis verbum et quarti persona secunda

dẽ vniuersis 6. vbis in minori assis

Vt musis bonis omnis. trallis.

Presentis singularis/pluralis quoq; casus

Vt sis vis. Vt quiuis adsis videsis.

Is fine elongant monosyllaba sic sua nata

Sed breuis est is quis bis/sic mis tis geniti os in

filia celi et vestre vxor
nepum ponitur etiã
pro mare. ppũ viri ppũ mulieris.
Vt therys theryos. aris armis. soceris socerinis.

Greca per is produc quinto rectus quibus est par

troie fluuius.
Vt simois/simoentis pyrois pyroentis ⁊ similia.

Sed que dant entis genitiuo corripiuntur

propie concauum
illud in capite ira
quod sunt lingua insula lae cõfusio mons in solidamentum corporis
et dẽtes/aliqñ po geo vna elimẽ insula quod nodatũ et adstrictũ
nitur pro facie. .i. sol cydadũ. toũ. .ithaca. inuicem neruis alligauit
Vt os otis. flos floris. Vt illos. lemnos. chaos. neritos. natura atq; constrinxit.

Os fine est longum/cũ grecis corripe os ossis

Os finita

dea sapi	gentile no	
entie sola	men ex ar	
pallas.	chadia.	ppũ mulieris.

Vt pallados. archados ab archas. thaidos a thais. Vori effector nõ potens.

Grecos et genitos/iis addas compos et impos

iudex inferni.
Vt androgeo. minos minois.

Greca tamen genito quibus est o longa vel ois

Vt iouis semideus
et pius ab homine
habens. heroys.

Produci debent velud androgeos simul heros

¶ De vltimis syllabis.

exigui sial
icola dom⁹ vel arbor vel fructus fantes et quicqz
nostre roso: vi' mactavi' mascuū humor in putre-
oim rerū. vel habile ad tūdēdū dimē versus.
Vt tempus. Vt plus mus. thus. pus.

Os finita **Finalis hzeuis vs/tamen est monosillaba longa**

dea terre terra incolumnitas/inter-
elimentum. dū remedium.
Vt tollus tolluris. salus salutis.

Crescentis geniti et quibus est penultima curta

membrū corporis
decentissimum ex
quo manant digi-
ti/aliquando mul-
titudo vel po-
testas.

Et quarti flerus tam singlaris genitiuus

he manus
has manus o manus.

Quam rectus quartus plurales sic quoqz quintus

insula in ae-
geo mari sa-
cra veneri/
Vt amathus
amathuntis edipus edipodis filius laii regis the- fuit homo nois
phicus phi- bani et iocaste melāpus podis. amitho- filius otrei fra-
cuntis. nis filius argiuus vates ⁊ medicus. licet faciat pāth.' tris hecube.

Grecū vntis vel odis genito dans/sic quoqz panthus

¶ Finis quantitatis syllarum.

Richard Symons

Part 2

Cwhittyntoni Editio cum interpretamento Frãcisci Nigri diomedes de accẽtu in pedestri oratiõe potius q̃ soluta obseruando.

Accentus est acutus vel grauis vel inflexe elatio orationis vocis vrentio vel inclinatio aut inflexo sono regens verba. Nam vt nulla vox sine vocali ita sine accentu nulla est: et est accentus vt quidẽ recte putauerũt velut alia vocis. Accẽtus dictus ab accanendo: qõ fit quasi ꝺdẽ cuiusq; syllabe cãtus apud grecos ideo, pdicta ꝺ accentus quidẽ fastigia vocauerũt: que pro capitibus litterarum ponerẽtur: alij tenores vel senos appellant: nõnulli cacumina remere maluerũt. Sunt vero tres Acutus Grauis: et qui ex duobus factus est. Circumflexus. Ex his acutus in correptus semper: interdum productis syllabis versatur. Inflexus in his que producũtur. Grauis aũt pro se nunq; consistere in vllo verbo potest: sed in his in quibus inflexus est acutus. Ceteras syllabas obtinet i grecis itaq; dictionibus: cũ acutus tria loca teneat vltimũ penultimũ: et antepenultimũ. Circumflexus autẽ quodlibet syllabaq; sit dictio nõ tenebit nisi penultimũ locũ. Ois igit pars ofonis hãc rationẽ pnũciatõis obtinet.. Ois vox monosyllaba aliqꝺ signa si breuis est acuet vt mel fel: si positione lõga fiũt acutũ sez tenorẽ habebit vt ars pars pir nix. Si cũt lõga natura fiũt flectet vt lux spes/flos/sol mõs/fõs/lis. Ois ro dissyllaba porẽ syllabã aut acuit aut flectit. Acuit vel cũ breuis est vtraq; vt atus latus erat vel cũ positiõe lõga est vtraq; vt solers vel alterutra positiõe lõga dũ ve natura longa sit vt põtus cohors. Si vero prior syllaba natura lõga: sequẽs breuis fiunt flectit prior vt luna/rema. In tri syllabis aũt: terti asyllabis: deinceps scẽa syllaba ab vltia sp obseruãda si hec sit natura lõga flectit vt romanus/cethegus/marinus/crispinus amicus/sabinus/quirinus lectica. Si vero eadẽ positiõe lõga penulcia positione lõga fiunt acuet vt catullus metellus marcellus. Ita tñ si positione longa non ex muta: liqꝺa fiunt: nã mutabit accẽtũ vt Latebre tenebre: si. nouissima natura longa ita q; penultima positiõe lõga fiunt: penultima tñ acuet: nõ inflectet sic natura vt athene thebe cume tabelle fenestre. Sin aũt medio aut nouissima breuis fiunt primus seruabit acutũ tenorẽ vt Sergius maulius/assia/fiscina. Si oẽs tres syllabe lõge fuerint media acuet vt romani legati ptores, pnoĩa q̃ duplici modo declinãtur/aut corripiũt aut, pducũt vt illius ipsius. Sane greca ꝺba grecis accẽnbus efferimus si eisdẽ lris enũciauerimus in latinis: neq; acutus accẽtus in vltia syllaba poni põt nisi discretionis cã vt in aduerbio pone in cõpotis dictionibus vnus accẽtus est/nõ minus vna parte ofonis vt male sanus. Interea loci i pegrinis aũt ꝺbis: in barbaris noibus marie in intiectionibus nulli certi sunt. In iis etiã accẽtũ lex certa esse nõ põt cũ sit absurdũ a turbato tenouis exigere teneris rationem accẽtuũ legẽ vel distinguẽdi ratio vel discernẽdi ambiguitates necessitas sepe cõturbat. Inueniunt q̃dã noĩa omonia ꝺbis similia alia quoq; aduerbia: de qbꝫ ꝺd dici põt nisi qõ accẽtus sit arbiter discernẽs vtriusq; significati differẽtiã sicut patrẽs a pareo es. participiũ porẽ, pducit vt est ꝟgilianus ille. Jãq; ibat dictio parẽs Aliqñ est nomẽ significãs idẽ qõ pater et tunc priorẽ corripit vt in illo virgiliano. Salue sancte parẽs. Jdẽ intelligẽdo est de ceteris partibus ofonis. Oĩa tñ hmõi fusius ex metrica structura cõprehenduntur. Hec diomedes de accentu.

¶ De accentu vsitatiore ⁊ apud recentiores magis obseruato.

Accentus tonus est per quē fit syllaba queuis
Cognita quando acui debet/vel qñ grauari

¶ Accentus est tonus sonus tenor vel pnũciatis vnde quelibet syllaba cognoscit: qñ acui ⁊ eleuari quando aũt grauari et depmi debet.

Accentus tripler fit acutus vel grauis inde
Est circumflexus qui nunc fit rarus in vsu

¶ Accentus est triplex acutus grauis et circumflexus: sed apud recentiores rarior est circumflexus.

Syllaba cum tendit sursum est accentus acutus
Est grauis accentus sed syllaba pressa deorsum
Fit circumflexus grauis in prima: sed in altum
Attollit mediam/postrema grauis recidit q̃

¶ Acutus accẽtus ois cũ syllaba sursum tendit ⁊ eleuatur vt puma huius dictiõis dñs Grauis aũt accentus est cũ syllaba deorsum depmit̃ et grauat̃ vt patet i media et vltima illius dictionis dñs. Circũflexus vero est cũ puma depmit̃ media eleuatur vltima autẽ in grauẽ recidit vel depmitur vt in romanis amare sed iste accentus rarus est/et potius in pedestri sermone obseruandus.

¶ Precepta gñalia de accentu.

Accentu effertur monosillaba dictio acuto
Sed dissillaba vox leuat eracuendo priorem
Et grauat accentu depresso posteriorem
Si polisillaba vox breuiauerit ante supremam
Que preit hanc acues: sint depresse eq̃ sequẽtes
At polisillaba vocrui fit penultima longa
Ipsam tunc acuit: postremam deinde grauabit

¶ Generalia accẽtus p̃cepta sunt tria: pmo ois dictio monosillaba acuto accẽtu ẽ pferẽda: vt lux est: fũt deinde. Ois dictio dissillaba acuto accẽtu puorẽ syllabã eleuat posteriorẽ vero depresso accẽtu deorsum grauat vt cõstãs pater pius felix postremo ois dictio polisillaba habẽs penultimam breuem acuit antepenultimã depressis sequẽtibus syllabis vt audio amauimus leticia. Ois dictio polisillaba hñs penultimã longã acuit candẽ: depressa postrema vt laudabunt amarent sacerdos dictio polisillaba habẽs penultimã lõgã et vltimã breuẽ/scõm quosdã/in penultima circũflectitur vt in amare romanus ⁊ hmõi. Ceterũ circumflexus vt diximus rarus est ⁊ potius in pedestri oratione obseruandus.

¶ Precepta specialia de impedimẽtis viri accẽtus.

Accentum impediunt concisio/questio/voces
Encletice/equiuocatio necnon compositura

¶ Impeditur verus accentus quattuor modis cõcisione. Interrogatiõe p voces
enclencas/per equivocationẽ/compositionem ⁊ parelcon.

Accentum vocis concisio seruat eandem
Qualem seruaret si vox perfecta maneret

¶ Cõcisio naturalẽ ⁊ verũ acẽtũ impedit. Nã sup quãcũq; syllabã erat acẽtus
in dictiõe integra sup eãdẽ remanẽt in dictiõe cõcisa. Accidit aũt cõcisio in dictio
nibus apocopatis vt bõifac cuius vltima acuitur vt penultima in eius integro bõ
facc. Idẽ accidit in vocatiuis apocopatis quoz notatui corripiunt in antepenulti
ma: vt virgilius virgili. Marcurius marcuri: ⁊ hmõi tales vocati acuũt penulti
mam quãuis breuem. Idem de cõcisis in as accidit vt nostras vestras cuias arpi
nas reuẽnas quoz olim in anis desinebãt vt nostratis. Idem etiam accidit/vt quã
dam sentiũt/in sincopatis sed hoc in pedestri oratiõe potius attenditur ⁊ nisi di
sil labis terne persone cõtingit vt fumat pro fumauit. Ilirgilius. Ilium ⁊ oĩs humo
fumat neptuna troia. In alĩs enim sincopatis penultima est obseruanda vt ge
neralia precepta patius ostendunt.

Finali verbo clause que querit acutum
Vox dabit accentum vt nonne vides quid ago?

¶ Interrogatio impedit naturalẽ et verũ accentũ finalẽ eĩ dictionẽ oronis inter
rogatiue acuit siue breuis siue lõga fiunt vt in illo Virgiliano. nõne fuit satius tri
stis amarillidis iras: atq; superba pati fastidia nõne Menalcã. Terẽtius. Doccio
ne est humanum facum: hoccine est officiũ patrie?

Enclet ce voces postremam acui preeuntis
Vocis conficiunt ipse accentuq; grauantur
Accentum seruant in compositis et eandem
Alt in coꝛruptis cum vocalis variatur
Hanc legem amittunt sunt hiccine deniq; testes

¶ Endelis siue vox enclitica naturalẽ accẽtũ impedit. Nã faciũt vltimã syllabã
dictionis pcedẽtis acuti: ã grauari debere: ⁊ ille ipse grauant: vt dinq; Scrione
loco ve? Enclitice voces sunt tres dũtaxat q; p ne: pne: ve p vel. Eũdẽ accẽtũ
seruãt in dictionibus cõpositis quales sunt plerisq; pleraq; q̃sq; vnusquisq; vtroq;
vbiq; et hmõi: ⁊ in his nõ sunt enclitice voces sed syllabice adiectiões. Ceterũ in
coꝛruptis cõpositis hãc potestatẽ amittũt vt ĩ his hiccine illiccine illiccine vndiq;
deniq: qũ quidẽ accidit ꝓpter coꝛruptionẽ precedẽtis vocalis. Nã hiccine cõpo
nitur de hicce ⁊ ne vnde: si integra maneret: diceret hiccine sed euphonie cã e. in i
mutatur. Sic ⁊ vndiq; componitur de vnde ⁊ que.

Encletice voces iuncte fini rationis
Que querit. retinent accentum semper acutum

¶ Enclitice voces in fine oronis interrogatiue posite/nõ grauant sed acuto offe
runtur accentu vt ecquis hic est paterne?

Cum vox que enclitica est: dicas ⁊ itaq; et vtiq;
Syllaba cum adiecta est harum tunc prima acuetur.

¶ Itaq; ⁊ vtiq; duplici accẽtu offeꝛũtur. Nõ enim itaq; sumitur ꝓ ⁊ ita tũc q̃ est

vox enclitica ⁊ hec syllaba tis acuit et ꝙ grauatur. Similiter vtiꝙ cū sumitur ꝓ et vti hec syllaba tra acuit et ꝙ grauatur. Sed aliqñ tiaꝙ sumit pro igit ⁊ vtiꝙ certe et tunc q̄ est syllabica antecto. et accētus in prima eorum syllaba.

Vt varium sensum dabit equiuocatio vocis
Hic lauat accentum varie quandoꝙ grauatoꝙ

¶ Equiuocatio interdum mutat eiusdē syllabe accētum vt in hac dictione caligo. Nam qñ est nomen penultimā acuit qñ vero verbū antepenultimā acuit. Similiter in hac dictione decoro as quando venit a decor penultimam acuit qñ a decus antepenultimam acuit et idem de multis aliis intelligendum est que in quātitate syllabarum facile dinoscuntur.

Accentu eraciunt ꝓtinam con'uncta vel inde
Vt sentit ꝓiscus quanꝫ penultima longa est

¶ Cōpositio interdū naturalē accētū impedit. Nā ola cōposita ab hoc adverbio inde (vt sentit priscianus) antepenultimā hñt acutā licꝫ naturaliter cū penultima sit lōga/ea potius acui deberet. Euitantur q̄dē affirmare cōposita a qñ intus longe sursum ⁊ hmōi: simili accētu ꝓnunciari debere hac inlspida dūtaxat rōne se tuētes vez ne hmōi dictiones videant esse due partes/at quā delira est illa opinio. Rōne hmōi cōpositio accidit in aliis dictionibus: vt in describo emigro q̄ igit rōne acuetur antepenultima in illis suprameminatis ꝙ in his. Ceterꝙ cū nulla auctoritate ꝓbata salē sua dicta cōfirmant eoꝝ opinioni erronee haud assentiendū censeo.

Accentum seruant in compositis facit et fit
Qualem seruabant dum simplicitate manebant
Compositū quando vocalem seruat eandem
Posit sertos quis qui finalis cū sit acutus

¶ Hec prepositio cū vbi postponit ablatiuis hoꝝ pronoim me te se nobis vobis cū enclitica eandē naturā retinet. Nā vltimā dictionis precedētis acuit: eaipsa grauat vt mecū/tecū/secū/vobiscū/nobiscū ac si vnica esset dictio cū ꝓnoīe precedenti. Ceterū qñ hec prepositio cū postponitur ablatis huius noīs qs q̄ nō seruat hanc naturā sed finalis acuitur ipsa vt quicū quecū quacū quibuscum. Autor est priscianus libro quarto decimo vbi de prepositionibus meminit.

¶ Annotatio.

¶ Accedit etiā eiusdā preceptū/satis ꝓbabile sic necue doctoꝝ ꝓmitto iudicio: affirmās oēs grecas et barbaras dictiones in is terminata in penultima ꝓducet acuto accentu proferri debere hmōi quasi versiculos adducit.

Barbaticis grecis semper ꝓducitur ia
Est breuis in nostris vt controuersia verbis

¶ Paulo post infert Itē quedā latina vt rectoria/vicaria/abbathia/cātaria ⁊ similia i penultima ꝓducūtur ⁊ acuto accēnu offerri debēt. Ut ipse hmōi vocabula nō latina imo barbara dicerē: nusq̄ enim apud ꝓbos autores reperiūtur hmōi inolcuit non dubiū/apud plerosq̄ hmōi vsus/si non potius abusio est dicenda/vt obnixe contēdant hmōi greca ⁊ barbara in ia tremnata/quo autore ac verius vt loquar errore ducti me latet in penultima accentu acuto ꝓferri debere. Ceterum veritati/vt mea fert opinio/magis consentaneū videret oppositū. Nā probatorū preceptis ⁊ poetarū carminibus satis cōpertū est hmōi greca ⁊ barbara/nisi paucissimis q̄ in syllabaꝝ quātitate explicuimus exceptis/in penultima corripi: hmōi et similiū errorꝝ causas ꝓbe dilucidat pspicuas sumus ille. Seneca. Inter causas/inquit/malox nostrox est: qđ est exēplar viuimus: nec ratione cōponimur: sed cōsuetudine mala abducimur: qđ si nulli facerēt nolumus mutari cū plures facere ceperint: quo frequētius quasi honestius dicimus Causis etiā hūsmi errorꝝ asserit philosophus methaphisice scōo pcipuas esse. Cōsuetudinē ⁊ ppli testimoniū. Roges forte sic cū vsus quasi altera lex/vt vulgo ds/apud plerosq̄ adeo inolcuit vt huic cōtrarie sit difficile ⁊ quasi laterē/vt ferūt/lauare dd ipse hac in re facēdū cēseo dicā qđ alii docti sentiūt. Quos accērus admisit sērē ecclesie dignitas sicubi inter ecclesiasticos legas aut canas eosdē imitādos ⁊ obseruādos dignū duxerim Rolit enī eccīe dignitas grāmatices preceptis: omnino se subiici. Ait enī diuus gregorius ꝓlogo moraliū. Indignū vehementer existimo paginē diuinā regulis grāmaticalibus subdi. Ceterū inter eruditos sicubi vel legas vel disputes: vtī ne erroneo an potius ꝓbatox autoritati inuiti sīt ꝓbabilius tuo relinquo iudicio.

¶ Exempla autoꝝ de iis que in ia efferūtur.

Bia.	Iuuenalis.	Olibya diſſiunge boues dū rubera mittas.
	Virgilius	Qui se bebrycia veniens de gente ferebat.
Cia.	Ouidius.	Ambracią verſiſq̄ vident sub imagine sarum.
Dia.	Horatius.	Succeſſit vetus his cōmedia nō ſine multa laude.
Fhia.		
Gia.	Ouidius.	Venit odoratos elegia noſtra capillos.
Lia.	Virgilius.	Et fluuiū vinclis iuuaret chlo alia ruptis.
Chia.	Horatius.	Inachia langues minus ac me.
Mia.		
Ria.	Virgilius.	Prouehitur pelago vicina ceraunia iuxta.
Pia.	Horatius.	Optat ephippia bos piger optat arare caballus.
Ria.	Virgilius.	Eſt locus heſperią graij cognomine dicant.
Sia.	Iuuenalis.	Occurris fronte obducta cen marſya victus.
Thia.	Propitius.	Cynthia prima ſuis miſerum me cepit ocellis.

¶ Aelii antonii nebricensis de accentu grecarum hebraicarum dictionum contra Alexandrum. whyttyn.

¶ Vlexander dogmatiſtes. i. qui ſibiipſi + illis qui modo in ſua verba iurarūt pre
cepta quedā reliquis oībus inaudita ꝓpoſuit illud in primis tradit quod cantāt/
laudāt/amāt/+ quaſi quoddā appollinis pre ſe ferūt. Oēs (inquiūt) barbara vox
nō declinata latine. Accērum ſup extremum ſcrusdit acutum. Creōas ex eadem
officina ꝓdiſſe vñ alia hmōi precepta qui ſermonis latini reliquias funditus euer
runt. Sed eſto neſcierit latine: qō ſua etate res litteraria dormiebat: dd: nōne cum
barbaris hoc eſt hebraicis dictionibus precepta dabat. oportuit hebreos ꝓfitere
ūs de rebus quarū ignorātiōe tenebat. Sed qō in gallia res geſta eſt: non erat illi
copia hebrei cuiuſdā preceptoris vñ illa diſceret: qd reliquarū nationū a ſellos bi
pedes ita oportuit rōnis habenas alteri ꝓmittere: vt quo ſtios duceret ſequerent.
Neq; enī ea auctoritate fuit. Vlexāder qua pithagoras: cuius diſcipulis ſatis ma
gnā rebus dubiis ꝓbationē afferre putabantur: ſi ab illo ſe audiſſe dicerent: vnde
emphaticon apud illos erat ipſe dixit. Cū igitur illud ſit ſimul oīm grāmaticorum
conſenſu receptū dictiōes peregrinas niſi litteraturam mutauerint eū ſuo accēru
ad nos migrare oportere cōſulamus iam nō hebraicos quoq; genus iuſtiſſimoquo
dam dei iudicio: non tamen ſine magna litterarum iactura extincta eſt: ſed vnum
quēpiā ex gñatis nuperā xpovel medio criter hebraice lingue peritū + ꝓperimus
vñq̄q; verbum apud illos etiam ex ūs que latinam declinationē admittere nō
poſſunt: accētu acuto in penultima atq; etiā nōnūq̄ in tertia a fine ꝓferri debere.
Itaq; cum dicimus abel accētu in fine acuto nō grece ꝓferimus: quia apud illos
in fine grauant: nō latine: quia nullum latinum nomen niſi coīruptū vltimā acuit
nō hebraice: q illi primā accentu acuto ꝓferunt. Igitur nullo harum trium lingua
rū qbus eccleſia vtitur: ſed ſuo (hoc eſt ab ignorātia nato/accentu ūti pronunciare
cū proferēdum ſit abel: accētu in prima atq; pari rōne: nō dicemus accentu acuto
in fine abiſei: ꝛ accētu acuto in penultima vt in his ſequēnbus abimelec: beerſabe
carnaim: celeth: caſſen: eſau: ezel: eugadi: euphrata: gomer: iesabel: iſboſeth: nu
phiſboſeth: ſlameh: mathuſale: rama: ha: thamnata: nared: heber: iaphet ſuza: tha
mathaim: ephraimbeerſabee: iſaimeda: hedrai: viai: fali: eliezer: pharez: zarani:
ſophan: + alia ꝓpe innumera: q̄ perperā ab ignaris huius lingue atq; rōnis ſcarte
ꝓferūtur. In tertia quoq; a fine ꝓplura ex hebreis nō declinata enūciant accētu
acuto vt ionatha/oſana/nabuchodonoſor/mathaleler. Atq; ex ūs etiā declinātur
vt vuigs/thobias que in tertia fine acuunt.

¶ Dictiones hebraicas latine declinatas accentum habere latinum.

¶ Ex ſuprioi regula cōſequēs illa eſt: oēs dictiones hebraicas ſi latina declina
tione inflectant: etiā accētus latini rōnē ſequi debere hec ꝓceptio ab oībus in cō
mune grāmaticis recepta eſt atq; cōfeſſa ſed neq; diſſitent eā grāmatiſte: qñqdē
ipſi dicūt: ſi latine nō declinātur: accentū habere acutū in fine: igit ex diuerſo: ſi la
tine declinant latinū accētū habeāt oportet. At q̄ hec ꝓceptio latiſſime patet: idq;
nō mō in hebraicis dictionibus/ſed etiā ūs: q̄ in latinū ſermonē ex greco venerūt
Sed greca in latinū cōuerſa: mox de hebraicis quā rōnem apud nos obſeruent:
pauca dicenda ſunt atq; illud in primis de quo iā pridē de oīm barbaris diglacia
ti ſumus. Nulli vq barbarū nomen poſſe inflecti: qō terminatione declinabilem
atq; accētū latinū nō habeat. Atq; ecōtrario ſi declinētur accentū quoq; habeant
latinū neceſſe ſit. Cū igit adā/abrahā/+ hmōi neq; accentū: ſed neq; latinā termi
nationē habeāt q̄ declinari poſſit: nulla ratione inflecti latine poſſunt. Vſcianus
li. v. de octo partibus in hec ꝓba ꝓcipit. Noſa barbara indeclinabilia nō ſolū ſ am

sed in alias quoq; terminationes nulla latina vel greca declinatione sunt moderanda: nisi transferent in aliquam formam declinabile: qd quidam historici fecerunt: vt abraam inquit abraamus amu. Idem quoq; refert auuus iosephus in primo hebraicarum antiquitatum libro. Nola inquit propter scripturae decorem greci ad delectationem legentium mutauerunt. Neq; enim gentis nostre (inquit) est hmoi formis vti. sed vnus quidem schema et finis nobis sit vnus: vtrum tres an nobis syllabas aliter illi declinent. Hoc itaq; apud eos neuus appellat vt abraam abraamus: si hec forma in omni schemate cu stodit, hec iosephi verba que admodum et pustriani superiores manifeste ostendunt: sub illa terminatione nullo modo posse declinari: tm qd nulla dictio latina nisi corrupta accentu hz in fine tm, qd in am terminatu vnu. Et tm apud latinos idcirco indeclinabile nequa: qd ipsum argumento est illa quoq; indeclinabilia esse. Nos si terminatione habet declinabile accentu vero barbaru: hoc est in fine acutu nihilo plus declinari possunt vt iuda bala dauid/ezras/israel. Nos si yspia declinata reperis puta inde bale dauidis ere israelitum ipsos obliquationem prima nouu positione/accentu latino offeras opz vt bala bale. Ezras ezre. Accentu in prima sicut musa muse lucas luce dauid accentu i prima dauidis an eade ad proportione bogud bogudis qd sola nome ex terminatis in d. apud latinos declinat israel quoq; accentu in penultima sicut a michael dicit e valerio flacco in argonautica hic a odoratus flagrati crine michael. Sed ola hmoi obliquos no producit: qd a grecis, p e logu scribunt quare si yspia abrae/ade/iude/dauidis a similis legis nec esse est accentu latino efferas atq; in recto abraas/adas/iudas/dauid accentu latino enunciabis aut nichil omnino est rectu hoc negociu quod grammaticem appellamus.

¶ Nomina hebraica et greco traducta accentum latinum habere.

¶ Que vero nola ex hebreo sermone grecu forma declinabili i latinu venere si declinatione hui greca accentu quoq; greco moderada fuit. Nos si latino declinatione inflectunt accentus quoq; latini a regula sequantur opz. Na cu latine lingue illud sit ppriu vt dictiones integras in vltima syllaba nung acuat: aut circumflectat sed in dictionibus dissyllabis prima in polisyllabis q penultima hui logae eade acuatu vero breue in tertia a fine transferat accentu: greci sua quanda ratione sequentes et vltimas dictionu syllabas acuere vel circumflectere possunt. a penultima exinde loga accentu in anpenultima transferre: atq; econtrario exinde breuem in eade accentum collocare. Cu itaq; nola in a vel in as terminata i. iota ante a hutia q apud illos breuis est in penultima, pferat accentu acuto. Latini in antepenultima transferu: ppterea qd que admodu diximus latini sermonis regula no patit vt penultima exinde breui accentus in eade collocet: sed in tertia a fine accentus transferatur. Itaq; non dicemus cu grecis Abdias die. penultima acuta qm latine declinamus fz abdias abdie accentu in antepenultima. Cadit etia accentus in antepenultima osm horum sequentiu. Azarias. Ezechias. Esaias. Hieremias. Jechonias. Josias. Mathatias Ozias. Osias. zacharias. Barachias. Thobias. Urias. tametsi hec duo vltima etia rone hebraice lrature accentu habeat in antepenultima. que admodu et maria. qd nome apud hebreos celebre docti ssimus quisq; penultima breue posuit in carmine. Claudianus pparat a marie pulcros: fz luce minores Eligit ornatus. Sedulius quoq; in paschali. Quis fuit ille nitor marie cu xps ab aluo pcessit. Eadez quoq; ro est nom grecoz i. iota in penultima habetium ante a finalem vt sophia philosophia symphonia phantasia. Chirurgia. Melancolia. Pathegoria. Ulla. a ab odoes composita quod interpretatur cauus vt prosodia. Tragedia/comedia.

psalmodia/melodia/⁊ ab arche qđ ē ꝓncipatus vt toparchia/monarchia/hierarchia/tetrarchia:⁊ a logos qđ est sermo vt theologia/astrologia/tropologia/ Etymologia:⁊ a graphe qđ est scriptura vt orographia:cosmographia:corographia topographia:⁊ a malche chee:qđ est vt gigantomachia:naumachia:batronomachia:⁊ a nomos qđ est lex:vt astronomia/Charonomia/Gummonia. Que vero apud illos p ei dipthongon antea scribunt in eadē hoc est penultima habēt accentum. Itaq; hac ratione dicemus dulia hyperdulia. Angaria nen vt isti proferunt dulia ⁊ hyperdulia:angaria in tertia a fine:latria ⁊ ydolatria:nō latria ⁊ ydolatria in penultima. Similiter perihermenia pedia mechia accētu i penultima ſſit enūcianda:eadē rōne zenodochiū orphanotropheū:ichsotropheū ⁊ alia ꝓpe innumera accentu in penultima proferri debent.

¶ De arte punctuandi.

¶ Punctus ē sectio siue incisio:o fone diſtinguēs intellectū ⁊ spīm lectoris reficiēs quinq; sunt nouē. ſ. Suſpēſiuus/geminus punctus/coma/colon/periodus/interrogatiuus/exclamatiuus/seu admiratiuus/semipunctus siue cōmunio:⁊ parēthesis.

¶ Suſpēſiuus punctus est simplex virgula:q̄ solet quietis gra poni:anteq̄ sensus aliquis clauſule haberi possit vt Mota.

¶ Geminus punctus/est quo vtimur: vbi clauſula maiorē quandā quietē hz:et tñ sensum imperfectū vt mors:vltimus vite terminus.

¶ Cōma est punctus planus:in ſupiori parte linee positus/vel inferiori cū virgula ſuperius eleuata: vbi clauſula videt esse completa:⁊ tñ est imperfecta:vt mors vltimus vite terminus:terribilis est his.

¶ Colon/est punctus planus in inferiori parte linee positus q̄ vtimur vbi sensus est perfectus:a toto tñ corpore abruptus vt mors/vltimus vite terminus: terribilis est his quorum cum vita omnia extinguntur.

¶ Periodus ē punctus planus q̄ ponit in fine clauſule: qñ nō mō perfectus ſēſus: ſed ipſe sermo vt qō sequi q̄ſi de nouo inchoari videat/⁊ ponit in inferiori parte linee:virgula curua inferius circūflexa hoc mō:vt mors:vltimus vite terminus: terribilis est his:quor cū vita oīa extinguūt:nō his quoz laus emori nō potest.

¶ Interrogatiuus punctus est q̄ interrogatione ſigt:⁊ ponit in ſupiori parte linee cū virgula eleuata:vt hic pietatis honos:ſic nos in ſceptra reponis?

¶ Exclamatiuus siue admiratiuus:est q̄ admiratione cū exclamatiōe ſigt:⁊ ponitur in ſuperiori parte ſiue cum virgula eleuata ſic ꝓh deū fidē:qđ est cōtumelia: ſi hec non est. adeon quenq; infelicem vt ego ſum.

¶ Semipunctus/siue cōmunio:est virgula q̄ in fine linee ponit cū dictio imperfecta est cuius pars in ſequentem lineam tranſit/⁊ ſic depingitur/

¶ Parēthelis est interpoſitio/siue includo vnius clauſule intra aliā qua ē medio remota:ſensus tñ ſtat integer ⁊ perfectus/⁊ duabus virgulis conteris (quaſi ſe mi circulis) concludi solet hoc modo. Eneas (neq; enī patrius conſultere mentem paſſus amor) rapidum ad naues premittit achatem.

¶ De metris.

Est iunctura pedum numero finita modoq;
Metrum vel carmen ſicuti finit diomedes

¶ Metrū siue carmē/vt diomedes diffinit/est pedū iūctura nūero modoq; finita. Vel metrū est ꝓpoſitio pedū ordine ſtatuto decurrēs modos/poſitiōes/ſublatio-

neſcꝫ cõſeruãs: differt metrũ a rythmo (vt idẽ aſſerit) qõ metrũ certa qualitate ac numero ſillabarũ tẽporũꝫ finit: certiſcꝫ pedibus cõſtat ac claudit. Rythmus aũt tẽporꝫ ac ſillabarũ pedũꝫ cõgruẽtia in infinitũ multiplicatur ac profluit.

De metri accidentibus.

Iſta decem ſpectant ad metrũ pes/locus/ordo
Cẽſura ac menſura et depoſitura figura
Appellatio vel nomen/ſpecies genus adde

Metro accidũt decẽ. pes/locus/ordo/cenſura/menſura/depoſitio nomen/ſiue appellatio figura genus et ſpecies.

Diffinitio pedis.

Pes metri eſt in quo vel ſillaba bina reponſa
Vel plures: ſpecio certo comprenditur apte

Pes eiuſdẽ teſtimonio eſt cõprehenſio duarũ pluriũue ſillabarum certo ſpacio comprehenſa.

Pedum numerus.

Viginti octo pedes metri ſunt teſte perotto
Pyrrhichius ſpondeus vel iambus ſicꝫ trocheus
Dactilus et tribrachus anapeſtus iunge molloſſum
Amphimacrus ſic amphibrachus vel bacchius anti
Bacchius ꝫ diſpondeus proceleumaticuſ ſicꝫ
Sic antipaſtuſ ſicꝫ diambus vel choriambus
Dicꝫ trocheus ionicus minor et maior ionicus pes
Iis peon primus iungatur ſicꝫ ſecundus
Et ternus quartus totidem iunges epitritos

Pedes metri (autore perotto) ſunt octo ꝫ viginti nũero vꝫ pyrrhichius/ſpondeus/iambus/trocheus/Tribrachus/moloſſus/anapeſtus/dactilus/amphibrachus/amphimacrus/bacchius/antibacchius/,peleumaticus/diſpõdeus/diambus/ditrocheus/antipaſtus/coniambus/ionicus maior/ionicus minor/epytritus primus/epytritus ſcõs/epytritus tertius/epytritus quartus/peon primus/peon ſecundus/peon tertius/peon quartus.

Pedum diuiſio.

Pedũ aliꝰ ſimplices dicunt aliꝰ duplices aliꝰ heteroplici ſimplices pedes ſunt illi: q̃ ſine alterius admixtiõe in ſ̃ſu graduũt ſimpliciũ aliꝰ diſſillabi aliꝰ triſſillabi.

Simplices pedes biſſillabi ſunt quattuor
pyrrhichius ſpondeus iambus trocheus.
Pyrrhichiũ ex breuibus faciet biſſillaba binis
Spondeum ex binis faciet biſſillaba longis
Syllaba longa breui ſubiecta vocatur iambus
Ex longa atꝫ breui pes dicitur eſſe trocheus.

¶ Pyrrhichius qui ꝫ pirrambus dibrachus bibrevis vel egeon grece ꝺr cõstat ex duabus brevibus tẽpoꝝ duoꝝ vt deus ante eñ breuis quã longa sillaba repta est vt pius vnũ quã duo. Ideo aũt pyrrhichius dictus est ꝓpter pyrrhichiã quis breuẽ sillabã ꝓferẽtes spũ arctiorẽ labus cõcurrẽtibus explicamus: q̃ cõpositio hmõi modulatiõis pyrrhichie cõuenit: vel a pyrrho achillis filio: q̃ crebris et citis modulationibus bis breuiter ꝓmineꝫ dipeũ genibus incumbẽs ꝫ p hũc terroꝝ hostibus immittẽs inferebatur. Cũ ergo gradus vult breuiter accidẽtis obtẽrare mobilẽ decursionẽ pyrrhichio pede cõmentus est. Et ideo metrũ pyrrhichium a pyrrho reptũ ꝫ illustratũ cognominauit: sed ipse pedũ mobilitate qõ tripudiãs et cineſias etiã cognominatus: vel q̃ primus victoria potitus: eo genere metri laudatus est. Vel a gradino bellone filio: qui cũ per mõtes ꝫ difficilia collium: concitato cursu capre more viatores superarent: quoꝝdã ꝓdatoꝝ vice eas sereretur: huic pedi quod calore velocitatis tripudio mobilitatis apices flammarum emularentur.

¶ Spondeus huic contrarius qui constat ex duabus longis vt heros tempotum quattuor et habet tres solutiones soluitur enim in calcem in anapestum et in proceleumaticum. Dictus est autem spondeus a potis spondis: hoc est a libatione vel sacrificio. Nam in templis spondaica carmina componebant ne libantes sonũ abhominose vocis audirent vel ex duabus longis melodijs: quasi duplicibus et ingratis vocibus prospera deorum voluntas firmaretur. Unde et immo pompilius dicitur solitus hunc pedem pontificium appellauit: cumq̃ solios minores equis gressibus circulantes induceret/spondaico melo: patrios placabat in deos.

¶ Iambus daunius vel gradiarius versu maledico habilis constat ex breui et longa: tẽpoꝝ triũ: vt dies: dictus est aũt iambus para to iambizin hoc est a contumelia: qõ maledicti hoc genere carminis vtebãtur. Vel a iamba puella q̃ turpiter hoc carmine lacerata: atq̃ olim genere cõuicii effecta: laqueo vita sibi cõsciuit: vel a iãba niobes ancilla que cererem dolore rapte proserpinã cruciatã: apudq̃ heriã suã in attica hospitã: hoc carmine laudauit. Vel ꝺr iãbus quasi iambos a triũpha tore libero: q̃ hoc carmine laudatus est Vel para to ballin tonion. hoc est a telo iaculatione: Unde et marti dicatus est q̃ cũ crebro pugnas inirent: telũ cẽ damore torquebat: vnde ꝫ breui et lõga sillaba cõstat. Nã hi q̃ iaculantur. breui accessu: in extensum passum ꝓferũtur vt fortiora nitru telũ cõfirment. Unde ꝫ pulli apuli hunc pedẽ daoniũ a duce daunio appellarũt. Qõ is primus aduersus diomedẽ bellum gerẽs: gladiali pugna duos dimicare instituit vt collato pede: assequẽte paulatim dextro/distentoq̃ ꝫ pgrediẽte sinistro: breui successu: ꝫ lõgo distẽtu/gradus simul et visus firmaretur hancq̃ gradiariã pugnã appellauit gradino marti dicatam.

¶ Trocheus rutilus vel chorus. Cõstat ex lõga ꝫ breui tẽpoꝝ triũ vt Rhoma. dictus est aũt trocheus apo to trochu hoc ẽ a rõne: nã eius modulatio metreq̃ ꝓpositioni apta est q̃ rotatim ꝫ volubiliter incedũt. Vel qõ scõm musicos ociosi melo: ex rote situ et volubili mõ: rhythmis aptus sit. Vel para to trochein hoc est discursu ꝓ metaphoꝝ decurrẽtiũ supne lapidũ: q̃ currere ãbulãtes cogebãt. Vel qõ currentes: saltãte eoq̃ circa aras i sacrificiis deoꝝ: hoc carmine vtebant. Vel q̃ decursionibus aptus sit. Nã q̃ in bello laborãt quoties amissos ordines reparãt et ex lõgo et dispso ãbitu: i breuẽ ꝫ arctũ orbẽ coguntur. vñ Ariũ hũc pedẽ rutilũ appellauerit qõ cũ acie cõstituerẽt. ꝫ plantis pedibus vestigia sisterẽt: ac scuta brachus ꝓtenderent: breuiterq̃ dextris succedẽdus pedibus vestigia sisterẽt: reductis manibus ingẽti clamore: q̃ vibrauerãt tela iaciebãt. Quidã aũt hũc pedẽ mercurio dicatuꝝ volũt qui precipiti festinatione: ꝫ impetu longo in breuẽ gressum finire videtur.

¶ Simplices pedes trisillabi octo.

Ex ternis longis debet constare molossus
Ex breuibus ternis trib⁹achus pes dicitur esse
Binis de breuibus cōstat longaq⁹ anapestus
Dactilus ex longa constat breuibusq⁹ duabus

¶ Trib⁹achus. trib⁹euis. bracchisillabis. pigmō vel chorteus ꝓstat ex trib⁹ breuib⁹ a qb⁹ nomē accepit: tēpoꝝ triū vt helena. dictus est choreis eius ꝓpositio ꝓuenit.

¶ Molossus vertānus: ertensipes: hispius vel canus cōstat ex tribus lōgis tēpoꝝ sex vt eneas dictus est aūt molassus q⁹ molossi ad bellum procedētes huius moderata cōpositione vtebāt. Et cum hoc pede cōtabant ode que in templo iouis canebantur in memoriā molossi filii pyrrhi a andromedes a quo festa molossa dicta sunt. dictus est quoq⁹ hyppius apo tu hippu. hoc est ab equis q⁹ equestri pede conueniens apta compositione modulabatur.

¶ Anapestus. vel antidactilus cōstat ex duabus breuibus a lōga tēpoꝝ quattuor vt nebule. dictus autem anapestus recurrēdo repercutiēs dactylū sono reciproco obliquitur per antistrophen.

¶ Dactilus vel polincus constat ex longa a duabus breuibus tēpoꝝ quattuor vt romulus. dictus est aūt dactilus apo tu dactilu translatione iunctuarū que in digito sunt. Nā quemadmodum in digito longiorem primum articulum sequentes vero breuiores carminum. Ita dactilus primā productā habet: sequentes vero breues vel a tractu digitoꝝ qui ad exprimendā organi modulationes affectatur. Vel a dactilis ideis: q⁹ dicit ipse in ideo mōte crete: manuū impressione nati: iouem custodiendam: vagitu se paruulus ꝓderet: lusus excogitato genere dipeolis eneis inter se concurrebant a tinnitu eris rythmica metra dactili pedis compositiōe personantis: infantis vocem celauere.

Amphimacrus binis longis mediaq⁹ breuis fit
Amphib⁹achus breuibus binis longa et media fit
Bacchius ex prima curta est longisq⁹ duabus
Antibacchius est binis longis quoq⁹ curta.

¶ Amphibrachus genus amphibreuis: vel scolius cōstat ex breui a lōga a breui tēpoꝝ quattuor vt carina: dictus est ab amphi a brachos. id est duabus breuibus quibus ab vtraq⁹ parte lōga complectitur. dictus est quoq⁹ scolius q⁹ scolio: cythare speciē accommodatus est.

¶ Amphimacrus: mēsalis: fescēnius: vel creticus cōstat ex lōga a breui a longa tēpoꝝ quinq⁹ vt life. dictus aūt amphimacrus: q⁹ breuis syllaba intra duas longas ꝓtecta. dictus ē etiā creticus: q⁹ cretes saltātes eius rythmica ꝓpositiōe vtebāt.

¶ Bacchius: oenotrius tripodius: saltās vel piābus ꝓstat ex breui a duabus longis tēpoꝝ quinq⁹ vt athene. dictus aūt bacchius apo tis bacchis: q⁹ a bacchāntibus cōueniēter componebatur vel quia dithirambicorum carmē: q⁹ in honorē dionisij: qui bacchus dicitur fieri solebat: magna ex parte hmōi pedibus constabat.

¶ Palymbacchius/lanus/saturnius/antibacchius/proponticus/vel theseleus cōstat ex duabus longis et breui: tēporum quinq⁹: dictus autem palymbacchius para to palincebachion quia illi contrarius sit.

¶ Duplices pedes sedecim.

¶ Duplices pedes sunt illi que ex dissillabarum combinatione conficiuntur.

Pes proceleumaticus de binis pyrrhichijs fit
Est dispondeus de spondeis quoq; binis.
Ex binis iambis pes dicitur esse diambus
Dicq; trocheus fertur de binis esse trocheis
Est antipastus factus iambo atq; trocheo
Deq; trocheo ⁊ iambo conficitur coriambus
Fit ionicus maior spondeo pyrrhichioq;
Pyrrhichio sic spondeo minor et ionicus fit
Iambo et spondeo primū facies epitritum
Inde trocheus spondeus epitritū dantq; secūm
Spondeo et iambo sed tertius esto epitritus
Spondeus atq; trocheus quartū faciūt epitritū
Peon fit primus trocheo pyrrhichioq;
Ex iambo cū pyrrhichio peonq; secundus
Tertius et peon fit pyrrhichio atq; trocheo
Pyrrhichio ⁊ iambo fiet peon quoq; quartus

¶ Proceleumaticus cōstat ex duobus pyrrhichijs: hoc est quatuor syllabis brevibus tēpor quatuor vt abiete dictus aūt ,pceleumaticus para to ,pcelē. hoc est ab hortatione ⁊ iussu nautico ad quē ob celeritatem aptissimus videtur.

¶ Dispondeus cōstat ex duobus spōdeis: hoc est ex quatuor syllabis longis: tēpor octo: vt oratores dictus a dis quod est duo ⁊ spondeus.

¶ Diambus cōstat ex duobus iambis: hoc est ex breui ⁊ lōga ⁊ breui et lōga tempor sex dictus diambus qō duplici iambo constat vt propinquitas.

¶ Ditrocheus/dichorus/catatrocheus: ꝓstat ex duobꝫ trocheis/hoc est ex lōga ⁊ breui lōga ⁊ breui tēpor sex vt cātilena. dictꝰ ditrocheus qō duplici trocheo ꝓstat

¶ Antipastus cōstat ex iambo ⁊ trocheo hoc est ex breui ⁊ duabus lōgis ⁊ breui temporum sex vt alexāder. dictus aūt antipastus para to procelem qi iambus et trocheus ex quibus componuntur sunt contrarij.

¶ Coriambus constat ex trocheo et iambo: hoc est ex longa: duabus brevibus et lōga tēpor sex: vt nobilitas dictus coriābus qō choro (id est trocheo) et iābo cōponitur: vel quod in choris: apud veteres celebratissimus fuerit.

¶ Jonicus a minore cōstat a pyrrhichio et spōdeo: hoc est ex duabus brevibus: ⁊ duabus longis: tēpor sex vt diomedes. dictus ionicus: qō ab ionibus inuentū est vel quod apud illos in vsu frequenti fuit.

¶ Jonicus a maiore cōstat ex spōdeo ⁊ pyrrhichio: hoc est ex duabuss longis/et duabus brevibus temporum sex vt demetrius.

¶ Epitritus vel hippius primus cōstat ex iābo ⁊ spōdeo: hoc est ex breui ⁊ tribus lōgis tēpor septē vt Capenares dictus epitritus qm̄ hic pes ex spondeo constat qui quatuor habet tēpora et iambo vel trocheo qui habēt tantū tria. Quoterna-

rius vero nūcrus ad ternariū relatus sesquitertiā ꝓportionē facit: ꝙ grece epitritos nolatur. ¶ Epitritus vel hippius scōs cōstat ex trocheo ⁊ iābo hoc est ex longa breui et duabus longis temporum septem vt conditores.

¶ Epitritus vel hippius tertius ¶ Cōstat ex spōdeo ⁊ iambo hoc est ex duabus lōgis breui et longa temporum septem vt discoridis.

¶ Epitritus vel hippius quartus constat ex spondeo ⁊ trocheo. hoc est ex tribus longis ⁊ breuis tēporum septem vt constantinus.

¶ Peon primus cōstat ex trocheo ⁊ pyrrhichio: hoc est ex longa ⁊ tribus brevibus temporū quinq; vt Stesichorus: dictus autem peon ab inuentoris nomine. Vel qō hoc metro appollinis laudes canebātur: quas penas vocant.

¶ Peon scōs cōstat ex iambo ⁊ pyrrhichio: hoc est ex breui longa ⁊ duabus brevibus temporum quinq; vt Colonia.

Peon tertius cōstat ex pyrrhichio ⁊ trocheo. hoc est ex duabus brevibus lōga et breui temporum quinq; vt referamus.

¶ Peon quartus constat ex pyrrhichio: ⁊ iābo/hoc est ex tribus brevibus ⁊ lōga temporum quinq; vt celeritas.

¶ Heteroplici pedes sūt illi ꝙ ex variorū pedū cōbinatiōe cōficiunt ⁊ diuidunt in pēta sillabos ⁊ hexasillabos. Pēta sillabi vt scribit diomedes sūt duo ⁊ trigina. hexasillaba vero serraginta ātruot ꝙ qi in vsu frequēti nō sunt: ⁊ in supiores resoluūtur de his meminisse hic nō decreuimus: igit ꝙ eos nosce re cupit diomedē ꝑsulat.

¶ Cesura.

Est finis vocū in versu cesura decorus
Cuius ser species pentimemeris catatriton
His heptimemerin iungas tetrapodiamq;
Bucolicen: sic spondeon catalecticon addas.

¶ Cesura metri est sectio ⁊ decōra vocū terminatio in versuū medio vel post medium notata. Cesura sine sectio metri: in sex species est diuisa in pēntimemerim: catatriton: heptimemerim/tetrapodiam/catalecticon/spondeon/⁊ bucolicen.

¶ Pentimeris.

Quando pedes binos/partē complens rationis
Sillaba sublequitur: pentimeris vocitatur

¶ Pentimemeris vel semiquinaria est/cū post duos pedes sequit sillaba partem orationis cōplens. Vt arma vi/rūq; ca/no/habet ex quinq; dimidium.

¶ Catatriton.

Tertia fit trochica aut catatriton qñ trocheus
In pede fit terno/partem claudens rationis

¶ Catatriton vel tertia trochica est: quū finitq; pars orationis terrū trocheū ponis Rū no/stri/mise/rere.

¶ Heptimeris.

Est heptimeris comitatur sillaba abundans
Quando pedes ternos/partem claudens rationis

¶ Heptimemeris vel semiseptenaria est: quū post tres pedes v'nā sillabā pars orationis expletur. Vt Itali/am fa/to/profu/gus.

¶ Tetrapodia.

Quando pedes sequitur post ternos forte trocheus
Dic tetrapodiam: partem complens rationis

¶ Tetrapodia vel quarta trochaica est: quū post tres pedes et vnā syllabā partē rationis finiens: vt Depe sinistra cana predirit: ab ilice comix.

¶ Catalecticon.

Spondeon catalecticon est: partem rationis
Explens: qū pedes post tres spondeus comitatur

¶ Catalecticon spōdeon vel quarta spondaica est cū post tres pedes inuenit spōdeus partem finiens rationis. vt alba/in q̄ pa/tres at/que alte.

¶ Bucolice.

Quando pedē quartū comitatur syllaba abundans
Que complet partem rationis: vel pede quarto
Dactilus est positus tu hanc bucolicen vocitabis

¶ Bucolice est: quū post quartum pedes syllaba superat in partē oīonis desinēs vt Non om/nes ar/busta iu/uant humi/les. vel cū in q̄rto pede dactilū ponimus partem oīonis finientē. vt Nos patri/q fi/nes e/vulsi.

¶ Locus.

In versu primus ternus quintus locus impar
Fertur: par quartus sextus locus atq; secundus

¶ Loca in versu alia paria: alia vero imparia dicunt. Imparia loca sunt primus tertius & quintus. Paria aūt sunt secundus quartus & sextus. & sic deinceps.

¶ Ordo.

Est ordo membra cuiuslibet dispositura
Quattuor has cuius species dicas: monocolon atq;
Distrophon & dicolon: dicolon tetrastrophon addas
Quartam dic speciem tricolon tetrastrophon esse

¶ Ordo est mēbri cuiusq; dispositio in versu: cuius species sunt quattuor. Nā carminū aliud est monocolon. aliud dicolon distrophon. aliud dicolon tetrastrophō. aliud tricolon tetrastrophon.

¶ Monocolon Carmen.

Unius generis carmen dicas monocolon esse

Monocolon carmē est illud: quod vbiq; est vniforme vt pīma ode flacci/que asclepiadeo carmine est composita vt.

Eneas atanis edite regibus
Distrophon & dicolon carmen generū esto duorum
Quando post versum est replicatio quēq; secūdum

¶ Dicolon distrophon est illud carmē: qō duobus generibus versuū cōstet a secundo facta replicatione. quale est illud horatianum.

Laudabunt alii clarā rhodon aut mitylenē
Aut ephesum dinaticue corinthi
Moenia: vel baccho thebas: apolline delphos
Insignes: aut thessala tempe.

¶ Quod carmen constat primo heroico/secundo falisco/tertio iterū heroico.

Binorum generū dicolon tetrastrophon esto
Quando post quartū quēcz est replicatio versum

¶ Dicolon tetrastrophon carmē est illud/qō duobus generibus versuū cōstet/post quartū quēcz versu facta replicatione: quale est illud horatianum.

Iam satis terris niuis atcz dire
Grandinis misit pater z rubente
Dextra sacras iaculatus arces.

¶ Terruit urbem.

¶ Qō metrū cōstat tribus primis sapphicis endecasillabis: quarto adonio dimetro ab eo facta replicatione iterum ad sapphicum.

Ternorū generum tricolon tetrastrophon esto
Quando post ternum quēcz est replicatio versum

¶ Tricolon tetrastrophon est illud: qō tribus generibus versuum cōstet: qō post quartū quēcz versum facta est replicatio. quale est illud horatianū.

Quis multa gratus te puer in rosa
Perfusus liquidis urget odoribus
Grato pyrrha sub antro
Cui flauam religas comam

¶ Qō metrū cōstat duobus primis asclepiadeis: tertio pheretratio: z quarto glyconio: ab eo facta replicatione. Iterum ad asclepiadeos.

¶ Mensura.

Conueniens metri mensura pedum numerus sit
Certis preceptis quem constituere poete

¶ Mensura metri est debitus pedū numerus: scōm poetice regulas ordinatus.

Mensure species monometrum dic dimetrumcz
Tetrametrū/trimetrū/sic pēthametrū herametrūcz

¶ Mēsura metri in sex partes est diuisa. Nā carminū aliud est monometrū. aliud dimetrū/aliud trimetrū/aliud tetrametrū/aliud pēthametrū/aliud herametrū.

Uno quod constat pede carmen dic monometrum
Quod binis constat pedibus carmen dimetrum sit

Quod tribus ex pedibus constat carmē trimetrū dic
Quattuor ex pedibus quod constat tetrametrum sit
Pentametrū est carmen qō quinq; pedes tenet in se
Hexametrū carmen dic quod senis pedibus fit.

¶ Monometrum carmen est illud quod vnico pede constat vt illud tonici a minore
Dimetrū carmen est illud: qō duobus pedibus cōstat vt illud tonici a minore
Sapientes amor odit.
¶ Trimetrū carmen est illud: qō tribus pedibus constat vt illud dactilicum
Simonidium Induc pallia serica.
¶ Tetrametrū carmē est illud: quod quatuor pedibus constat vt illud dactilicū
Alemanū vir decens cumulans reliquas tibi.
¶ Penthametrū carmen est illud qō quinq; pedibus cōstat vt illud elegiacum
Ouidianum. Res est sollicite plena timoris amor.
¶ Hexametrū carmē est illud: qō sex pedibus constat vt illud heroicū Virgilianū.
Hate mee vires mea magna potentia solus.

¶ Annotatio.

In metris iambis anapestis siue trocheis
Quod binis constat pedibus dic monometrū
Quattuor ex pedibus cōstans dimetrū quoq; fertur
Ex senis constans pedibus dicas trimetrumq;
Tetrametrū fertur pedibus quod conficis octo

¶ Illud tñ admonendū est: qō metra iambica trochaica & anapestica duplicibus
pedibus cōputātur ascēduntq; vsq; ad tetrametrū. Unde monometrū iābicū dī.
qō duobus pedibus cōstat vt est illud iābicū. Immo aliō. Qō quatuor pedibus
cōstat dī dimetrū vt ē illud iābicū dimetrū flacci. Amice ppugnacula. Trimetrū
dī illud: qō sex cōstat pedibus. Quale est illud iābicū trimetrū. Ibis liburnis inter
alta nauiū. Tetrametrū dī illud qō octo pedibus cōficitur quo vtūtur comici.

¶ De positio.

Carminis est finis cuiuslibet depositura
Quattuor he cuius species: catalecticon atq;
Acathalecticon: hinc hyp et bracchicatalecticō addas

¶ Depositio metri: est vnius cuiusq; carminis desinētia: ā circa finē accidit: depo-
sitio metri est quadripartita. Nā carminū aliud est Catalecticon: aliud acathale-
cticon aliud hypercatalecticon: aliud bracchicathalecticon.

Syllaba cui defit carmen cathalecticon esto
Acatalecticon est fine id quod clauditur apto
Syllaba cui super est sit hypercatalecticon illud
Cui defit pes/ est bracchicatalecticon illud

¶ Catalecticon carmen est illud: qō minus habet metrice cōstitutiōis nā illi vna

tantū ſillaba deficit/quale eſt illud ſenarium iambicū trimetrum. Mea reuidet in domo lacunam.

¶ Acatalecticon eſt illud: qō apto & legitimo fine cōcludit: integer ſingulor metroū exiſtens. Quale eſt illud parſianū. Nec fonte labrapiolui caballino.

¶ Hypercatalecticō eſt illud qō ſupra verſus finē: vnā vel duas plus ſillabas hz. Quale eſt illud herametrū dactilicō aut dulcis muſti vulcano decoquit humorē.

¶ Brachicatalecticon carmē eſt illud: cui vt p fectū ſit deficit: ½ger pes. Quale eſt illud Ariſtophanū dimetrū/venit optima Calliope.

¶ Appellatio.

Ipſis vnde fuit metris ab oꝛigine pꝛima
Impoſitū nomen: dicta appellatio metri

¶ Appellatio metri eſt qualitas vnde ipſis metri a pꝛima inſtitutione nomen inditum fuit.

Metra acceperunt varie ſua nomina pꝛimo
Aduis (vt pythiū) quibus hec ſacrata fuerunt
Sine (vt pyndaricū) de autoꝛum nomine creb;o
Sine loco (velut attellanū) quo cauebantur
Sine a menſura: velutri dimetrū trimetrūq;
Sine pedum ſtructura vt dactilicū trochicūq;
Nunc a foꝛtuna inde elegiaca cōmica dicta
A numeꝛo interdū velut endecaſilla conſtant

¶ Appellatio metri in ſeptē partes eſt diuiſa nā metra aut dīs ꝗbus ſunt dedicata appellant vt pythiū: qō appollini pythio eſt cōſecratū. Aut ab inuentoꝛibus et poetis frequēter vētibus vt pyndaricum a pyndaro poeta ſapphicū a ſappho mulīere leſbia ſimonidium a ſimonidie poeta.

Aut a locis vbi cani conſueuerant: vt Attellana ab attellis oppido italie.

Aut a menſura: vt monometrum dimetrum trimetrum.

Aut a pedum ſtructura: vt dactilicum trochaicum.

Aut ab accidenti foꝛtunar: vt elegiaca: ab anoꝛem miſeria

Aut a ſillabarum numero: vt endecaſillaba.

¶ Figura.

Eſt excuſatum vicium ratione figura
Oꝛnatus cauſa: pꝛimo metri ꝛe reperta

¶ Figura/vt inqt Sulpitius/aut vicii rōne excuſatū & aſcribit elegātie Oꝛnatus uetriue cauſa pꝛimo inuēta figurarū alie cōſtructiōe alie locutiōis: alie dictionis figure dictionis/nā alias hic pretereo/ſunt q̄ ſub metaplaſmo continentur.

Metaplaſmus/vt diffinit diomedes/eſt tranſpoſitio q̄dā recti ſolitiq; ſermonis in alterā ſpeciē: metri & decoris cauſa figurata Huius ſpecies ſūt he. pthesis. Aphereſis. Epentheſis. Sincopa. Paragoge. Apocopa. Ectaſis. Diaſtole. Sineceſis. Dieresis. Eclipſis. Anthitheſis. Methathesis. Synalepha.

Littera cum vocis capiti: vel sillaba detur
Prothesis est: tollens hec fertur aphaeresis esse

¶ Prothesis est appositio lre vel sillabe principio dictiōis lre vt in illo Virgiliano Turno gnatoq; patri: vbi gnato p nato posuit. Sillabe vt alibi apud eundē. Cōcitū tetuli gradū. vbi tetuli p tuli posuit. Hinc cōtraria est. Aphaeresis q̄ est ablatio lre in principio dictionis lre: vt in illo Virgiliano. Tela dabāt leti spumas salis ere ruebant: vbi ruebāt pro eruebāt posuit. Sillabe vt alibi apud eundē. Mortalia temnitis arma. vbi temnitis pro contempnitis posuit.

Additur in medio vocis quomodo littera sine
Sillaba epenthesis est/his priuans syncopa fertur

¶ Epēthesis est additio lre vel sillabe i medio dictiōis littere vt apud Virg. Reliquias danaū p reliquas posuit sillabe vt apō Horatiū. Fingere cinctis p cinctis Hinc cōtraria est Syncopa q̄ est subtractio lre vel syllabe in medio dictiōis/littere vt in illo Virgi. Audīt eurotas p audiuit Sillabe vt apud eundē. Vma bouis que deinde cadis onerarat acestes pro onerauerat.

Littera cum finit vocis vel sillaba detur
Est paragoge: demens hec apocopa fertur

¶ Paragoge q̄ a quibusdā pparepsis ōr: est appositio lre vel sillabe in fine dictiōis lre vt Sillabe vt apō Virg. Alacres admitter oār p admitti. Hinc ptraria ē apocopa q̄ est ablatio lre vel sillabe a fine dictiōis. Lre. vt i illo Virg. Aut duri miles vluri: p vlixis. Sillabe vt apō horatiū. ode sexta culpa detrere ingeni: p ingenū.

Sillaba que breuis est longā facit ectasis ipsam
Sistola productam contra facit abbreuiari

¶ Ectasis q̄ a diastole ōr. est extētio siue pductio sillabe q̄ natura ē breuis: vt i illo virgiliano. Italiā fato pfugus. Huic ptraria est sistole q̄ sillabā natura lōgā breuiat vt in illo virgiliano. Obstupui steterūtq; comc. vbi penultimā in steterūt cōtra naturā corripuit: sed hmōi licentiā vtare tanq̄ a scopulo debemus.

Syllaba de binis conflata synaeresis esse
Fertur: et in binas diuisa diaeresis vna

¶ Synaeresis/q̄ a quibusdā epysynalepha ōr) est cōflatio siue cōglutinatio duarū syllabarū in vnā: vt in illo virgiliano. Fierat aeripidē ceruā scandendo pferendū est eripidē. Symphonesis (q̄ et sinaeresis dici pōt) est cū due sillabe scādēdo in vnā coeunt. Symphonesis in q̄cq; ptes est diuisa. Prima cū dictionē i vocalē vt in finientē sequit dictio a vocali incipiēs: tūc enī illud m cū vocali peunte abiicit/ vt superius est dictū. Scōa est/cū eadē dictione due sillabe lōge p vna lōga pnūtur: vt in illo Heroico. Vnius obnoxa furias aiacis ollei olli pronūciari debet Tertia est. quū in eadē dictiōe due syllabe breues pro vna breui ponunt: vt in illo Heroico. Comua velatarū obuertimus antēnarū. Quarta quū i eadē dictiōe lōga breuis sillaba pro vna lōga ponunt: vt in illo Heroico. Fierat aeripidē ceruā p eripidē pnūcies. Quinta quū breuis lōga syllaba p lōga ponunt: vt in illo Heroico. Atria dependēt lichni laqueribus aureis. auris scādēdo pnūcies. Huic cōtraria est diaeresis/q̄ est dissolutio vnius syllabe in duas: vt in illo Virgiliano. Aulat in medio pro aule. Idem alibi. Aeslis picrat pro picte.

¶ Annotatio.

I simul u cum consona cita: diereſis ſſa
Ambo in vocales aliquando o ſoluere poſſit

¶ Et q̃ ſita ſunt vt cõſonãtes/aliqñ in vocales ſolui poſſunt p diereſim: vt in illo Virgi. Arma virũ tabulęq; & troia gaza p vndas: vbi troia triſſyllabũ protulit. Similiter vt in illo Ouidiano. Te quoq; nunc ſoluo perſoluenda michi.

Subtrahit etclipſis cum vocali preeunte
Quando incipit a vocali dictio ſectans

¶ Etclipſis eſt ellipſis ſiue ſubtractio huius cõſonãtis m cũ precedente vocali. Et hoc quotiẽs dictio in m precedente vocali deſinit & ſequẽs dictio a vocali incipit: vt in illo Virgiliano. Littora multũ ille & terris iactatus et alto: q̃ ſi ſcandi debet. Littora mult' ille terris iactatus et alto.

Vocalem vocis de fine aufert ſynalepha
Quando a vocali comitans vox incipiatur

¶ Synalepha eſt ablatio & cõpreſſio vocalis a fine dictionis quotiẽs ſequẽs dictio ab alia vocali incipit vt apud horatiũ Certat ter geminis tollere honoribus.

Cum poſt ponatur que anteiret littera: fertur
Eſſe metatheſis: vt meleagre loco meleager

¶ Methatheſis eſt trãſpoſitio ille preposterę/cũ illa q̃ preponi deberet poſtponitur: vt in illo Virgiliano x. At tibi tymbre caput eũ dirus abſtulit enſis. Ouidius Agnoſcens in me frater meleagre ſororem.

Dicitur anthitheſis/quomodo littera ponitur vna
Pro altera: quem poteſt antiſtechon bene dici

¶ Anthitheſis eſt poſitio vnius littere p alia: q̃ etiã antiſtecon dicitur: vt in illo Virgiliano. Olli proilli: de ceteris memorabimus infra.

¶ De generibus metrorum inferius manifeſtabimus.

¶ Expoſitis tã ſillabarũ quãtitatibus. necnon et earũ accentibus ac punctuandi modo. q̃ tã ad ſolutam q̃ pedeſtrem oratiõẽ pertinere videãtur. Reciõ metro et eius membris nunc ad diuerſa metrorũ & carminũ genera iter eſt aggrediendum. Et primo de illo carminis genere: quod vſitatius et frequentius grauius et preſtantius inter cetera dicitur.

¶ Genus.

¶ Genus metri eſt terminus vnilocus multas ſub ſe verſuum varietates continens ſpecie differentes: que inferius complectuntur.

¶ Carmen heroum herametrum.

Heroum herametrum carmen loco ſex tenet in ſe
Dactilus exposcit quintum: ſpondeus ſibi ſextum
Hosq; locis reliquis communes ponere poſſis.

¶ Heroicum carmen hexametrum dactilicum. dictum ꝫ olim pithium: sex loca: siue sedes in se continet ꝫ duobus (vt Sulpitio placuit) legitime pedibus conficit dactilo ꝫ spondeo. His duobus pedibus aliqui loci sunt ꝓpij: alij aute cõmunes. Quintum vero locũ dactilus: sextum spondeus sibi vẽdicat. Reliqui aũt loci his pedibus sunt cõmunes. Et sic scanditur siue modulat. Carmẽ heroicũ. Arma virumq; ca/no tro/se qui/primus ab/oris. Heroicũ dicitur q̃m poetarũ princeps/homerus ceteriq; deinceps consecuti: heroum (hoc est illustrum virorum) gesta: hoc carminis genere scripserunt: dicitur etiã hexametrũ quod sex locis siue sedibus constet. ꝺi insuper dactilicum qꝺ hoc dactilicũ precipue cõstet pede sicut a iambo iambicũ. Et ante homeri etatẽ pithiũ dicebat: qꝺ appollinis pithij oracula/hoc metro reddi ꝺsueuerãt. Vel qꝺ appollo cũ pithona serpentẽ delphis: ꝑpl vltionẽ mꝛis necasset. accolle primũ in eius honorẽ hoc carmẽ ꝓtexuerũt. Exinde heroũ laudibus describẽtis aptissimũ. Quo gñe carminis ꝑter ceteros ornatus vij sunt poete latini. Lucretius. Ennius. Virgilius. oĩm facile princeps. Naso. Horatius. Catulus. Propertius. Tibullus. Statius Papinus. Iuuenalis. Ausoni9 Marcialis. Silius italicus. Et hi ex gẽtibus oẽs. Etnis vero rhianis. Ime cus. Arator. Prosper. Sedulius. Prudẽtius. Sidonius. Fortunatus. Architrinus. Franciscus. Petrarcha/baptista/mantuanus ꝫ Remacus florentas suscipit etiã hoc carmẽ alios pedes: sed rarius idq; poetica licẽa vt trocheũ. peleumaticũ/onapestũ/isimbũ/Tribrachum. vt manifestant carmins sequentia.

¶ Carmen elegiatũ penthametrum.

In se penthametrũ carmen loca quinq; tenebit
Dactilus ꝫ spondeus cõmunes sunt q; duobus
Primis/semipedem debes quibus addere longum
Vt vult sulpitius penthimemerim vocitatum
Dactilicos binos poscunt duo posteriora
Semipede adiecto: qui iunctus superiori
Semipedi: quinto spondeũ conficit apte.

¶ Carmẽ elegia cũ pẽthametrũ (autore diomede) est qꝺ hexametro: versu pẽthametroq; adnuticẽ politis cõficit vt illũ ouidianũ: hãctua penelope lẽto tibi mittit vlixes. Mil michi rescribas attamẽ ipse veni. Elegiacũ (teste peretto) hexametro ita cõnexũ est: vt inunq; sine eo positũ reperiatur: vñ qꝺã vnũ carmẽ illud esse voluerũt vndecim pedũ. Elegia dicta siue a lugẽdis mortuis (defunctoq; eni laudes hoc carmẽ describi ꝺsueuerãt) sine elegia dicta ab eleos. grece hoc est miseratione: qꝺ tyrrheni greciq; elegias illo carmie scriptitarũt: cui opinioni cõsentire vr. Horatius ad albiũ tibulũ elegiarũ autorẽ scribẽs: q ab ea (qꝺ diximus) miseratõe elegos miserabiles dicit hoc mõ. heu miserabiles decãtes elegos. Idem in arte. Versibus impariter iũctis querimonia primũ. Post etiã inclusa est voti sna cõpos de inuẽtore huius carminis dubitat vt idẽ asserit Horatius sic. Quis tñ exiguos elegos emiserit autor. Grãmatici certãt ꝫ adhuc sub iudice lis est. Hoc tñ carmie gñe scripserunt apud Romanos. Propertius/Tibulus/ꝫ Gallus imitati grecos Callimachũ et euphorionẽ cõtinet aũt hoc carmẽ dnq; loca in se ꝫ duobus pedibus (vt sulpitio placuit) cõficit dactilo et spondeo recipit in primo ꝫ scdo loco indifferenter spondeũ vel dactilũ deinde pentimemerim. hoc est sillabã superantẽ/

que vel natura vel positione lõga esse debet: deinde duos postremo syllabã superantem: longã vel brevẽque cum sempede precedente perfectum pedem efficit. Et sic secundi debet. Nil michi refert/bas. attamen/ipse/venit.

Annotationes.

Carminis hexametri quinto quandoq; poete
Spondeũ ponũt: proceleumaticũq; licenter
Et pro spondeo sexto dant sepe trocheum
Sed vetat heroo claudũ miscere trocheum
Sulpitius/cõmunis erit namq; ultima semper
Syllaba: sic docet fabius: sic tullius inquit

¶ Illud nõ est preter cetum Spondeum qñq; in quinto loco pro dactilo a poetis licenter vsurpari vt apud Persium. Et costã lõgo subducimus appenino. Interdum etiã proceleumaticus in quinto p dactilo vsurpat vt apud Virgilii. Litore pascentes a flumine rediere capellas. Aliqñ in sexto (vt quibusdã placet) ponitur trocheus pro spõdeo vt apud Virgi. Laocoon ardẽs summo decurrit ab arce. Illud rñ verum Sulpitius. Ultima enim syllaba semper est indifferens.

Ponitur interdũ primo proceleumaticus pes
Et quãuis raro sibi vendicat hunc anapestus

¶ Proceleumaticus interdũ in primo loco ponit apud poetas vt apud Lucretiũ. Tenui cauata oculi cana tpa frigida pellit. Quem locum rõdicat licet raro anapestus: vt apud Virgi. Fluuiorum rex eridanus terras q; secantes.

Carminis heroi terno quartoq; licenter
Ponit iambum vel tribrachũ qñq; poeta

¶ Rarissime in tertio vel quarto loco iambũ pedẽ vel tribrachũ (quãuis licitos fecerint poete: vt in illo Eneidos nono. Terga fatigamus hasta nec cernimus hostem. Jdẽ in quarto pede. Ostendens artem pariter arcumq; sonantem.

Si cum pretuncta vocali cedere fine
Debeat: a sola a vetis sic fronte aliquando

¶ Si hic finalis cũ proxime vocali aliqñ cedit in hexametro: vt in illo Virgi. Tuncne ego splendentis hyberne vellere fetus. Mutem colchorum: & dulcẽ dedo viret purpura succo. Et virore ceruleo aliqñ cedit vt in illo Lucretiano. Virgaq; vt veteres occidere falcibus messes. Sed dedo primũ dñ est subsilebuamos. Cedit nõnũq; a principio dictionis. Cedit duplex consonans: vt apud Catullũ. Operant harũq; viridesq; smaragdos. Sed dedo primũ dñ est subsilebuamos. Cedit duplex consonans: vt apud Catullũ. Operant harũq; viridesq; smaragdos. Sed hmõi vitantur: & sic sunt pauca sunt vitanda.

Carmen cum incipiat vel ab o vocali alia be
Que per se vox sit perfecta: et dictio certa
Incipit a vocali sit ne ibi caesura nulla

¶ Cũ carmẽ hexametrum aut aliud quodcunq; incipit ab o vel alia vocali que per se pfectã vocẽ et partẽ ororis cõficit vt sequens dictio a vocali incipit: tunc nulla

erit subtractio aut elisio. vt apud Tibullū. O ego ne posse tales sentire dolores: et apud Ouidiū. O vtinam tu cum lacede. mona dasse petebat.

U post l. q. g. si vocalis comitetur
Littcrule perdit vim: testes lingua aqua suauis

¶ U post g. q. s. sequēte vocali iuā scit/vim lre amittēs vt l lingua: aqua suauio ā in scādēdo bi sillabe, pferunt. Virg. Mūera sūt lumq; ⁊ suaue rubēs hiacinctus

Js in scandendis vocalem cede p̄iozem
Dii dee diis iis sic ee pluralis ⁊ iidem
Jsdē dehinc deinceps huic ⁊ cui deinde q̄z p̄inde
J delum ducta et vocali de comitante

¶ Subtrahit p̄ior vocalitū l scānsione harū dictionū dij dee diis ūs ij ee ⁊ idē pluri isdē hinc dehinc deinceps cui deide, p̄inde: ⁊ deducta a desū quotēs post de immediate sequit vocalis. Virgl. Dij deeq; oēs studiis q̄bus arua tueri. Idem albi. isdē v̄turos tollemus in astra nepotes. Idē bucolicis. Expernat tu deinde iubeto certer amyntas. Lucanus. Nō deest plato ieiunus vēlitor auri. Juvenal. Dehīc clamore pari cōcurrit ⁊ vice celi. Horati Redde age ā deiceps reliqui vbidanis dē.

In fine herametri supereſt cū ſillaba abundans
Carmen hypermetrū eſt: que ſillaba ceſa ſequenti
Cum verſu ſemper ſcandendo adiungitur apte
Semper hypermetrum vocalis finiet aut m.

¶ Aliq̄n in fine carmis herametri abūdat sillaba: q̄ vbi fit Carmen dicitur hypermetrū. Et necesse carmē illud vel in vocali vel in m littera terminare: ⁊ sequēs carmē a vocali incipere: ⁊ sillaba in fine abūdans abscissa scādēdo caput sequentis carminis annecti hz vt in illo Virgilia. Aut dulcis vulcano multi decoquit humorē. Et folijs vndam tepidi despuma laceni. Illa ſillaba rem in fine herametri superans: cū p̄incipio sequētis carminis scandi debet. Aut dulcis vulcano multi decoquit humo. Et folijq; vndam. ⁊c.

¶ De varia herametri cōpoſitione.

¶ In herametro cōponēdo sextuplex scōm quosdā est. varietas herametrū cū dactilicis appellāt: q̄ dactilo claudit: Ne est illud p̄ferimus manibus viras ⁊ p̄da p̄ecluta: q̄ ⁊ hypmetrū est. Sz aptius hoc exēplū. Sidera pellicia dātis gūt fare cerrit a iulo. Spōdaicis ē illud: q̄ ex solis spōdeis p̄stat: vt Romani muris albani cinxerūt longa. Et dicunt equitēporanes: cū oēs pedes vel dactilici vel spondaici sunt: sed spondaicis fugiēdū est: q̄ rarō soluta oratio incedit. Cōmune siue p̄ocidicū q̄ alternis dactilus vel spōdeis cōstat: vt Italiā fato p̄fugus laviniaq; venit. Sapphicū q̄ inter duos spondeos/quattuor hz dactilos: vt inferretq; deos lacio genus vñ latinū. Antimachiū: q̄ bis post duos dactilos hz spōdeū vt aū fugam soboles si q̄s michi parvulus aula. Absoluti q̄ oēs partes orationis hz vt est illa. Deu si tūc flentē rapuisset in ethera mauros: hec est alia carminū diuersa genera tradunt aliqui sed cum superuacaneū videtur omittimus.

¶ Herametri carminis vicia.

¶ Vicia hexametri carmis eorūq; nola ope p̄cipū est indicare. Ex fer put a Mau
lius Theodorus. Ego plura ꝓgessi. Acephalū ꝺr qō incipit a syllaba breui: vt flu
uiorꝫ rex aridanus cāposq; pocēs. Procephalū qō in primo pede vltra ḡtuor tpa
hꝫ: vt Insule ionio i magno quas dira celeno. Lagarū seu laxū cuius i medio vna
aut plures syllabe claudicāt: vt Cōgredior fer sacra pf; cōcipe fedus. Truncatū
qō in penultima claudicat. vt Monē cōtennūt. Laudatio vulnere gete hec; sca
zontes; ecsades appellat diomedes cuius libri tertiū lege p diligēter. Hypermē
trū qō vna syllaba abūdat: vt Jactemur doceas ignari hoimq; locorūq;. Hiatū
qō hꝫ syllabā in medio supmē: aut qō syneresim patit: vt fixerit acripidē ceruā hꝫ
aut erimāthi. Jnane cuius syllaba in duas p dieresim scindit. vt Accipe pompei
carmē deducēm ab illo. Ex vna enī syllaba due fiūt. Nā syllōga corripit ꝺr systole. vt
Obstupui steteruntq; come; vox faucibꝫ hesit. Si breuis p ducit ecstasis. Si due
breues p vna syllōga vel due syllōge pro vna ponant. Symphonesis est. hac greci fre
quēter vtunt. Spōdaicū qō spōdeū hꝫ in dnro. vt comua velataq; obuertimus an
temuarū. Colossum seu colobū seu solutum: qō prosa oīone incedit: vt dono dicite
deoꝫ volētibꝫ cū magnis dīis. Asperū qō horret iūcturis: vt nisce spioꝫ thaliaq;
cynodocea. Necvero ē ignorādū ꝙdā ex iis vicia tā hexametri quā cuiuslibet car
minis esse posse Hypothesim mīū in q̄ singuli pedes terminat dictionē: vt carmē do
ctū semīa simplex cōdere nescit. Cacophona q̄ vocaliū assiduitate squalēt vt infer
niq; latus ceteq; insula arces. Jtē cū ab eadē ꝓsonāte singule dictiones incipiāt: vt
O tite tute tati tibi tāta tyranni tulisti. Equinoctū cuius vltime sīles sunt vt exiret
mentes fraternas grata malis lis/bīr et bicipitis si/lluma verba simplr desināt.
Jtē caudata cū finis duoꝝ in ꝓsonātes desinit dictiōes. Hemistichiū qō inceptū
dūtaxat; semplenū est: qualia sūt apud maronē. vt huc cursus fuit hec sulpitius.

¶ De carminis heroici decore.

Carminis heroi si vis seruare decorum
Pes nunq̄ debet rationis claudere partem
Nī forte in primo: pentimemeri comitante
Vel quarto: quintoue: offendit turpe secundo
Sed minus in tertio: si illum monosillaba claudat

¶ Heroici hexametri decoꝝ (vt ait Sulpitius) in apta pedū cōnexione; varietate seruabit. Si pes nō terminet partē ofonis/nisi forte in primo loco: sequēte pēti
memeri: vt illo Virgiliano. Ast ego q̄ diuū incedo regina iouisq;. Et soror; pīūr.
Et nisi forte in quarto loco. vt Acta dabāt leti; spumas salis/ere ruebāt. Vel fors
te in dnro: vt musa mihi causas mēora quo numine leso. Hemistichū est carmē pro
sa interciscq; nimis oratiōe succusum; maxime si secūdus pes partē ofonis ter
minet vehemēter offendit: vt impulit in latus; vēti velut agmine facto. Qō fiet
minus indecore in tertio si monosillabā desinat; dictiones exigue sint. vt est illud
Horatii. Non vt or salutum te vult non filius omnes.

Heroum pulchrū est vox quod trisillaba finit
Hemistichū est penta/aut qō vox tetrasyllaba claudit
Gratius incedit quod vox bisyllaba complet
Integra si fuerit vox quam pons pede quinto

Absurdum est carmen quod vox monosyllaba finit
Virgilius at constat quod vox enclitica claudit

¶ Decor est heroicū qđ in trisyllabā desinit ꝑ fenius vīrginigere/ quale est illud
Virgilii. Urbs antiq; fuit (sunt) tenuere coloni Carthago. Illepidū est carmē qđ in
tetrasyllabā aut pēthasyllabā desinit vt est illud Virgilii. Nulla venus nullique animū
flexere hymenei. Et illud Marcialis. Dis cesareo cedit labor amphitheatro. Statius est illud carmē qđ in dy syllabā desinit/marie si pes quintus cēsetur: vt est illud
Virgilii. Musa michi causas memora quo numine leso. Dissonū est carmē qđ in
monosyllabā desinit: vt est illud Virgilii. Eole nāq; tibi diuū pf ater holm rex pulcrius thi incedit si monosyllaba enclitica fuerit: vt est illud Horatii. Sed vtrā cum
summa dote fidēq;. Et genus et formā regina pecunia donat.

Dactilici insurgunt cameri quinq; decore
Quatruor interdum spondei stantq; verecunde
Dactilus alternis spondeis nexq; decore

¶ Insurgit e fluit canore qnq; cōtinui dactili quale est illud Ennii. Et tuba terribili sonitu taurū exterret cruorē. Inde fit etiā cū decora qnq; pōdei quamuis ipsa res exigat: vt illud Virgilii. Occultū inspires igne fallasq; veneno. Sit decor est carmē cū dactilici pedes alternis vel interclusis spōdeis rēponunt: vt est illud Virgilii. Italiam fato profugus lauinaq; venit.

Quū precedentis: pendens sententia versus
Comma: colonue facit: hec sunt conclusa sequenti
Laudatur carmen: quod fert quandoq; necesse
Est rem cōtinuā: vehemens: bellūdule loquaris

¶ Laudabile ē carmē qđ sua sūpena in sequēti sua includit/cōma siue cōlō est.
Cicēs/multoꝝ carminū inter se implicatio quā carthenā appellāt plurimū iocūditatis hz in loco: vt quū optio sit vt rē cōtinuas: vel vehementia aut suauitate vtaris
Id quod in carminibus ꝓximo precedentibus perspicere facile eſt promptu.

De elegiaico carmine decoro.

Pēthameter pēthemerī pēthezū debet concludere censum
Precipue dactilum: quod vox bisyllaba claudit
Vltimū et huius penta aut quod tetrasyllaba cōplet
Absurdum et quod vox tri: vel monosyllaba finit.

¶ Decor pēthameter elegiacū sensum vz cōcludere z ornatissimus est qđ disyllaba claudit: vt est illud Ouidii. Vāe tua penelope lento tibi mittit vlixes. Si michi rescribas statim ipe venit. Secūdus huic est qđ pēthasyllabā aut tetrasyllabā desinit: vt est illud Horatii. Cum cōuersus p gramina fessi rura boues pendere sub olerū stare ex cacuminibus. Similis illud eiusdem Ouidii pestano gandere rosaria cultu. Perfecte sonat clausula lucifero. Absurdū est illud pēthameter quod vox trisyllaba aut monosyllaba perficit: quale est illud Communis papyle

dea fideris et dea floris precipit vnus municis esse habitū. Similiter illud Enneas etanis edite regibus es.

¶ Annotatio.

Litterule eiusdem/vocum similes quoq; fines
Crebras vocales: versus vetat ipsa venustas

¶ Vt decor carmis seruemus: eiusdē littere/aut sillabe assiduitatē: crebras etiā vocaliū cōcursiones dissonantiā/z sibilationē magis etiam qua in soluta oratione vitabimus. Permittitur tamen aliqñ (licet rarius) apud poetas hmōi iunctura: sed figurate z licēter vt est illud Ciceronis. O fortunatā natā me consule romā. et illud Ennij. O tite tute tati tibi tanta tyranne tulisti. Et illud Ennij Merētes flentes lachrymantes ac miserantes.

¶ Seruabimus etiā (inquit Sulpitius) in carminibus conterēdis omnē cultum cū latinitatis integritate. verbis vtemur electis nūc suauibus nūc canoris vt res postulat. Carmē figuris aspgemus: facilitate affectibus aliqñ cōcinnabimus. fabulis historijs z rerū doctrina locupletabimus. duriciā z verboꝝ nouitatē vitabimus. z qō maxima virtus ofonis est: vt Lactantius inquit apte dicemus. Ambigue dicta z ornamēta ambitiosa (vt manet flaccus) refugiemus a psonarū et rerū decoro nō deliberabimus. Interdū copiā: interdū breuitatē: nūc pingue: nūc siccū dicendi genus: nūc maturū et graue: nūc ardēs erectū z concitū amabimus. Carmen deducendū leta intētaq; cura aggrediemur. Antea (si fieri poterit) vt lectiūcula: vel cōmentatiōc similis carmis excitari. In versu etiā facilēdo/scabemus persepe caput rodemusq; vngues: nō de industria: sed cū distratione intenti: vnde inuento qō conabamur nobis quasi nō sentientibus pluteū sedemus stilū sepe vertemus singulaq; diligēter examinabimus/ z an lectione sint digna seuere censebimus. Amicoꝝ pleraq; iudicio cmēdabimus paucis cōtenti lectoribꝫ: z belle assentatoꝝ nō admittemus. Luxuriētia cōpescemus. aspera leuigabimus. et carentia virtute tollemus. Libri editionē nō precipitabimus ne eā penitētia subsequatur: sed diu vel nonū in annū castigabimus. Si qd aūt emissum fuerit: presertim lado lescentia: lz in iudiciū cū modestia reuocare z in suo genere cōseruando corrigere in multi fecit z ipse Cicero. qui totos imitauit archademicos fecit z Marcialis iā grādior q inquit/festinata puor decimi michi cura libelli. Elapsum manibus nūc reuocabit opus. Nota leges qdā sed lima rasa recēti. pars nona maior erit lectoꝝ vtriq; faue. Ad qō etiā nos horari videt prisianus: q fatetur se quecunq; in suis aduertit errata: quoad vixerit emendaturū. Rā vt fabius inquit supuacuus foret in studijs longior labor si nichil liceret melius inuenire preteritis. In versibꝫ etiā cōdēdis lucilij z Crispini nimis cita z preceps extēporalitas vitijs nō vacat. Inquit enī Horatius. Carmē reposēdite q nō multa dies z multa litura coercuit atq; perfectū decies nō castigauit ad vnguē. Laudabile erit carmē. Euripidis maturitatē. Maronis motā asino more z ennij limā expertū. Gloriant tñ aliqui iuuatam sibi carminis facilitatē/quasi virgula (vt aiūt) diuina furore quodā diuino p̄citi/vel a musis ipsis (tanq; olim hesiodo fabulat) sine studio sibi donatū. Sed audiant eundē horatiū. Natura fieret laudabile carmē an arte. Quesitū est ego nec studiū sine dimitte vena. Nec rude qd p̄sit video ingeniū alteri9/sed altera possit opē res: z cōiurat amice. Accūgat iō facili z extēporali ingenio/matura diligēna. Addo etiā doctrinā. Rā vt idē flaccus ait. Scribēdi recte sapere est pincipiū ꝫ fons. Multum etiam cum imitatione exercitatio conferet.

¶ Annotatio.

¶ Quāq; hec de carmīs decoro dixim⁹/nolim tñ ea a nobis sic dicta existimes vt hāc legē semp; vbiq; quasi affectatā; nimis rigidā obseruare sis astrict⁹. Jpe enī poetarū princeps Maro/nedū poeta alīs crebro hāc legē(vt in suis est p̄spicere monumētis)p̄termisit. Plautū nāvt idē inquit Ho. oīa possumus oēs. Jlle etiā insignis apud grecos homerus hec et hmōi obliuisti. fatet̄ flaccus. Quīq; bonus dormitat Homerus. Jpermittunt aūt p̄ter hanc legē multa poetica lnīa: vt idē ait Sūt delicta tñ q̄bus ignouisse velimus. Nā neq; corda sonū reddit quē vult/manus; mea. Nec semp ficret q̄cūq; minabit arcus. Quo magis tñ (vitato indecoro)/propius decoro accedas:eo laudabilius erit carmē.minusq; offēdet. vt idē ait. Verū vbi plura nitēt in carmīe nō ego paucis offendar maculis:quas aut iniuria fudit. Aut hūana parū canit natura:q̄d ego vt scriptor si peccat idē librarius vsq; quāuis est monitus:venia caret:; cytharedus ridet corda q̄ semp oberrat eadē:si latius de hac re cognoscere libeat horatium de arte poetica consulito.

¶ De licentia poetica.

¶ Carmina scribēti p̄mittūtur nōnulla poetica licētia:sed hac in re aduertēdum est/hmōi lnīam/nōvsq; adeo/prendi posse:quasi liberū sit scriptori lrārie artis desirere p̄cepta:; p suo voto:vel ꝑba trāsformare:vel vicioseinter se iungere dictiōes. Verū q̄ in grāmaticis; oratoris/disciplinis a magnis auctoribus traduntea negligere nō decebit. Sūt enī cuius arti limites p̄stituti:q̄s licēter/p auctorꝫ iudicio p̄uaricari nephas est. Jnnitabimur ergo celebres poetas:; īq̄bus illi fere ad viciū:cū dignitate tñ sūt deflexim illa incidere(nisi carmīs cōmoditate/aut necessitate cogā (munus decet. Nā illud vnū mēoria tenere debemus:vnāquamq; oſonē aurīū iudicio examinari debere/hic ergo p̄missus/siue licētia poetica īthis syllabis dictiōibus:; oſombus inuenit. Nā ab his singulis fit⁹ poetis cōtra p̄cepta trāsgressio. Jn litteris q̄dē(vt supērius in figuris diximus) Adiectiōe detractione/immutatione/trāsmutatione peccat. Addit nāq; in dictiōe littera q̄ precedentē vocalē breuē facit lōgā:vt relliquias relliga. reduco. Virgilius. Relliqas danaū. Horatius in epodis. Deus hec forta sse benigna reducet īsede vite. Detrahit nōnūq; lr̄a. Virgil'. Atq; immitis achilli. Si eui vitādi sibili causa detraxit Jmmitat. vt olīt,p illi. Cūq; opus est longa syllaba. r. in s. mutat. vt honos/labos. arbos. pro honor. labor. arbor. Trāsmutant vt teucre:euādre:meleagre:p teucer/euander/melegzer. Qō iō fit. qō dupler in hs nosibus est terminatio notati diximus. Euandrus teucrus. Virgil'. in septimo. Tum pater euandrus.

¶ De licentia immouandarū syllabarū.

¶ Jdē quoq; fit in syllabis. Nā dictiōi vt cōmodius quadret ꝑsibus syllaba q̄dam g̃tur vt induperator,p imperator: mauorcia,p marcia. vel subtrahit vt accestis pro accessistis. Virgi. Accestis scopulos. Aut mutat vt caudicibus,p codicibꝫ. Virgi. in geor. Caudicibus sectis. Cōtra,p enitra. Jdē. Spē gregis ah silice īnuda cōnitrā reliquit. Jtē cuātes pro ouantes. Jdem in. vi. Eneidos. Illa chorum simulās eusntes orgis circum.

¶ De immouandis dictionibus.

¶ Dictiōes quoq; additione seu interpositione alterius dictiōis recipiūt: vt septē subiecta trioni/pro subiecta septentrioni. Jmmutatione siue innouationem vt miscresco pro misereor:/horresco,p horreo/vel diminutione: vt pusillus pro parvus.

Uel cõparationẽ vt senior p senex/tristior p tristis. Virgil. Tristior et lachrymis. Uel derivationẽ. Uerg. Frõdea tecta/p frõdosa. Cõpositiõe vt deliger thirsiger. Quę ꝫ si in ọne quoq; soluta occurrũt/in pedestri tñ licẽtius ponũtur. Scien dum est etiã in dictiõibus grecis licere vti gtõ/vel suo vel latino quo ad metri cõ modũtas exposcit. Uerg. in vi. eneidos. In foribus letũ androgeum/p androgei. Transmutari etiã a poetis solent dictiones interdũ. Uerg. Maria oſa circum.

De oratione.

¶ Fit insup nõnũq; ad ọnẽ supuacua dictionis adiectio/ꝫ frequẽtibus cõiunctionibus ppacta/qõ greci polysintheton appellãt. Uerg. Athamasq; thoasq; pelidesq; neoptolemusq; primusq; machaon. Idẽ alibi. Sic locuta est/qõ p pleonasmũ. i. accumulationẽ dr. Detrahit simꝫ aliqđ orationi qõ eclipsis vnius verbi defectus. Uergi. Hec fecũ mente incepto desistere victã. I puma ọne deest. dixit in scõa aũt decet. Aliqñ detrahit dictio p aposiopesim siue vt Cicero p reticẽtiam Idẽ alibi. Quos ego:ꝫ ꝑstat intelligit puna. Subtrahunt aliqñ cõiũctiones p dyaliton. Idẽ. Ite forte citi date flãmã impellite remos: Trãsponit aliqñ oſo per hysteron pteron:qñ retroverso ordine ꝓfert. Terẽtius. Symbolũ dedit cenauit. Trãsponitur etiã oratio cũ casibus vice versis res ſignificat vt trade rati ventosi vbi intelligitur. Trade ratos ventis.

De commutatione vocabulorum per omnes partes orationis.

¶ Uiaduertunt ꝓterea poete vocabulis abuti:ꝫ aliud p oẽs ptes ọnis vocabu lũ p alio ponere. In nolle qđẽ vt Juuenalis bacchanalia vivũt. i. bacchanaliter hoc furiose ꝫ crapulose. Uirgilius i georgicis. Armẽtaq; pasces sole recẽs oriũ:hoc ẽ recẽter. Idẽ i georgicis flos apprima tenax. hoc ẽ apprime In ijs olim nomẽ p ad uerbio ponit. Ponit etiã ppriũ p appellativo. Uirg. Hauriat hũc octis ignẽ cru delis ab alto dardanus. i. dardanius de enea enim loquitur q a dardano rege troiano venit. Loco etiã gñis species ponit. Uirg. in georgicis de equabus amore feruẽ tibus:illas ducit amor: trãs gargara trãsq; sonãrẽ ascanĩ:vbi gargara p qbusq; mõ tibus posuit:ꝫ Ascanĩ p qbusq; fluminibus. Inuẽtor ẽt p re inuẽta ponit Uirgi. Cererẽq; canistris expediũt. Cerẽ q̃ est dea frugũ p pane posuit. Itẽ equẽ p equo Idẽ in georgicis Frena peleronũ laphite gyrosq; dedere. Impositi dorso atq; equẽ docuere sub armis. In sultare solo. Equitẽ. i. equũ. Mũerus certus p incerto po nitur. Idẽ. Et terquaterq; dñi nũerus singularis p ptali. Idẽ pars i frustra lecãt. Casus p casu. Uirg. Curruq; volãs dat lora scõo. Curru p currui sit etiã alteratio in ꝑbis. Uirg. Hũc ego si potui tm sperare dolorẽ. spare p timere ponit. Modus etiã p mõ ponit. vt Itis parat; quã pmũ arma viri. i. ite ꝫ parate. Signio p signio ne. Uirgi. prora aduertit: p aduertitur. Idẽ in georgicis. Lõgiq; vigent ad litora fluctus. pro vigẽtur. Itẽ vna ꝓpositio p alia ponit. Terentius. Ecquid nos amas de fidicina hac. i. ꝓpter hanc fidicinã. hec ꝫ multa alia vsurpant poete.

De omni genere metrorũ quo vsus est horatius apud latinos inter poetas liricos facile pricipeps.

¶ Metroꝝ vndeviginti generibus vsus est horatius libro carminũ q̃ ode inscri bitur. de quibus omnibus inferius dicemus.

¶ Carmē Asclepiadiū Choziambicū.

Tetrametrū carmen choziambū asclepiadis fit
Spondeo ⁊ binis choziambis pyrrhichioq
Uel sic conficitur spondeo dactiloq
Cum pentimemeri dehinc dactilicilq duobus
Acatalecticon ⁊ dicatur monocolon esse.

¶ Primū genus est carmē monocolon choriābicū Asclepiadiū tetrametrū acatalecticon. ⁊ vocatur monocolon. i. vnuforme: qz nullo est conuinctū. Dicitur etiā Asclepiadium ab inuētore asclepiade poeta lirico. Et choziambicū a pede choziambo predomināte. Et tetrametrū qđ quattuor pedes continet. Et acatalecticon quod perfectio fine claudit. Conficitur aūt ex spōdeo. duobus choriābus ⁊ pyrrhichio: et sic scanditur. Mece/nas atauis/edite re/gibus. Et sēm diomedē sic cōficitur. Spōdeo dactilo cesura ⁊ duobus dactilis ⁊ sic scandit. Mece/nas ata/vis/edite/regibus. Et hoc metro tris odas dumtaxat scripsit.

Mecenas athanis edite regibus
Exegi monumentum ere perennius
Donarem pateras grataq cōmodis.

¶ Hoc metro scripsit prudentius illum hymnum de accensione ignis.

Hymni. Inuentor rutili dux bone luminis

¶ Secundum est dicolon tetrastrophon constans ex sapphico ⁊ Adonico.

¶ Dactilicum sapphicum penthametrum endecasillabum.

Sapphicū est carmen confectum dactilicum sic
Penthametrū: primo semper pede pone trocheum
Hinc spondeum: hinc dactilicū: binosq trocheos.

¶ Dactilicum adomcū dimetrum.

Dactilicon dimetrum sic carmen adomdis esto
Ex pede dactilico et spondeo siue trocheo

¶ Sapphicon penthametrū endecasillabū conficitur ex trocheo spōdeo dactāo et duobus trocheis ⁊ sic scāditur. Jam satis ter/ris nivis/atq; dire. Huic cōiūctum est adonicū constans ex dactilo ⁊ spondeo vel trocheo ⁊ sic scanditur. Terruit/urbem hoc metro tres et viginti odas scripsit.

Jam satis terris nivis atq dire
Marcuri facunde nepos atlantis
Quem virum aut heros lyra vel acri
Vile potabis modicis sabinum
Integer vite celerisq purus.
Parcius iunctas quatiunt fenestras

O venus regina gnidiq; paphiq;
Poscimus si quid vacui sub umbra
Lesbicos odi puer apparatus
Nullus argento color est avaris
Ne sit ancille tibi amor pudori
Septimi gades aditure mecum
Ille si iuris tibi peierati
Rectius vives licini neq; altum
Odium dives rogat in paterni
Marcis celebs quid agam calendis
Marcuri nam te docilis magistro
Herculis ritu modo dictus o plebs
Fame nympharum fugientium amator
Nos vides quantum moueas periclo
Montium custos nemorumq; virgo
Impios parte retinentibus omen
Pindarum quisquis studet emulari
Iuue quam proles mebea magne
Est michi nouum superantis annum
Phebe silvarum quam potens diana

¶ Hoc metro etiam scripti sunt hymni quos frequentant ecclesiastici.

Nocte surgentes vigilemus omnes
Ecce iam noctis tenuatur umbra
Quod chorus vatum venerans olim
Ut queant laxis resonare fibris
O sator rerum reparator eui
Intra deserti teneris sub annis
O nimis felix meritiq; celsi
Christe sanctorum decus angelorum
Virginis proles opiferq; matris
Iste confessor domini sacratus.

Hymni.

¶ Illud notandū quod in secundo huius hymni versu dicendum est hoc die ꝛ nō hodie: qz primū pedem oportet esse trocheū et omnes he predicte ode manifestāt.
O pater sancte mitis atq; pie.

¶ Ille hymnos pedes nō seruat: qui hīc hymnum scripsit' sillabas tamē seruare pedes vero minime curauit.
¶ Tertiū est dicolon distrophon cōstās choriābico gliconico & asclepiadeo. sic.

¶ Gliconicum Choziambicum.

Sic carmen trimetrū choziambū conde gliconis
Ex pede spondeo: choziambo: pyrrhichioq;
Uel pede spondeo: sic dactilicisq; duobus

¶ Gliconicū choriābū trimetrū cōstat spōdeo choriambo & pyrrhichio sic scādit. Sic te/diua potens cipri/ vel scōm alios conflat ex spōdeo et duobus dactilis sic scāq; ditur. Sic te/diua potens cipri. huic iungitur Asclepiadeū choriambicum & dicitur dicolon distrophon scripsit hoc metro odas duodecim.

Sic te diua potens cipri
Cum tu lyppia telephi
Uater cena libidinum
Et ture et fidelibus iuuat
Donec gratus eram tibi
Nec pauperis ibici
Quantum distat ab inacho
Intactis opulentioz
Festo quod potius die
Quod me bzacchi rapis tui
Intermissa uenus diu
Quem tu melpomene semel

¶ Dactilicū archilochiū tetrametrum.

Dactilichū archilochi sic carmen tetrametrū fit
Quattuoz herois pedibus: tribus atq; trocheis
Et quartus debet semper pes dactilus esse
Bucolici in mozem partem claudens rationis.

¶ Endecasillabum archilochium.

Er binis iambis peutimemeri atq; trocheis
Ternis: conficies endecasillabon apte
Sepius at pzimo pzo iambo pone trocheum

¶ Dactilū archilochiū cōficit ex quattuoz pedibz heroicis (ita q̄ quartus semp sit dactilicus par: ē ofonis finiēs more bucolici) & ex tribus vltimis trochaicis & sic scādit. Solui/acris hy/emis gra/ta vice/veris/q; fa/uoni/huic cōnecti endecas

Alabū archilochiū cōstans duobus iambis penultimemeris: tribus trocheis: et spondeo primo loco: p iambo ponitur spōdeus: et sic scanditur. Trahunt/que sic/cas/machi/ne ca/rinas/scripsit hoc metro hanc oden solam

Soluitur acris hyemps grata vice veris et fauoni.

¶ Quintū est tricolon tetrastrophon cōstans ex primis duobus versibus cōtābicis Asclepiadis dūs: de quo metro superius est dictum. Tertius versus est pherecratius trimeter heroicus qui cōficitur ex spondeo dactilo et spōdeo sic scāditur. Grato/pyrrha/sub/antro. Quartus versus est gliconicus de quo super dictum. hoc metro septem odas scripsit.

Quis multa gracilis te puer in rosa
Quauis referent in mare te noui
Dianam tenere dicite virgines
Vites humileo me similis chloe
O fons blandusie splendidio: vitro
Indiuere lite dii mea vita dii
Quis fles asterie quas tibi candidi

¶ Sextū est dicolon distrophon: tres enī primi versus sunt Asclepiadū choriābici siue dactilici. Quartus gliconicus de quibus superius est dictum scripsit hoc metro odas nouem.

Scriberis vario fortis et hostium
Vastor cum traheret per freta manibus
Quis desiderio sit pudor aut modus
Albi ne doleas plus nimio memor
Nolis longa fere bella munantis
Extremum tanaim si biberes lice
Inclusam donaen turris et cura
Diuis arte bonis optime romule
Jam veris comites que mare temperent

¶ Hoc duobus metris vcz Asclepiadeo choriambico et Gliconico scripsit diuus Ambrosius de sanctis martyribus illum hymnum.

Sanctorum meritis inclita gaudia

¶ Est etiam alius hymnus de eukaristia.

Hymni

Sacris solemniis iuncta sunt gaudia

¶ Quitū hāc scripsit pedū mēsurā et metrū naturā nō curās Alladarū tēpi nōcrū seruauit. ¶ Est etiam alius hymnus de assumpsione diue virginis marie.

O quam glorifica luce chorusca.

¶ Videret hic hymnus Asclepiadio carmine cōtextus sed cōtra illius metri nō-

turam in postremo pede ponitur spondeus vel trocheus pro dactilo: ḋ hic scripsit/ nullū ducē secutus/ vsus est monocolo tetrastropho hoc quattuor versibus eiusdem matri inde post quartum replicatione facta.

¶ Quartum est dicolon distrophon Constans dactilico archilochio tetrametro e endecasillabo archilochio.

¶ Dactilum pharisicum tetrametrū.

Dactilicū tu tetrametrū sic conde phalisicum
Quattuor herois spondeis: dactilicisue
Siue alternis: sed ternus pes sepius esto
Dactilicus: quartus spondeus sit quoq; semper

¶ Septimū est dicolon distrophon. primus ẽm ꝓsus est heroicus archilochius de quo superius est dictū. Secūs phalisicus dactilicus tetrameter acatalecticus: cōstans ex quattuor pedibus heroicis vel dactilicis vel spondaicis vltimus tamē semp spondeus erit. Tertius sepius dactilus sic scanditur.

Lauda/bunt ali/i cla/ram rhodon/aut myti/lenen.
Aut ephe/sum bima/ris ve co/rinthi.

¶ Scribit hoc metro quattuor odas.

Laudabunt alii claram rhodon aut mytilenen.
Albus vt obscuro detergit nubila celo.
Te matris et terre numeroq; carentis harene
Quid tibi vis mulier nigris dignissima barrhis

¶ Choziābicū aristophanū monometrū.

Carmen aristophanis choziambum cōditur apte
Ex pedibus binis et erit primus choziambus
Bacchius (arbitrio) siet amphibrachus ve secūdus

¶ Choziambicum alcaicū trimetrum.

Alcei trimetrum choziambium condere carmen
Sic debes: primo tu pone secundum epitritum
Hinc binos choziambos: bacchius vltimo esto
Amphibrachum ve loces illius sub vice sepe.

¶ Octauum est dicolon distrophon: primus versus est choziambicus aristophanis constans choziambo ⁊ amphibrachio siue bacchio et sic scāditur. Lydia dic/per omēs. Sequēs est choziambicus alcaicus trimeter constans epitrito scō: duobus choziambis ⁊ amphibracho siue bacchio sic scanditur. Te deos oro sibarim/ cur properas/ amando hoc metro hanc odē solam scripsit.

Lydia dic per omnes
Te deos oro sibarim cur properas amando

¶ Dactilicum alcaicum trimetrum.

Alcaicum trimetrum carmen sic dactilicum fit
Et binis iambis: vel sic spondeo et iambo
Huic penthimemeri post dactilicis q̄z duobus

¶ Iambicum archilochium trimetrum hypercatalecticon.

Archilochi iambum fit hypercatalecticon apte
Sic dimetrum: p̄imo pede spondeum vel iambum
Ponas spondeum terno: iambumq̄z secundo
Et semper quartus sit iambus p̄archichius ve
Postremo semper ponatur sillaba abundans

¶ Dactilicū pindaricū tetrametrum.

Pindaricum tu dactilicū fac tetrametrū sic
Dactilicis binis necnon binis q̄z trocheis

¶ Ronū est tricolon tetrastrophon primi duo versus sunt dactilici alcaici trimetri catalectici. Constant aūt duobus iambis: vel spondeo i iābo cesura: duobus q̄z dactilis. Tertius est archilochius dimeter hypercatalecticus constans ex primo pede iambo vel spondeo: scōo iambo tertio spōdeo: quarto iambo vel pyrrichio deinde sillaba abundans. Quartus est pindaricus dactilicus tetrameter constās duobus dactilis et duobus spondeis q̄ sic scanditur.

Vides/ vt al/ta/ stet niue/ candidum
Soza/ cte nec/ iam/ sustine/ aut onus
Silue/ labo/ rantes/ gelu/ que
Flumina/ constite/ rint a/ cuto

¶ Scripsit hoc metro triginta nouem odas.

Vides vt alta stet niue candidum
O matre pulcra filie pulcrioz
Uel ox amenum sepe lucratilem
Mulis amicus tristiciam et metus
Natis in vsum leticie scriphis
Icti beatis non arthum iauides
Quid dedicatum poscit apollinem
Parcu deoz̄um cultoz et infrequens
vhitū.

O diua gratum que regis antium
Nunc est bibendum nunc pede libero
Motum ex metello consule cinicum
Equam memento rebus in arduis
Nudum salubacta ferre iugum valet
O sepe mecum tempus in vltimum
Non semper imbres nubibus hispidos
Quid bellicosus cantabat & scytes
Ille et ne fastote posuit die
Heu heu fugaces posthume posthume
Jam pauca aratro iugera regie
Cur me querelis exanimas tuis
Bacchum in remotis carmina rupibus
Non vsitata nec tenui ferar
Odi prophanum vulgus et arceo
Angustam amice pauperiem pati
Delrende relo et dic age tibia
Justum et tenatam propositi virum
Celo tonantem credimus iouem
Delicto maiorum numeritos lues
Eli vetusto nobilis ab lamo
O nata mecum consule maulio
Celo supinas si tuleris manus
Vir est puellis nuper idoneus
Tirrhena regum progenies
Qualem ministrum fulminis alitem
Ne forte credas interituraq
Que cura patrum queue quiritium
Phebus volantem prelia me loqui

Alcaicū choriambicū pentametrum.

Penthametrum alcei choriambum conficies sic
Spondeo atq tribus choriambis pyrrhichioq

¶ Decimū est monocolon choriābicū alcaicū penthametrū cōstans ex spondeo tribus choriambis ⁊ pyrrhichio. hoc metro tria odae scripsit sic scanditur.

Tu ne/quesieris/scire nephas/quē michi quē/tibi
Nullam/barre sacra/vite prius/seneris ar/bozem
O cru/delis adhuc/ꝫ veneris/muneribus potens.

¶ Jambicū trimetrum archilochiū.

Archilochi iambū dimetrū primo amphimacro fit
Et binis iambis vel spondeus sit bternis

¶ Jābicū trimetrū hypponactiū catalecticon.

Hypponacteū dimetrū catalecticon esto
Jambū: er quinis iambis: quis sillaba abundans
Additur: imparibusqz locis spondeusqz aliquando

¶ Undecimū est dicolon distrophō primus ꝫ sius est Jābicus archilochius dimeter acatalecticus ꝑstat ei amphimacro ⁊ duobz iābis siue altermo spōdeo Sequēs versus est iābicus trimeter hipponactius catalecticus. Cōstat aūt ḳnqz iambis: ⁊ sillaba superante hoc metro solam vnā odem scripsit que sic scanditur.

Non ebur/neqz au/reum
Mea/rem/det in/domo/lacu/nar.

¶ Sapphicū alcaicū trimetrū ionicum.

Sapphicū alcaicū trimetrū ionicūqz a minozi
Conficitur solis tribus a ionicisqz minozi

¶ Duodecimū est monocolō carmē ionicū sapphicō a minori trimetrū acatalecticum. Cōstās tribus ionicis a minori hoc metro solā vnā odem scripsit ḳ sic scādit.

Miseratum est/ne amozi/dare ludum

¶ Dactilicū archilochium dimetrum

Dactilicum dimetrum catalecticon archilochi fit
Dactilicis binis post quos sit sillaba abundans.

¶ Tertiū decimū est dicolon distrophō. primus ꝫ sius est heroicus hexameter de ḳ supradiximus. Secūs est dactilicus archilochius dimeter catalecticus. Constans duobz dactilis ⁊ sillaba supersit: hoc metro scripsit solā vnā odem ḳ sic scanditur.

Dilfu/gere ni/ues rede/unt iā/gramina campis
Arbozi/busqz co/me.

¶ Jambicum hipponactium
trimetrum acatalecticon.

Hypponacteũ iambũ trimetrũ acatalecticon illud
Precipue ornatum senis quod constat iambis
Sedibus imparibus recipit spondeũ aliquando

¶ Iambicũ archilochiũ dimetrũ acatalecticon.

Archilochi iambũ dimetrũ acatalecticon illud
Quattuor ex iambis constans apprima venustum
Sedibus imparibus recipit spondeum aliquando

¶ Quartũ decimũ est dicelon distrophõ: primus ꝓsus est tãbicus hypponacteus trimet acatalecticus ꝓcipue ornatus est q̃ ex tãbis cõstat: sic scãdit. Beatus ille qui/procul negocijs. Admittit tñ q̃q; spondeũ in locis imparibus vt in illo. Lupis et agnis quãta for/tito/ob/tigit. Sequẽs est tãbicus archilochius dimeter acatalecticus constãs: quattuor tãbis et ille apprime venustus qualis est hic sequẽs. Magis/ve rhom/bus aut/stari. Recipit tñ in locis imparibus spondeũ vt in illo. Malue/sa u/bres cor/pori his duobus iambicis scripsit odas decem.

Ibis liburnis inter alta nauium
Beatus ille qui procul negocijs
Parentis olim si quis impia manu
Lupis et agnis quanta sortito obtigit
Ato deorum quidquid in celo regit
Quid immerentes hospites vexas canis
Quoquo celesti ruitis aut cur derteris
Rogare longam puditam te seculo
Quando reposcum cecubum ad festas dapes
Mala soluta nguis erit alite.

¶ Iambici merit duo gña. altera de quo diximus supra quo vsi sũt recẽtiores alterũ apud vetustissimos comicos tragicos in vsu fuit qõ restat horatius hũc socci sũpsere pedẽ grãdesq; cothurni/pumusq; hoc carmẽ scribere cepit archilochus de quo idẽ archilochũ ꝓprio rabies armauit tãbo. huic archilocho licãbes auus lacedemonius neobolen filiã despõsauit: qua postea negata / ĩdignatus archilochus in patrẽ & filiã tãbicis carminibus ita mordaciter inuectus est: vt pr̃ ipsarũ cõsumeliarũ morte iambos illius vitare studuit. Nam ad laqueũ cõfugit seipsum suspẽdit. vñ Ouidius in ibin. Tincta licãbeo sanguine tela ferã. Erat aũt archilochus poeta pariꝰ. Jãbicũ carmẽ est maledicũ. a tãbimin q̃ est maledicere vt scribit diomedes. Alij a tapto grece qõ est noceo. Alij a tãbizo qõ apud antiquos dicebat contumelior vituperoviolo. Inde tãbographus q̃ iambicis carminibus scribit apud grecos precipui huius carminis scriptores fuerunt Archilochus et hypponax apud romanos aũt Lucillus & Catullus. Scribit priscianus veteres comicos ac tragicos latines in iambico ordine in locis indifferenter posuisse q̃q; pedes. videlicet iambum tribrachum anapestũ dactilum & spondeum: sed animo

loco iambum vel pyrrhichium solum de quo latius paulo inferius dicemus.
¶ Iambico archilochio dimetro (de quo superius diximus) scribitur etiã quos sancta canit ecclesia sexaginta decẽ hymni. In locis impanbus immiscetur quãdoq; pyrrhichius et trocheus contra illius metri legem. Et sunt monocoli cetrastrophi: quia post quartum quemq; versum fit replicatio eiusdẽ metri et sunt isti qui sic scandunt.

O lux/bea/ta tri/nitas
Condito/r alme si/derum
Ades/to sancta trinitas
Eterne rerum condito/r
Magne deus potentie
Summe deus clementie
Telluris ingens condito/r
Tu trinitatis vnitas
Celi deus sanctissime
Deus creato/r omnium
Lucis creato/r optime
O latis rerum condito/r
Recto/r potens verax deus
Rerum deus tenax vigo/r
Audi benigne condito/r
Summe largito/r premii
Christe redempto/r omniũ
Conso/rs paterni luminis
A patre vnigenitus
A solis o/rtus cardine
Saluato/r mundi domine
Te lucis ante terminum
Splendo/r paterne glorie
Plasmato/r hominis deus
Primo dierum omnium
Rerum creato/r optime
Ecce tempus idoneum
Jesu/quadra/gena/rie.
Jesu saluato/r seculi
Jesu nostra redemptio
Jam xp̃s astra ascenderat
Jesu saluato/r seculi
Jesu redempto/r omnium
Jesu co/rona virginum
Nũc sancte nobis spiritus
Veni creato/r spiritus
O gloriosa femina
Quẽ terra pontus etheta
Eterne rex altissime
Xp̃e qui lux es et dies
Ex more docti mistico
Ad cenam agni prouidi
Aurora lucis rutilat
Sermone blando angelus
Jam lucis orto sidere
Somno refectis artubus
Ales dei nuncius
Clarum decus ieiunii
Impleta gaudent viscera
Exultet celum laudibus
Verbũ supernũ prodiens
Jesu dulcis memoria
Jesu amato/r clementie
Exultet io/rato/r p̃ecato/rib̃

Tu chriſte noſtrū gaudiū
Ueni redemptor gentium
Uerbū ſupnū pdies: a pre
Uox clara ecce intonat
Uexilla regis prodeunt
Martir dei qui vnicum
Deus tuorum militum
Rex glorioſe martyrum

In anime puerperio
Nox et tenebre z nebula
Lux recce ſurgit aurea
Eterna celi gloria
Chorus noue hieruſalem
Tu rpe noſtrum gaudiū
O nata lux de lumine
Celeſtis formam glorie.

¶ Sūt etiā alii hymni: q iābico hypponactio trimetro acatalectico monocolo decurrere vident: ſed cōtra illius metri naturam recipiūt locis imparibus aliqñ trocheū in paribus aūt ſpondeū vel pyrrhichiū aliqñ trocheū: ſed q hoc ſcripſerunt ſillabarum numero ſeruato pedum legem non curabant: ſic ſcanduntur.

Annu/e chriſ/te ſe/culo/rum do/mine
Aure/a lu/ce et/deco/re ro/ſeo

¶ Trochaicum dimetrum
alcinauium acatalecticon.

Trochaicū dimetrū acatalecticon alcinaueum
Quattuor ex puris debet conſtare trocheis

¶ Alii preter ſunt hymni q trochaico dimetro alcinaueo acatalectico ſi cedere vident: ſed q eos edidit huius metri naturā neutiq obſeruauit: imiſcet enī in oſdus locis tā ſpondeū iambū q pyrrhichiū: ſynalephā z ecclipſim non admittit. Trochaicū alcinauiū dimetrū acatalecticū cōſtat ex quattuor trocheis z ſic ſcanditur. Quos vi/deas ſe/dere/ce/leſo. hoc metro videtur hi conſcripti de beata anna.

In an/ne pu/erpe/rio.
Felix/anna/pre a/liis.

¶ Trochaicū dimetrū catalecticō euripideū.

Trochaicum dimetrum catalecticon euripideum
Semipede adiuncto. de ternis eſto trocheis.

¶ Trochaicum dimetrū catalecticū euripidiū conſtat ex tribus trocheis z ſemipede hoc eſt ſillaba ſuperante.

¶ Trochaico alcinauco (de quo diximus) z hoc trochaico euripidio hymni ſequētes vident incedere: ſed q eos ſcripſerūt (vt in aliis hymnis) nō pedū mēſurā: ſed ſillabarū numerū (vt ſepius diximus) obſeruāt. ¶ Confundunt enī alios pedes indifferenter nunc iambū nunc ſpondeū nunc pyrrhichiū. ſic ſcanduntur.

Pange/lingua/glori/oſi
Pre/li/um cer/tami/nis

¶ Et dicantur dicoli dystrophi versus: qz post scēm quenq; versum fit replicatio primus versus acatalecticus q̄ perfecto fine claudit̄. Scēa est catalecticus q̄ in fine deest syllaba que perficeret carmen hoc modo incedunt sequentes.

Pange lingua glorioſi
Corporis miſterium
O matia noli flere
Collaudemus magdalene
Eſtimauit horrulanum
Urbs beata hieruſalem
Tibi chriſte ſplendor patris
Sancte dei preciose
Chriſte miles gloriosus
Feſtum matris glorioſi
Mundi ſalus affutura
Luſtra ſex qui iam peracta
Crux fidelis inter omnes

¶ Iambicū dimetrū anacreontiū catalecticon.

Iambicum fit dimetrum catalecticon annacreontis
Ex ternis iambis: poſt quos ſit ſillaba iuncta

¶ Iābicū trimetrū catalecticō anacreontiū ꝓstat ex tribꝫ iābis ⁊ ſillaba ſic ſcādit Preceps/amo/re ſe/no. hoc metro ⁊ trochaico dimetro alcinauio acatalectico incedere vſ ille hymnus. Cultor dei memēto. ⁊ ō: dicolos tetraſtrophos: qz duo pmi versus ſūt anacrōtij iābici. ⁊ duo posteriores trochaici alcinauij: ſed in scēa replicatiōe ſolo iābico anacreōtio ꝑ quattuor ꝓſus vtitur. In replicatiōibus ſequentibus (nullo ordine ſeruato) hec metra inuicem confundit hoc modo ſcandit̄.

Cultor/dei/memen/to
Te ſon/tis et/laua/cri
Rorem/ſubi/ille/ſanctum
Te criſ/mate/iuuo/natum

¶ Trochaicū dimetrum ithiphalicum brachycatalecticon.

Trochaicum dimetrum brachycatalecticon apte
Fertur ithiphalicum ternis conſtare trocheis.

¶ Trochaicũ dimetrũ ithyphallicũ bacchi catalecticũ dicitur simul quod cõstat ex tribus trocheis vt bacche/iunge/nigrea. hoc metro hymni sequentes sunt scripti qui sic scandentur.

Aue/maris/stella.

Aue/mater/anna.

¶ Et sunt monocoli tetrastrophi: q̃ post quartũ quẽq; versũ fit replicatio hec de hymnis collegimus. ¶ De odis quas sequẽtes appellant: qm̃ pauce: ac potius nulle debitũ metri mensurã cõplecunt: de his aliquid percipere omittimus.

¶ Iambicũ sapphicũ acatalecticon.

Sapphicũ est dimetrũ iambũ acatalecticon apte
Heroa pentimemeri: tambisq; quaternis

¶ Quintũdecimũ est dicolon distrophõ primus versus est hipponactius trimet acatalecticus de quo pauloante diximus hoc mõ. Pecti/nichil/me si/cut an/tea/ iuuat. Scõs est sapphicus iãbicus dimeter acatalecticus cõstans heroica pentimemeri. et quattuor iambis hoc modo. scribere/versicu/los memoria per/cussum/ graui hoc metro hanc oden dumtaxat scripsit.

Pecti nichil me sicut antea iuuat

¶ Iambicum archilogium heroicum.

Heroum iambũ sic archilochi dimetrum fit
Quattuor: et iambis. hinc dactilicis q; duobus
(Heroa vt pentimemeris) dehinc syllaba detur.

¶ Sextũdecimũ est dicolõ distrophõ. primus ẽ versus est heroicus. hoc mõ horrida tẽpestas celũ cõ: fratri: ignes Secũdo ẽ archilochius iãbicus heroicus ẽ tãs dimetro iãbo duobus dactilis cũ syllaba superãte vt pẽtimemeri heroica. hoc mõ scãdit. Hiues/tẽ de ducit/ioue/nũc mare/nũc siue. Vbi diligẽter animãdus est minũ dactilũ nũc siue appetere licenter esse positũ. Nã siue tri syllabũ facit Horatius. Nõ paucarum: e post cõsonantem. Tortellius affirmat: scripsit hoc metro vnã odem.

Horrida tempestas celum contrarit: ignes

¶ Septimũdecimũ est dicolon distrophon primus versus est heroicus hoc mõ. Mollis inertia/cũ tantã dis/suderit inimi. Secũs iãbicus archilochius dimeter acatalecticus de quo suprãdictũ est hoc modo scãditur. Odi/profanum/ vulgus. Scribit hoc metro duas odas.

Mollis inertia cum tantum diffuderit inimi
Mor erat et celo fulgebat luna sereno.

¶ Duodevigesimũ est dicolon distrophon primus versus est heroicũ hoc modo: Altera/tã bel/lis/ferit/turci/vulnus/etas. Alter iãbicus hypponactius trimetrus acatalecticus de quo supra dictũ est hoc mõ scãdit. Suis/et ipsa ro/ma/viribus/ ruit: scripsit hoc metro vnam dumtaxat odem.

Altera iam belli: terrimus vulnus etas

¶ Nõ vigesimũ est monocolõ distrophon hypponactium trimetro acatalectico: de quo diximus: hoc modo scandit. Jã ter/ra/ca dõ/manus/scat/cic. hoc metro hanc solam odem scripsit.

Jam iam efficaci do manus scientie.

¶ Habes iam candide lector: de omnium genere metrorum quo vsus est horatius flaccus.

¶ De comedia et tragedia.

¶ Comedia (vt inquit diomedes) est poete ciuilis fortune sine periculo vite cõprehensio: dicto apo tes comen. Come enim greco appellatur pagi. id est cõuenticula rusticoꝝ. Ita inuentus (vt ait varro) antiquus circa vicos ire solita est. Et quoꝝ ius rei causa hoc genus carminis pronunciabat. Nam postq athenas ex agris cõmigratum est: et hi ludi constituti sunt sicut rome compitalicij ad conuentũ prouocabant: et ab vrbibus come: et oda comedia dicta est.

¶ De poetis comicis.

¶ Poete primi comici fuerunt. Sussarium Rullus: a magnes. Di veteris discipline iocularioꝝ quedam minus forte et venuste pronunciabant. Secunda etate fuerunt Aristophanes. Eupolis. et Cratinus: qui a principium vicia sectati acerbissimas comedias composuerunt. Tertia etas fuit menandri perynthie et philomonis: qui oẽm acerbitatẽ comedie mitigarunt atq multiplicia argumẽta grecis erroribus secuti sunt. Ab his romani fabulas transtulerunt. Et constat apud illos primo latino sermone comediam liuium andronicũ scripsisse huic plautũ et Terentiũ sub secutos Tragedia (vt idem ait) est heroice fortune in aduersis cõprehensio. Tragedia vt quidem voluit vr a tragos q̃ est hircus a ode. id est cantus qm olim autoribus tragicis: tragos. i. hircus premiũ cautus ꝓponebatur q̃ libe rolibus die festo libero patri ob hoc ipsum immolabat: qi vt varro hirci depascũt vitẽ. vñ horatius in arte poetica Carmine qui tragico vilem certauit ob hircum Mox etiã agrestes nudauit. Alij putãt a fece: quã grecoꝝ quidã trigon appellãt tragediã notatã per mutationem litterarũ i videlicet in a qm olim nondũ pfectis a thespide aut thespi repertis talis fabulas permixti ora: fecibus agitabãt vt rursum horatius testatur. Ignotum tragice genus inuenisse camene dicitur et plaustris vexisse poemata thespis. Que canerent agerentq̃ peruncti fecibus ora.

¶ De comedie et tragedie differentia.

¶ Comedia et tragedia differunt: qm in tragedia intro ducuntur duces heroes reges in comedia humiles atq priuate persone. In illa lucius: exilia: cedes. In hoc amores virginũ raptus. Deinde qõ illa frequẽter a pene semper dãtur rebus letis exitus tristes a liberoꝝ forumarũq̃ ꝓuorum in penis admissio: tristicia nãq tragedie ꝓpium est. Ideo euripides petenter archilao rege vt de se tragediã scriberet Abiuit a piecatus est ne accideret archilao aliquid tragedie ꝓpium ostendens nichil aliud esse tragediam q̃ miserarum comprehensionem.

¶ De metris quibus comici et tragici scripserunt.

¶ Metro iambo scripserūt cōici & tragici vt tullet plautus lopere suo de comicis versibus. Cum nō solū Terentius. sed plautus etiā Ennius Accius q; et Actius paucissimus turpiliusq; cēteriq; tragedie & comedie latine veterū scriptores: eodē metri mō iambici sunt vsi: vt in oībz locis indifferēter ponerēt dnq; pedes. i. iambū anapestū dactilū spondeū. absq; postremo loco vel iābū vel pyrrhichiū oīno posuisse inueniūt. Miret quo sibi adnegare: terētij cōmedijs metra: vel ea quasi archana quedā: q ab oībus doctis semota sibi solis esse cognita affirmare. Nō vt vel impericie vel irrogātie vicijs effugiamus: breuiter de supradictis metris autoz testimoniū q vetustissimoz afferamus. Sciendum est igitur qđ iambici versus vel monometri sunt ex duobz pedibus simplicibus cōiūcti vel dimetri ex quattuor pedibus. vel trimetri ex sex. vel tetrametri ex octo. Rā pentametri ex decē. vel hexametri ex duodecim rarissime inueniūt. Ergo trimetris et tetrametris frequētius vtūtur comici. Alijs vero raro. q in medio dispersis. pnūciatiōis rythmice cā. q distinctiōis ideo aūt spondeum vel dactilum: in secūdo loco vel quarto posuerūt. quod inuenerunt etiam apud grecos vetustissimos. Quis tñ raro fieri hoc idem s: q rarissime necessitate carminis vim consonantis amittit apud comicos hec autem frequentia dactili et spondei facit vt pene dissoluta pro pedestri similis esse videantur personarum sermocinatio. hec pliscianus.

¶ Iambici metri (vt inquit Sī pōtinus) duo sunt gña. alterū apud vetustissimos comicos tragicosq; in vsu fuit. Qđ testat horatius. Hunc socci sumpsere pedem grandesq; cothurni. Primusq; hoc carmine scribere cepit Archilochus de quo idē archilochū. pprio rabies armauit iambo altero aūt minores vsi sunt.

¶ Iterus iābicū comicū ac tragicum dr: hoc autem ppie purū trimetrū appellat suscipitq; tres pedes inuicem mutatos iambum pyrrhichiū et spondeum nec nisi raro apud veteres in vsi fuit atq; vetus iābicā in sedibus imparibus hoc est prima terna q cnta dnq; pedes scripsit dactilū spondeū choriū siue trocheū anapestū et a quo nōiatur iambū. In sedibus paribus hoc est secūda q quarta anapestum choriū q iambū: secūa sedes q sī variē vsurpet: dr: oppie tñ iambum vel pyrrhichium requirit. Moniū aūt in primo tertio quinto pede iambicū aut spondeū recipit in secundo quarto iambū in sexto iambū vel pyrrhichiū. Illud diligēter aīaduertēdū est metrū ab eo pede ex quo precipue ostat vocari: nec tñ eo solo perfici sed alios pedes suscipere. O primū tñ esse iambū quod pro pedum genere hoc est iambo quo nominatur constet.

¶ De scansione metrorū comicorum.

¶ Cū comici q tragici nūc monometro iābico: nūc dimetro: nūc trimetro: aut etiā tetrametro vtunt: restat vt de eoz scānsione aliqđ dicamus. Et primo de trimetro iābico hypponactio: quo primū vsus est Terentius comicus in prologo andrie sic.

¶ De trimetro iambico hypponactio.

¶ Poe. lambus. ta cū. iābus. primani. dactilus. mad stri. spondeus. bendap. spondeus pulit pyrrhichius. In hoc iambico trimetro multe fiunt elisiones. p synales pham. et ecliptim sicut q alibi quare in comicis scandendis oportet hos precipue ānotare: diligens lector.

¶ De iambico trimetro hypponactio et dimetro archilochio.

¶ Vos i/spōdeus/stre in/ābus/traher/spōdeus/tibi/ābus/re/so/pyrrhichius/sla/iambus. Ades/iambus/dum pan/spondeus/cio te/spondeus/volo/iambus/vel pyrrhichius.

¶ De monometro iambico.

¶ Inma/trocheus/liud/iambus. Hoc ꝑ ducendū qꝫ comici trocheū loco tibi sepius admittunt vbi trimus.

¶ De tetrametro.

¶ Quid est/iambus/qꝫ ti/chorus bi me/pyrrhichius/arsel/spōdeus/fice/pyrrhichius/rhec pos/spondeus/fit am/iambus plius pyrrhichius.

¶ Illud annotandū comicos nō idē metrum continue seruare: sed nūc monometrum aut dimetrum: nunc vero trimetrum aut tetrametrum secūdum varios sermonis affectus.

¶ Finis.

¶ Explicit whyttintoni editio: nuper Impressa Londoñ. per me Richardum pynson in vico anglice nuncupato (the Flete streete) in intersignio Georgii commorantem. Anno domini. M.CCCCC.vj.

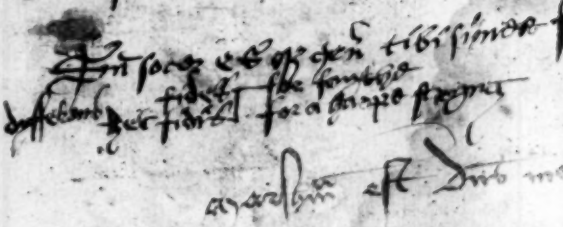

Burgard. pynlon